Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

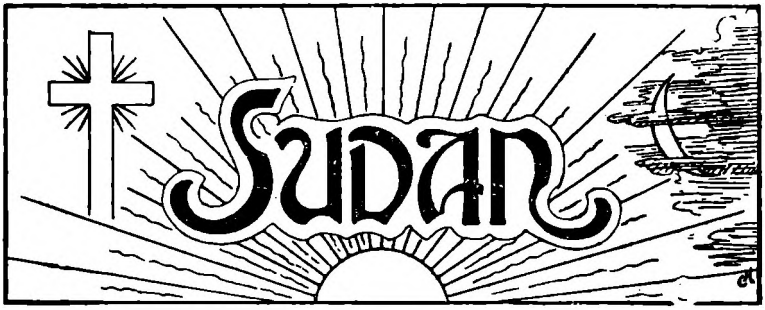
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

SUDAN

DANSK·FORENET·SUDAN·MISSION

12. AARGANG — 1924

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 1 | JANUAR 1924. | 12. Aarg.

„Gør dig rede, bliv Lys; thi dit Lys er kommet, og Herrens Herlighed er opgangen over dig. Thi se, Mørke skjuler Jorden, og Dunkelhed Folkene; men over dig skal Herren oprinde, og over dig skal hans Herlighed ses. Og Hedningerne skulde vandre hen til dit Lys, og Kongerne hen til det Skin, som er opgangen for dig."

Es. 60, 1—3.

1924.

Vi staar i Begreb med at begynde et nyt Aar, eller rettere, vi har begyndt paa det, naar dette læses. Hvad vil det egentlig sige, at vi begynder paa et nyt Aar?

Svaret vil lyde forskelligt fra forskellige Mennesker. Det betyder, at vi er midt i Vinteren, Julen er forbi, og der er endnu tre strænge Maaneder til Vaar. For nogle betyder Aarsskiftet Festlighed og Løjer. Men hvad betyder Aarsskiftet set fra det Sted, hvor alle Tings Skaber og Herre iagttager og styrer Klodernes Gang? Det betyder vistnok først og fremmest, at Jorden har fuldendt 1923 Rejser rundt omkring Solen og er begyndt paa den 1924nde, siden en vis enestaaende Begivenhed fandt Sted. Hvor mange Gange Jorden har tilbagelagt den Rejse, vides ikke af Mennesker; men det vides, at Rejsen er lang, umaadelig efter vore Begreber, skønt ubetydelig i Forhold til Universets Storhed.

Og vi er alle sammmen med som Passagerer. Jorden er vor Luftvogn, i hvilken vi farer gennem Rummet. Og vi har mange Medrejsende, med hvem vi skal dele Pladsen, Provianten etc. Der er sorte, gule og røde Medrejsende af vor egen Slags foruden de lavere Skabninger, — og vi er alle »i den samme Vogn«.

Der har hidtil været baade Plads og Proviant nok til os alle, skønt for nogles Vedkommende kan det desværre ofte se ud, som om man ikke undte dem hverken det ene eller det andet. Men Gud har givet os noget andet og større, som han sagde, vi skulde dele ligeligt iblandt os:

Frelsen i Jesus Kristus.

1923 Gange har Jorden snurret rundt om Solen, og den evige Gud har fulgt den med Blikket hele Vejen og registreret alt, hvad der har fundet Sted iblandt Jordens Passagerer igennem hele det Tidsrum. Nu er den gamle, trætte Jord begyndt paa sin 1924nde Rejse, siden Kundskaben om Frelsen kom til Jord, — og der er Mennesker, som endnu mener, de har Lov til at beholde denne Kundskab for sig selv, — Mennesker, Kristne, som ikke lægger sig i Selen af al Magt, for at alle vore Medrejsende kan faa Besked om det.

»*Gør dig rede, bliv Lys!*« raaber Profeten til os tværs over Aarhundrederne. Lad os ønske hverandre glædeligt Nytaar med det Ord.

N. H. B.

Fra Fjern og Nær.

»Sudan«.

Dersom Læseren er glad for vort Blad, da søg at faa andre til at holde det. Ogsaa derved kan man gøre et Arbejde for Sagen. Skulde nogen ønske Forandringer med Hensyn til Bladets Indhold, da skriv til os om det. Vi vil gerne saa vidt muligt imødekomme Læsernes Ønsker.

Med næste Hefte udsender vi Bladet i et nyt Om-

slag, — dels fordi Forandring jo fryder, dels fordi vi mener, at Billederne gør sig bedre inde i Bladet, hvor de jo ogsaa bevares, naar Bladene ved Aargangens Slutning bliver heftet.

Missionærers Rejser.

Missionær Kjær og Hustru afrejste fra Liverpool til Nigeria Onsdag d. 12te December. Missionær Brisson ankom til Danmark d. 26de November. Efter sin Hjemkomst er Missionær Brisson bleven angrebet af Dysenteri og er bleven indlagt paa St. Elisabeths Hospital i København. Samtidig er Fru Brisson bleven indlagt paa samme Hospital lidende af Blodmangel. Begges Tilstand har forbedret sig siden Indlæggelsen. Missionær Mikkelsen og Frøken Laura Madsen staar for Tur til at rejse ud efter Nytaar. Vi haaber og beder om, at de nødvendige Midler maa fremkomme.

Indsendelse af Gaver.

Vennerne bedes venligst anføre bag paa Giroblankettens Kupon, om det indsendte Beløb er Kredsbidrag, ekstra Kredsbidrag el. lign., da vi ellers maa antage det for at være en Gave fra Afsenderen og kvittere for det i »Sudan« som saadan. Vi gør atter opmærksom paa, at det er langt billigere at sende Beløb paa Giro end paa nogen anden Maade.

Missionselevernes Eksamen.

Den skriftlige Prøve fandt Sted d. 3die, 4de, 6te og 7de December, og den mundtlige den 18de og 19de. Skolens Forstander, Pastor H. P. Nielsen, var Eksaminator. Stiftsprovst Ussing, Professor Geismar, Docent Bergman og Pastor Anton Pedersen var Censorer.

De følgende Elever bestod Prøven: Nielsen, Kjær, Fog, K. Hansen, Trana, Ludvigsen og Christensen.

Brev fra Missionær Bundgaard.

Pella, den 28. Oktober 1923.

Kære Sudanvenner!

Da Mikkelsen og jeg begyndte her i Pella, fik vi en Fulani-Sproglærer, hvis Navn er Mohamadu.

Allerede mens Mikkelsen var her, gav han os Grund til at tro, at han var en ærlig Natur, som vi en Gang skulde faa Glæde af. Siden Mikkelsen rejste hjem paa Ferie, har Mohamadu hjulpet mig med at oversætte Dele af Ny Testamente fra Hausa til Fulanisproget, eller vi gennemgik de to Evangelier, der allerede er oversat.*)

Malam Mohamadu.

Vi arbejdede med dette hver Dag, og den Tid, vi benyttede dertil, kom nærmest til at forme sig som Bibeltimer; thi han havde altid en Mængde Spørgsmaal, som han vilde have Svar paa.

Ofte, naar jeg vilde forklare ham et vanskeligt Sted, opdagede jeg, at han kunde selv se Meningen i det. Saaledes en Dag vi læste Ap. Gern. 13, 38. 39. Jeg vilde forklare ham, hvordan et Menneske ifølge Bibelen bliver retfærdiggjort; pludselig tog han selv Ordet og sagde: »Ja, det kan man jo godt forstaa, at det var Guds Søn, der skulde lide Døden, naar Gud vilde sætte en Stedfortræder for Menneskene; thi det hænder ogsaa blandt mit Folk, hvis en ældre Mand har forbrudt sit Liv, at

*) Af Missionær Olsen i den engelske-Sudan-Mission.

dennes Søn lider Døden i Faderens Sted; men i Virkeligheden er det jo Faderen, der lider.«

Saaledes mente han ogsaa, det forholdt sig her med Hensyn til Stedfortrædelsen. Gud straffede Menneskenes Synd paa sig selv; thi hvilken Fader vilde ikke gerne gaa i Sønnens Sted, hvis der var Tale om, at denne skulde dø en smertefuld Død.

Han drømte en Nat, at han var forfulgt af en Slange; men saa kom der »noget« og løftede ham op i Luften, saa Slangen ikke kunde naa ham. Dette, mente han selv, skulde betyde, at Gud vilde sende ham sin Hellig-Aand, saa at Satan ikke skulde faa ham i sin Magt.

Der er maaske mere Sandhed i denne Udlægning, end han selv tror; thi Hellig-Aanden havde allerede den Gang begyndt at arbejde i hans Hjerte.

Saa kom Muhammedanernes store religiøse Fest, hvor han alligevel gik med og holdt Bøn med de andre; men et Par Dage efter sagde han til mig: »Ja, jeg ved godt, at et Menneske kan ikke følge to Veje; men mit Hjerte er delt i to nu, den ene Del vil følge Muhammed, den anden Jesus; men bliver jeg ved at leve, bliver det Jesus alene, jeg kommer til at følge. Jeg lader ogsaa tit være med at gøre »Salla« nu (Bøn paa muhammedansk Maade med Bøjninger og bestemte Former).

Da jeg rejste til Numan til Konferencen i September, tog han med, og siden den Tid synes det, som om han har brudt helt med det gamle. En Onsdag Aften bekendte han i Kirken i Numan, at han fra nu af vilde følge Jesus helt. Ved den Lejlighed sagde han blandt andet: »Jeg er en Fulaner og har levet som Muhammedaner hele mit Liv; men jeg har set nu, at der er ingen Frelse i Muhammedanismen, men kun hos Jesus. Gud har ogsaa vist mig, at jeg er en Synder; men Jesus døde for min Synd, og hans Magt er større end Satans. Gud vil hjælpe mig ved sin Hellig-Aand til at følge Jesus helt.«

Da vi forlod Numan, var jeg lidt bange for, at han ikke skulde bekende Kulør, naar han kom tilbage til sine egne; men han er allerede gaaet i Gang med at fortælle dem om sin Tro paa Kristus og hvor langt Bibelens Lære overgaar Koranens.

Han har en udmærket Forstand, har logisk Sans og

en stærk Retfærdighedsfølelse. Han har allerede opdaget, at han i Bibelen har et Vaaben, der er stærkere end hans Modstanderes. Han har kun gaaet i Skole et Aar, men kan allerede læse Ny Testamente flydende. Han er en Mand paa c. 32 Aar og kom hertil for 3—4 Aar siden fra den anden Side Garua i fransk Kamerun.

Med kærlig Hilsen

Carl C. Bundgaard.

Brev fra Fru Clara Pedersen.

Numan, den 24. Oktober 1923.

Kære Venner!

Det er blevet Lørdag, atter er en Uge fløjet, saadan som Uger har for Skik, naar man har nok af Arbejde. Vi har spist til Aften, og Folkene er færdige med Opvasken — alt er i Orden til Søndag Morgen, og saa har vi Bedemøde. Alle Folkene paa Stationen og vi hvide samles ved Klokkens Ringen. Og saa beder vi og de for Dagen i Morgen, for Gudstjenesten her og paa de andre Stationer, for Missionærerne herude og dem, der er paa Ferie, og der bliver takket for Ugen, der gik, og for Helbred og Kræfter, vi fik af Gud, og takket for Vennerne derhjemme, der — af Kærlighed til Sjæles Frelse — gav deres Penge, saa Evangeliet ogsaa rakte saa langt som herud. Vi slutter med »Fadervor«, og saa synger vi, og bagefter finder vore Folk det saa hyggeligt her under Hængelampens Lys, og vi taler om mangt og meget.

Da min Mand og jeg skulde komme, blev to sendt til Kysten for at møde os. De gik den lange Vej over Jos og havde det strengt paa Vejen, for ingen er dog saa ond mod den sorte Mand som den sorte Mand selv. Næstekærlighed er en sjælden Vare blandt dem, mens Pengekærlighed er saa fremtrædende, at den kan man aldrig overse. Naa, vor »boy«, Ngyede, der var den ene af de to, fortæller gerne sine Kammerater om Turen, og en Gang imellem fortæller han dem noget, han har fortalt dem før, men nu, mens vi hører paa det, gentager han det, for at Kammeraterne skal forstaa, at det er sandt, han siger, ellers vilde vi jo rette ham. Denne Lørdag

Aften siger han: »Ja, deroppe ved Jos, der er nogle Mennesker, de skaber sig om til Hyæner, og saa tager de de Vejfarendes Byrder og somme Tider deres Liv ogsaa, dem er vi bange for. Har I den Slags i Europa?« »Ja, vi har Fortællinger og Eventyr nok af den Slags, men vi tror ikke, det er sandt!« »Gør I ikke, men hvad da med de Mennesker herude, der er halvt Menneske og Flodhest eller Skildpadde eller Abe?« »Vi tror heller ikke paa det.« »Jamen vi ved, det er sandt, for der er en Mand, og hans Flodhest kender vi her i Floden, og Elikamino (vor Kok) er halv Skildpadde, og hvis han spiser Skildpaddeæg, faar han Hudsygdom, og hvis Skildpadden dør, dør han Aaret efter. Og hvis Flodhestemandens Flodhest bliver saaret, faar han ogsaa Saar paa sit Legeme!« »Har I set det med jeres egne Øjne, baade Flodhestesaarene og Saarene paa Manden samtidig?« »Nej, det har vi ikke, men Manden lyver ikke!« »Ikke? Kender I en sort Mand, der aldrig, aldrig lyver eller har løjet?« »Nej.« »Naa, men saa er dette her jo intet Bevis; og det er maaske rigtig, at Elikamino faar Hudsygdom, hvis han spiser Skildpaddeæg, men saa er det, fordi han tror, det er sandt; hvis vi tror paa det onde, saa har det onde Magt over os, men hvis vi kun tror paa Gud, har det tabt sin Magt. (At han faar Hudsygdommen kan jo sikkert forklares ud fra, hvad man nu om Stunder ved om Hysteri). Men da Gud skabte Mennesket, skabte han det i sit Billede og gav det en udøde-

Elikamino („Skildpaddemanden").

lig Sjæl. Dyrene er ikke skabt i Guds Billede og har ingen udødelig Sjæl, saa det kan ikke være Guds Mening, at noget levende Væsen skal være halvt af hvert, det er noget, Djævelen har bildt jer ind. Vilde I ikke synes, det var mærkeligt, hvis I i Himlen traf et Væsen, der var halvt Abe og halvt Menneske? Vi, der kender Gud, kan ikke tænke os den Mulighed, og naar I kommer til at vide noget mere om det, der staar i »Bogen«, skal I se, I tænker ligesaadan.«

Og saa gik de, han, der er halv Skildpadde, og han, der havde troet paa Hyænerne ved Jos. De læser begge to daglig i Bibelen, og vi har Grund til at tro, at de ved første givne Lejlighed melder sig som Deltagere i Bibelklassen, der er forberedende Daabsklasse; men hvor har de meget af Djævelens bedrageriske Blændværk at skulle have til Side, før de kan komme til at tro paa Gud og ham alene. Men *vil* de kun, saa rydder Gud jo selv Vejen.

Med hjertelige Hilsener fra min Mand og
Deres
Clara Pedersen.

Ledermødet i Allingaabro.

Sudan-Missionens Kredsforbund for Randers-Grenaa Egnen afholdt Fredag d. 30. Novbr. et Møde i Allingaabro Missionshus for Ledere af Sudankredse indenfor Forbundet.

Mødet begyndte Kl. 10½ med Andagt og Fællesbøn. Kl. 11 indledede Missionær P. Dam Mikkelsen en Forhandling over Emnet

Missionæren og de Indfødte.

Det gælder for Missionæren om at staa ret overfor de Indfødte. Han er ikke kommen for at herske, men for at tjene. Han maa huske, at de Indfødte ikke er til for hans Skyld; men han er kommen for de Indfødtes Skyld. Samtidig maa han besidde en vis aandelig Myndighed. Vi kommer ofte til at staa i Situationer ude paa Missionsmarken, hvor det er vanskeligt for os at træffe

den rette Handlemaade. Der møder os Tilfælde, hvor vi ikke maa bøje af for noget, men maa sætte alt ind paa at føre det igennem, som vi under Bøn til Gud er bleven klare over, er det rette, selv om det kan være forbunden med Smerte.

Taleren nævnede flere Eksempler, som gav en klar Forstaaelse af, hvor vanskeligt det ofte kan være at gøre det rette, og vi fik alle et stærkt Indtryk af, hvor meget det tiltrænges, at vi bærer Missionærerne frem paa Bønnens Arme hver eneste Dag.

Kl. 1 var der af Vennerne i Allingaabro dækket Bord i Missionshuset, hvor alle Deltagerne blev beværtet med Smørrebrød og Kaffe. Derefter var der frit Samvær.

Kl. 2 indledede Dr. N. H. Brønnum en Forhandling over Emnet

Hvorledes skal en Sudankreds ledes?

Kredsene er Sudan-Missionens Rygmarv. Vi kender Rygmarvens Funktion i det menneskelige Legeme. Den danner Forbindelsesleddet mellem Hjernen og det øvrige Legeme. Ordren udgaar fra Hjernen gennem Rygmarven til Lemmerne, som skal udføre Ordren. Bliver Rygmarven angrebet af Sygdom, foraarsager det Lammelse i visse Dele af Legemet. Sudan-Missionens Hjerne er Jesus Kristus. Tanker og Impulser udgaar fra ham til Menigheden. Dersom Sudankredsene er syge, kan Tankerne om Sudans Evangelisation ikke naa ud til Menigheden igennem dem. En Kredsleders Gerning bliver derved saare alvorlig. Dersom han eller hun ikke sørger for at dygtiggøre sig til Gerningen, kommer Kredsen maaske ikke til at udrette det, den skal. »Rygmarven« fungerer ikke, som den skal, paa det Sted.

Formaalet med Kredsene er trefold, nemlig 1) at Interessen holdes vaagen, 2) at den spredes til andre, og 3) at der udføres et positivt Arbejde. Kredsmøderne bør ledes med disse tre Ting for Øje. For at Interessen maa vedligeholdes gælder det om at følge med paa Missionsmarken, hvortil bl. a. Kredsbrevene hjælper. Ved Hjælp af den Litteratur, Missionen udgiver, kan man blive sat saaledes ind i Forholdene, at man maaske kan interessere andre derfor. Møderne bør ikke være Sam-

talemøder. Selvfølgelig skal Guds Ord lyde, og der findes udmærkede Tekster i »Sudan« for hver Maaned til Hjælp ved Møderne; men man er samlet — ikke for at berige sig ud af Guds Ord, men for at gøre et positivt Arbejde. Man er samlet for i Flok at løfte den Byrde, som den enkelte maa lade ligge.

Dette gøres ved Bedemødet. Her gælder det om, at man ikke beder i Flæng. Jesus siger tydeligt, at man skal blive enige om at bede om noget. Mødets Leder bør tage Sigte paa at føre Medlemmerne hen imod, at der ved Bedemødet bedes om bestemte Ting efter forudgaaende Aftale.

Indlederen tilraadede stærkt, at Ledelsen blev fordelt paa flere Personer — mindst to, en Formand og en Kasserer — saa var der mindre Fare for, at Kredsen sygnede hen, dersom Lederen forlod Egnen eller paa anden Maade blev forhindret.

Efter begge Indledningsforedrag var der en Del Forhandling, som viste, at Tilhørerne havde forstaaet, hvor vigtigt det er, at der afholdes regelmæssige Kredsmøder, og at disse bliver ledet saa godt som muligt.

Kl. 5 afsluttedes Mødet med Bøn, efter at der var bleven rettet en varm Tak til de to Indledere og til Vennerne i Allingaabro for den store Gæstfrihed og Kærlighed, vi havde mødt, og som stærkt bidrog til, at vi kunde drage vor Vej med Glæde og med Bøn om, at Herrens rige Velsignelse, som paa denne Dag var bleven udøst over os, maatte komme til at bære Frugt i Kredsene, saa at der intet skulde være i Vejen med den Del af Sudan-Missionens »Rygmarv«.

Dagen sluttedes med et offentligt Møde i Missionshuset. *P. A.*

Nord- og Midtfyns Kredsforbund
for Sudan-Missionen

afholdt Mandag den 19. ds. Kredsforbundsmøde i Odense, der havde samlet en Del Venner saavel fra By som fra Land.

Mødet begyndte i Missionshuset »Bethania« Kl. 1, hvor Kredsforbundets Formand bød Velkommen og indledede med Bøn for Sudans Sag og frembar ogsaa de to fra vor By samme Dag udrejsende Missionærer til D. M. S.s Arbejdsmark i Sydindien, Pastor Poul Lange med Hustru og Børn, i Bøn for Naadens Trone. Dernæst mindedes om Ordet i Aabenbaringens Bog 3. Kap. V. 7—8, og dvæledes der særlig ved de aabne Døre for Evangeliets Sejrsgang ud over Verden, ligesom det lagdes Tilhørerne paa Sinde at købe den belejlige Tid eftersom Sølvet og Guldet jo hører Herren til. Efter en Sang af Sudan-Sangbogen gaves Ordet til Frøken Laura Madsen, der under stor Stilhed fra Forsamlingens Side paa en livfuld og gribende Maade skildrede for os om Arbejdet paa Missionsmarken. Derefter talte Frøken Wormark om Yolaarbejdet og dettes Betydning for Sudanmissionen, hvorefter Formanden aflagde Beretninger om Kredsforbundets økonomiske Stilling. Man samledes derefter ved festligt smykkede Kaffeborde, og Kl. 5 gik man over i Vor Frue Kirke, hvor Sognepræst Mollerup forrettede Altertjenesten og Missionær Dam Mikkelsen prædikede ud fra Ordet i Esajas 49, 15, og en god Gave lagdes paa Alteret.

Kl. 8 Aften samledes man atter i »Bethania«, hvor en stor Forsamling var kommen til Stede, og hvor Frøken Laura Madsen ved Hjælp af udmærkede Lysbilleder paa en overordentlig levende Maade førte os ind i Sudan og Arbejdet dèr, som derefter suppleredes af Missionær Dam Mikkelsen, bl. a. med Tildragelser ved Opførelsen af Kirken i Numan, og gribende Skildringer fra Livet derude.

Mødet sluttedes med Bøn.

Odense, Klostervej 15, i November 1923.

Graver *I. C. A. Jørgensen*,
Kredsforbundsformand.

Boganmeldelser.

Lösens Bogen 1924. Christiansfeld.
Denne Andagtsbog, som nu udkommer i 196. Aargang, behøver

ingen Anbefaling. Den er en særdeles god Hjælp til det daglige Studium af den hellige Skrift. Den koster Kr. 1,25 og faas i Brødremenighedens Ekspedition, Christiansfeld.

Christiansfeld 1773—1923 af Frederik Christian Høy. Andet Oplag. 2 Kr.

En Bog, der indeholder Beskrivelse af Christiansfeld, korte Levnedsbeskrivelser af de Mænd, der igennem de forløbne 150 Aar har indtaget betydningsfulde Stillinger i Forbindelse med Menigheden, Christiansfelds Historie og meget andet. Bogen er af stor Interesse for alle Missionsvenner og anbefales paa det bedste til vore Læsere.

K. M. A.s Kalender for 1924.

Desværre kom denne os for sent i Hænde til at blive anmeldt i vort December-Nummer. Vi kender ingen Kalender, vi hellere vil have paa vor Væg end den. *N. H. B.*

Tekst til Kredsmødet i Januar.

Sang Nr. 32. — *Tak* Gud for Bønhørelser i det svundne Aar. *Bed* om en rig Velsignelse gennem Ordet i Aften.

Jesus og Bønnen.

»En stor Hemmelighed ved Jesu Liv er hans Bøn«. Og vi kan ikke i denne lille Tekst maale denne Hemmelighed til Bunden. Ikke nær! Men vi kan i Stilhed betragte den bedende Frelser (Luk. 11, 1).

Mindst 21 Gange fortælles det om Jesus, at han bad. Og det var ved mange forskellige Lejligheder. Vi vil betragte nogle enkelte:

1. Ved sin Daab bad Jesus. Luk. 3, 21.
2. Før han udvalgte de 12. Luk. 6, 12 (sml. Johs. 17, 29).
3. Før Underne i Johs. 6, 11, 11, 41, Mark. 7, 34.
4. Ved Nadverbordet. Matt. 26, 26—27.
5. Før han forlod Disciplene. Johs. 17.
6. I sin Fristelse. Luk. 22, 36—46.
7. I Dødsøjeblikket. Luk. 23, 46.

Mærk: Ofte søgte Jesus *Ensomhed* for at bede. Mark. 1, 35, Luk. 4, 42 5, 16, 6, 12, Matt. 14, 23.

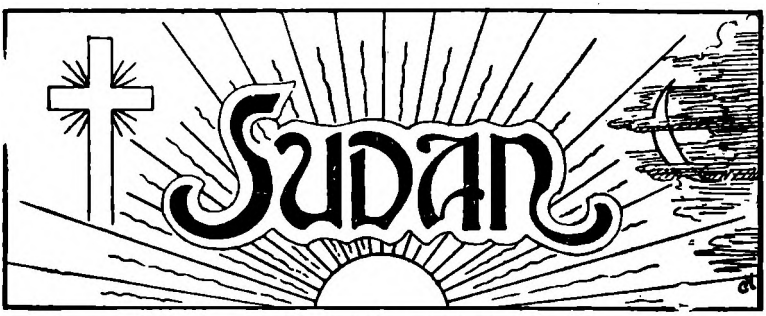
Ordene: »— *medens han bad* —« findes bl. a. i Luk. 9, 18, 9, 29, 11, 1.

Jesus opfyldte Ordet i 1. Thes. 5, 17 (se Luk. 18, 1). Og han opfylder det endnu. Hebr. 7, 25. Jesus levede paa Jorden et Liv *helt* i Bøn. — Jesus lever i Himleu *altid* i Bøn. — Jesu Liv *før* hans Jordeliv var maaske ogsaa helliget Bønnens Tjeneste (Johs. 1, 1—3).

Til Bedemødet:

Tak Gud for hans Langmodighed og Udholdenhed med os tungnemme Guds Børn. Bed om en stærk Forøgelse af din Frimodighed til Bøn — for dig selv, for din Kreds — for alle Guds Børn. — Sang Nr. 18. *L. R.*

»Sudan« udkommer hver Maaned og koster 2 Kr. helaarlig. Bestilles hos Postvæsenet og i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg.
Redigeret af *N. H. Brønnum*, Klostervang 7, Roskilde.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 2	FEBRUAR 1924.	12. Aarg.

„Se, min Tjener, hvem jeg opholder, min Udvalgte, i hvem min Sjæl har Behagelighed; jeg har givet min Aand over ham, han skal føre Ret ud til Hedningerne".

Es. 42, 1.

Fra Fjern og Nær.

Vore Missionærer.

Missionærerne Dam Mikkelsen og Frøken Laura Madsen staar for Tur til Udrejse, førstnævnte for at vende tilbage til Pella, hvor Missionær Bundgaard med Længsel venter ham; sidstnævnte for at genoptage sin Sygeplejegerning. Midlerne, der skal sætte disse to Venner i Stand til at rejse, kommer ind i denne Tid. Lad os holde ud i Bøn, at vi hver Dag maa faa, hvad vi skal bruge.

Missionær Brisson og Hustru er atter bleven udskrevet af Hospitalet og befinder sig bedre. Da vi snart skal i Lag med at udarbejde en Mødeplan for Missionær Brisson, bedes Venner, der ønsker hans Besøg, snarest meddele Kontoret i Roskilde dette.

En Nytaarsgave.

Som mange af Vennerne vil vide, underholder Yolaforeningerne deres egen Missionær i Sudan, samtidig med at Børnearbejdet herhjemme fuldt ud bærer sig selv økonomisk. Ikke nok hermed; men med visse Mellemrum

sender de os en Check. For nogle Dage siden fik vi et Brevkort fra Yolaforeningernes Formand, Frk. Wormarck, hvori hun udtalte, at Børnene gerne vilde hjælpe de Voksne til at faa de ventende Missionærer udsendt. I Dag kom Checken — to Tusinde Kroner lyder den paa. Vi siger Tak og svinger den højt over vort Hoved, for at om muligt Børnene Landet over skal se, at de har gjort os glade.

Missionskandidaternes Fremtid.

De unge Mænd, som nu har afsluttet deres teoretiske Uddannelse paa Missionsskolen, agter hver paa sin Vis yderligere at dygtiggøre sig til den betydningsfulde Gerning, der venter dem paa Missionsmarken som Bærere af Jesu Kristi Evangelium. Nogle rejser med dette for Øje til Amerika, andre til England, mens i hvert Fald en af dem har faaet en foreløbig Stilling herhjemme som K. F. U. M.-Sekretær. Ingen af dem er officielt antaget af Sudan Missionen; men vi agter ikke at tabe dem af Syne. Foreløbig er der jo lidet Haab om, at vi kan antage nye Missionærer; men der er Plads til mange Arbejdere paa vor Missionsmark, og det bør være vort Maal i en ikke altfor fjærn Fremtid at udsende disse unge Mænd til den Gerning, de føler sig kaldet til.

Vi lykønsker dem til den bestaaende Eksamen og ønsker dem Guds Velsignelse i Fremtiden.

Frøken Kathrine Graversen.

Som nogle af vore Læsere ved, rejste Lærerinde Frk. Graversen ud sammen med Frk. Rose i September 1922. Ved en kedelig Forglemmelse blev der den Gang ikke indsat en Levnedsbeskrivelse af den nye Missionær i »Sudan«. Vi bringer i Dag et Brev fra Frøkenen og har tillige modtaget fra hende en Levnedsbeskrivelse, som vi haaber at faa med i Martsnummeret sammen med hendes Billede.

Brev fra Missionær Engskov.

Kostskolen, Numan, den 6. November 1923.

Kære Sudanvenner!

Jeg kunde have Lyst til at skrive lidt om, hvordan Rejser kan være herude. Jeg har nemlig selv høstet lidt Erfaringer derom i den sidste Tid.

Vi har i Aar haft særlig meget Vand i Floden, hvilket siges at indtræffe hvert 7de Aar. Det har medført en hel Del Oversvømmelser. Det fik jeg rigtig at mærke paa et Par Rejser til og fra Lamurde.

Sidst i August startede vi en Morgen Kl. 4½ for at komme til Konferencen i Numan. De første halvanden Time gik det, jeg var til Hest, dels gennem Marker, hvor Kornet var 2 à 3 Mands Højde, dels ad Stier, der var tilgroet med Græs. Alt var gennemvaadt af Dug, og hvert Skridt bragte et Brusebad ned over vore Hoveder oppe fra de 6—7 Alen høje Kornstakke. Man sad og frøs og gøs, saa det knagede. Saa rødmede det i Øst, og snart begyndte Solen at bage og tørre ens vaade Klæder. Man var jo drivvaad til Skindet. Det var ogsaa paa Tide at blive tørret, nu naaede vi nemlig ned paa en Mosestrækning, hvor den ene rivende Strøm efter den anden krydsede ens Vej. Hestepasseren gik foran, bærende min Bøsse. Han gik ud i den første stærke Strøm. Plask! der gik han i, saa kun en Arm og Bøssen rakte over Vandet. Jeg vilde dreje Hesten, men det var for sent, og saa maatte vi svømme. Det var en lidt kold Tur, men af saadanne havde vi adskillige, inden vi naaede Numan om Eftermiddagen. Trods bagende Solvarme naaede man aldrig at blive tør, før man fik næste Dukkert.

Da jeg 8 Dage senere rejste til Lamurde efter mine Sager for at komme tilbage til Kostskolen, foretog jeg Turen i Baad. Først et Stykke ned ad Floden. Det gik i strygende Fart. Hist og her laa en oversvømmet By. Sovehytter var bygget op paa Stolper, og i Baade færdedes de Indfødte mellem Hytterne. Saa lød der et lidet Brag, og dèr sejlede et Hyttetag af Sted med den rivende Strøm. — Gennem én By havde en rivende Flodstrøm dannet sig Vej ind til en stor Engstrækning: Her rutchede vi ind mellem Husene og ind i Engen, som vi sejlede over

gennem Siv og Straa, ca. 1 dansk Mil til en By, som hedder Rigangen. Paa denne Engstrækning var en Mængde Baade samlede til Jagt paa Flodhestene, Hjortene o. s. v. De fik godt Udbytte. — Paa mindre end en Time saa vi 10—15 Slanger svømmende rundt i Vandet eller hængende i en eller anden Busk, der stak over Vandet. De var kede af Tilværelsen og vilde gerne op i Baaden; men vi gjorde, hvad vi kunde for at blive fri for deres Kammeratskab.

Paa Vejen tilbage til Numan maatte vi udstaa nogle

Ankomst til Zumma, en Hvilestation paa Vejen til Pella.

slemme Tornadoer og en lang, søvnløs Nat i Baaden mellem Sivene, med Moskitoerne summende om Ørerne.

Nu i Oktober havde jeg en 3 Ugers Ferie til Pella, en herlig Tur. Paa Turen op fulgtes jeg med Bundgaard, og Vejret var fint. Men allerede første Dag af min 6 Dages Rejse tilbage begyndte med Regnvejr. Naa, det blev ikke til meget. Anden Dag kom vi derimod til et lille Vandløb, der nu var svulmet op til en brusende, skummende Flodstrøm. Strømmen var meget stærk og dyb. Ovenfor havde vi et brusende Vandfald og nedenfor et lignende, saa vi søgte forgæves et bedre Overgangssted. Hvad var her at gøre. Jeg kunde ride over paa Hesten, og Mændene (8) kunde svømme over, men alle Byrderne med Tøj, Kogeredskaber, Mad o. s. v.? Mine Drenge prøvede at lave en Baad af Græs, hvilket dog

ikke lykkedes. Men Badekarret (en stor Zinkbalje, hvori jeg havde Kogeredskaberne) maatte jo kunne bruges. Det var min Drengs Forslag. Han og Hestepasseren lod straks Handling følge paa Ord, og et Øjeblik efter svømmede de med første Ladning over Strømmen. Det gik brillant. Saa fortsatte de — 15 Ture tror jeg. Jeg ventede og saa til. Efter sidste Udlosning paa den anden Side kunde jeg se, de stod og eksperimenterede med Badekarret derovre. To Mand holdt Karret, mens Hestepasseren prøvede at sætte sig op i det. Han var lige kommet i det, — plask! der rullede det rundt, og lidt efter stak Manden prustende Hovedet op af Vandet et Stykke nede af Strømmen og reddede sig i Land. »Hvad var det for Kunster?» spurgte jeg ham, da han kom over til mig. Jo, de vilde da prøve, om ikke det kunde lade sig gøre at sætte mig i Badekarret, for at jeg ikke skulde blive vaad, som jeg jo vilde blive paa Hesten. En af Arbejderne, der vilde sætte over med sin Skindpose med Mel i paa Hovedet, fik sig en ufrivillig Hvirveltur. En Hvirvel i Strømmen tog ham og Posen og rullede dem rundt. Snart saa man Posen, snart Manden. Han vilde jo nemlig ikke give Slip paa Posen. Endelig havnede han et godt Stykke nede, i Nærheden af et Fald, — paa samme Bred, hvor han begyndte. Saa kunde han begynde forfra. Da alt saa var ovre — ogsaa Badekarret — satte Hesten og jeg over.

Næste Holdeplads var Song. Her kom Høvdingen os i Møde og fortalte, at vi blev nødt til at sidde en 3—4 Dage over i Song, medens de gjorde en Bro i Stand, som Floden havde taget. De var allerede begyndt paa Reparationen; men om Eftermiddagen kom der Bud derudefra, at alt var gaaet igen. Naa, jeg havde ikke Tid at sidde der, og næste Morgen startede vi. Vi fik en af Høvdingens Raadgivere og en Snes Mand ekstra med ud til Floden og naaede, med knap saa megen Mas som foregaaende Dag, den anden Bred efter ca. 3 Timers Ophold paa Stedet.

Nu var vi over det værste af Vejen. Naa, den Slags Smaaoplevelser sætter lidt Kulør paa Rejsen. Hvor der ellers er god Vej, starter man Kl. 2—3 om Morgenen og kan da være ved næste Holdeplads, før den værste Hede af Dagen begynder. Naar man saa paa næstsidste

Dagsmarch mod Numan naar op paa det sidste Bakkedrag før Yola, har man en vidunderlig Udsigt. Som en Ildkugle hævede Solen sig derude i Øst, og den sendte sine spillende Farver i alle Retninger. Der langt syd paa laa en lang Række lilla-blaa Bjærge. Her i Forgrunden nogle røde Klippetinder. Som et stort Spejl, der optog og gengav alle Farverne i et forunderligt Spil, laa Benue-Floden der langt nede. Saa gled vi over den og videre mod Numan næste Dag. Jeg havde haft en dejlig Tur. Pella er vidunderlig med sine mange fine og forskellige Klippeformationer. Men det har alt været beskrevet flere Gange af andre. Paa 6 Dage var man saa kommen et Stykke som fra Aalborg til Horsens eller Vejle — og det var gaaet rask.

Kærlig Hilsen. *Ernst Engskov.*

Hilsener fra Kjær og Hustru.

S/S Abinsi, den 20. December 1923.

Kære Venner!

Hermed vil vi bringe alle Venner i Danmark vor bedste Nytaarshilsen med Ønsket om Guds rige Velsignelse i det nye Aar. Tak for det svundne Aar — særlig til dem vi mødte.

Dernæst vil vi gerne sige Tak til alle de Venner, der var med til at give os Udstyr til vor Kirke i Shellem. Det var jo egentlig kun Særkalke, vi fik Gaven til, men da vi fik flere Penge, end vi skulde bruge, fik vi ogsaa en Vinkande. Endnu var der Penge tilovers. Saa udvidede vi Ønsket til at omfatte et Fad til Døbefonten. Nu kom der en Ven og gav alt, hvad vi skulde bruge til et Fad, dertil kom, at da vi saa vilde købe Fadet, bad Fabrikanten om Lov til at forære os det. Et Orgel blev saa sat paa Ønskesedlen, og nu har vi det alt sammen med. Alle, der var med til at give, vil nok modtage vor bedste Tak endnu en Gang.

Rejsen, der begyndte fra Esbjerg den 8. December, har i alle Maader været god, det har været dejligt Vejr. Da vi sejlede fra Esbjerg, var det lidt uroligt, men det

varede ikke længe. Fra Liverpool sejlede vi den 12. ombord paa »Abinsi«, der er det bedste Skib paa denne Linie. Vi har godt Rejseselskab, foruden to engelske Sudanmissionærer er der to til Sierre Leone og fem til Lagos, deriblandt Biskop Melville Jones og Frue. Det er vor Tanke at prøve den nye Bane fra Port Harcourt op til Benue Floden, derved kan vi nok spare en Del Tid. Der skal senere komme en Beretning om, hvordan det lykkedes.

De kærligste Hilsener fra Eders

Petrine og *Erland Kjær.*

Gammelt — dog ikke glemt.

S/S Abinsi, den 19. December 1923.

Blandt alt det meget, jeg modtog hjemme i Danmark, var en Masse dejligt »gammelt Linned«, for hvilket jeg gerne vilde sige en kærlig Tak. Jeg skammer mig over, at jeg ikke straks ved Modtagelsen skrev til den enkelte og sagde Tak, jeg har slet ingen Undskyldning derfor. Saa mange beklagede, at det var saa lidt, de havde at sende; men »de mange Bække smaa gør den store Aa«, saa jeg har saa meget med, at jeg glæder mig til at kunne forære baade Lamurde og Numan en forsinket Julegave deraf.

Eders

Petrine Kjær.

Brev fra Frk. Graversen.

Kostskolen, den 28. November 1923.

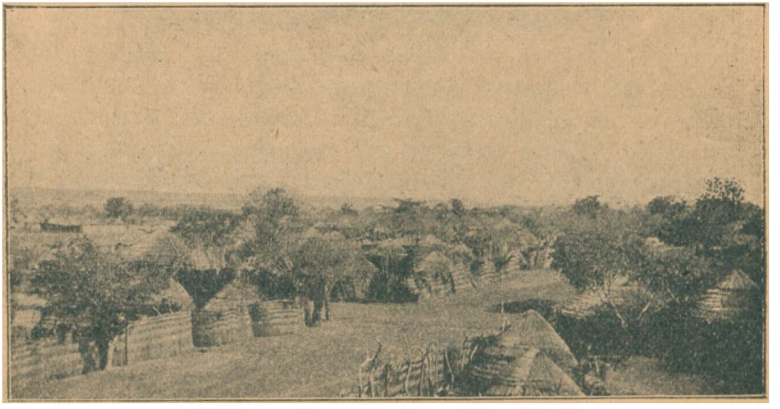
Kære Venner derhjemme!

Længe har jeg tænkt paa at skrive. Nu skal det være Alvor. Først vil jeg da gerne ønske alle Vennerne et rigtigt godt og velsignet Nytaar! Tak for det gamle Aar, der svandt! Tak, fordi De gjorde det muligt for os at arbejde herude! Tak for al Forbøn! Vi ved, at De heller ikke vil svigte i det Aar, som kommer.

Jeg skulde fortælle Dem lidt om, hvad jeg har taget mig for i det Aar, som svandt. Først og fremmest har der jo været Sproget. En Hausalærer kommer hver Mor-

gen. Man læser med ham, og man hører paa Drengene; men man bliver ikke udlært i Løbet af eet Aar! Jeg føler daglig mine Mangler, naar jeg staar over for Drengene; men jeg haaber, at det skal blive bedre.

Mit egentlige Arbejde her paa Skolen har været at holde Børnenes Tøj i Stand. Straks naar en Dreng kommer paa Skolen, faar han en Kampè, et Tæppe til Brug om Natten samt Bluse og Bukser til Brug om Søndagen. Hver Dreng har sit Nummer, og Nummeret bliver syet paa Tøjet. Saa vidt muligt syr og lapper Drengene selv deres Tøj. Om Formiddagen fra Kl. 10—12 — de to

Udsigt over Numan set fra Kirketagets Top.

Dage om Ugen kun fra 10—11 — har Drengene Haandarbejde.

Maaske kunde en eller anden have Lyst til at kigge ind til dem, mens de sidder med Haandarbejderne. I et af Skolens Klasseværelser sidder de smaa Drenge. For Tiden er de optaget af at sy Bælter.

Maa jeg benytte Lejligheden til at sige Venner derhjemme en hjertelig Tak for Broderegarnet, som var i Julepakkerne i Fjor! Det er brugt altsammen, og vi var meget glade, da Fru Pedersen kom med en ny Forsyning til os.

I et andet Klasseværelse sidder de store Drenge. De spinder Bomuld. Rokken er en Træpind eller en Strikkepind, som sidder fast i en Klump Ler. Først piller de Frøene af Bomulden, og derefter behandles den, som man hjemme behandler Uld, før den spindes. Der bliver

ikke lavet meget Garn om Dagen; men »mange Bække smaa — —«. Vi har nemlig et Stykke Kampètøj paa Væven. Trendegarnet er fra Danmark, men Garnet til Islæt har vi købt paa Markedspladsen. Nu mangler der kun lidt, før Tøjet kan tages af, og det kan Drengene faa Tid til at lave.

I Væveværelset sidder én af Drengene og vinder Garnet, mens Ofa væver paa den ene Væv. Her staar to Væve, og naar vi nu snart faar mere Garn, haaber vi, at ogsaa den anden Væv skal komme i Brug. Flere af Drengene væver helt flinkt. — Ofa er vist godt kendt af de fleste Venner, saa jeg behøver ikke at fortælle nærmere om ham. Han har været en god Hjælp i Arbejdet med Vævningen og Syningen af Drengenes Tøj.

Jeg haaber ikke, at dette trætter Dem. For mig har det været en Glæde at se, hvor Drengene med Lyst og Interesse tager fat baade paa Vævning og Syning. — Om dog den Dag ogsaa maa komme for disse Drenge, da de af et helt Hjerte kan sige: »Du har kundgjort mig Livets Veje; du skal fylde mig med Glæde for dit Aasyn!« (Ap. G. 2, 28.)

Tag saa alle imod en hjertelig Hilsen!

Deres hengivne

Kathrine Graversen.

Boganmeldelse.

Khama og hans Samtid af Henry Christoffersen. Dansk Forenet Sudan Missions Forlag. I Hovedkommission hos O. Lohse. København 1923

Mange af vore Læsere kender allerede stud. theol. Henry Christoffersen, idet han igennem en Aarrække har brugt sine Ferier til at holde Møder for Sudan Missionen rundt om i Landet. I nærværende Bog har han givet os en særdeles interessant Beskrivelse af de vigtigere Personer og Begivenheder i Sydafrikas Historie igennem det sidste Aarhundrede.

Bogens Hovedperson er den berømte Negerkonge Khama, hvis Død fandt Sted i Begyndelsen af 1923, og hvem vi omtalte i en Artikel i vort Augustnummer i Fjor. Sammen med denne mærkelige Mand omtaler Forfatteren andre fremragende Negerhøvdinger og giver et letoverskueligt Billede af de Begivenheder, der førte til, at Sydafrikas Landkort blev tegnet, som det er i Dag. Stærke Lidenskabers Magt, hadefulde Krige, onde Menneskers Stræben — alt dette møder man i denne Bog; men midt i disse tilsynela-

dende umulige Omgivelser arbejder Kristi Evangelium, baaret af Mænd som Moffat, Livingstone og Mackenzie, — og Evangeliet sejrer.

Bogen er pænt udstyret og forsynet med flere gode Billeder. Den koster 3 Kroner og kan faas hos alle Boghandlere saavel som hos Missionens Bogsælgere. Jeg anbefaler Bogen til enhver, der er interesseret i Guds Riges Sag i Afrika. Den skal nok holde Interessen fangen. *N. H. B.*

Fra andre Egne.

Slaveri i Afrika.

I Forsommeren 1923 hendrog »Times« og andre ledende engelske Dagblade Offentlighedens Opmærksomhed paa den Omstændighed, at der særlig ud fra Abyssinien foretoges Slaverøverier i omliggende Lande. Navnlig var det Uganda og Kenya, det gik ud over. Det paastodes, at Tusinder af Negerslaver førtes af muhammedanske Slavehandlere igennem Abyssinien og Somaliland til Madagaskar og Arabien. Det forlød samtidig, at Abyssiniens Regent gjorde alt, hvad der stod i hans Magt for at forhindre den skandaløse Trafik, ligesom ogsaa England og Frankrig lagde sig i Selen for at gøre en Ende paa Uvæsenet.

Nu ser det ud til, at Abessinien virkelig har i Sinde at standse denne modbydelige Handel, idet det er bleven optaget i Folkenes Forbund efter først i Lighed med andre Nationer at have forpligtet sig til »at gennemføre Ophævelse af al Slags Slaveri samt af Slavehandel saa vel tillands som tilvands«.

Det siger sig selv, at det vil tage lang Tid, inden disse Reformer kan gennemføres helt, naar man tager i Betragtning, at Slaveriet endnu florerer mange Steder i et Land som Nigeria, trods alt hvad den britiske Regering har gjort og gør for at udrydde det; men det er et godt Tegn, naar den indfødte Regering i et uafhængigt Rige som Abyssinien tager Kampen op mod dette Onde.

C. M. S. og afrikanske Præster.

I det engelske Kirkemissions Selskabs Blad »Church Missionary Review« for December 1923 behandles Spørgsmaalet om Trangen til indfødte Præster i de afrikanske

Missionsmenigheder. Fo ti Aar siden havde C. M. S. 138 indfødte Præster i Afrika. Ved Slutningen af 1923 er dette Antal vokset til 218, af hvilke 24 modtager en Del af deres Gage af Missionen, medens alle de øvrige underholdes af de indfødte Menigheder.

I Sammenligning med andre Missionslande findes der forholdsvis faa Præster i Afrika. Saaledes er der i Japan en indfødt Præst for hver 165 døbte Menighedsmedlemmer, i Kina derimod kun en for hver 300, medens Indien og Ceylon maa nøjes med en Præst for hver 1050 døbte Kristne. Afrika staar lavest med en indfødt Præst for hver 1250 døbte Kristne. Dette Forhold kan have forskellige Aarsager, som vi ikke skal komme ind paa her. Hvad der har Betydning for os at vide er, at ledende Missionærer indenfor C. M. S. indser Nødvendigheden af, at Antallet af indfødte Præster bliver saaledes forøget, at de ofte vidt spredte Menigheder kan betjenes paa fyldestgørende Maade. Ligeledes hersker der Enighed om, at Præsterne skal være *veluddannede,* hvormed menes, at deres Uddannelse skal være grundig, omend i visse Egne enkelt. Biskoppen af Uganda beklager, at man hidtil har været tilfreds med for ringe en Standard, og fremhæver, at Præsterne i det mindste maa være de bedst uddannede indfødte Lægmænds Jævnbyrdige paa den Egn, hvor de har deres Gerning. At opnaa dette, siger Biskoppen, er et af Missionens vigtigste Problemer for Tiden. —

Det er muligt, ja endog sandsynligt, at nogle af de Drenge, vi for Tiden uddanner paa vor Kostskole i Numan, senere skal føres frem til at modtage Præstevielse. Det er da godt for os at vide, at en Præst ikke blot skal være aandeligt udrustet, men ogsaa grundigt uddannet.

N. H. B.

Indsamlet til Børnearbejdet i Oktober Kvartal:

Møde i Rødding 36,50. Kredsmøde i Skive 15,00. Efterslet 5,00. Ernst Højlund 5,00. Udsalg i Bjerringbro 330,61. Møde i Grønfeld 32,00. Kvindekredsen i Grønfeld til Pigekostskolen 22,50. Til Negerbørnene fra Anna og Aksel 2,00. — Møde i Vrinders 45,50, do. i Vistoft 32,00. do. i Tved 15,50. Børnegudstjeneste i Ebeltoft 2,76. Møde i Ebeltoft 15,00. Frk. Foss til Pigekostsk. 5,00. Møde i Rodsted 11,10. En „K" i Asdal 2,00. Møde i Horne 48,35. Kvindekredsen i Horne til Pigekostskolen 16,00. Kvindemøde i Hirtshals 7,50. Møde i Hirtshals 14,05, Møde i Tornby 10,00. Møde i Mygdal 51,00. Fra unge Piger i Bjergby-

Mygdal til Pigekostskolen 18,42. Kvindemøde i Mygdal 12,00, do. i Uggerby 16,00. En ung Mand 10,00. Udsalg i Herning 500,00. Udsalg i Lemvig 600,00. 6 Yolabøsser fra Lemvig 12,48. Møde i Thyborøn 59,00, do. i Rønland 13,22. Lille Viggos Bøsse 5,12. Asdal Kvindef. 25,00. Julefest i Jerslev 10,00.

Johanne Nielsen,
Danmarksgade 86, Aalborg.

Tekst til Kredsmødet i Februar.

Sang Nr. 35. — *Tak* Gud for hans omsorgsfulde Opdragelse af hver enkelt Guds Barn. — *Bed* om den samme Lærelyst, som Disciplene udtrykte i Luk. 11, 1.

Disciplene og Bønnen.

»Disciplene mærker den Frimodighed og Kraft, som hos Jesus udgaar fra Bønnen; derfor beder de ham lære dem at bede som hun«. Hvor maa det ogsaa have været opildnende at se og høre Jesus bede! — I nogen Maade kan vi jo endnu se og høre det! — Det bragte Bøn frem hos Disciplene, da de saa og hørte det! — Gør det ogsaa det hos dig?

Disciplene blev ikke udlært i Bøn i et Nu! Evangelierne taler ikke meget om deres Bøn; men i Ap. G. ligger deres Bønsliv aabent for os. Og saa i Brevene.

1. Discipelbønner finder vi i Luk. 11, 1 og 24, 29. — Disse Bønner *kan* vi da bede! Skal vi ikke?
2. Først efter Samværet den sidste Aften, hvor de fik de mange Bedeløfter, brød Bønnen frem, stærkest efter Himmelfarten. Ap. G. 1, 14, 1, 24, 2, 1 og 42, 3, 1, 4, 24—31, 6, 4, 7, 56—60 o. s. v. — Løfterne er Bønnens Grundvold.

Af de anførte Steder lærer vi, hvorledes man i Apostelkredsen og Apostelmenigheden saa paa Bønnen.

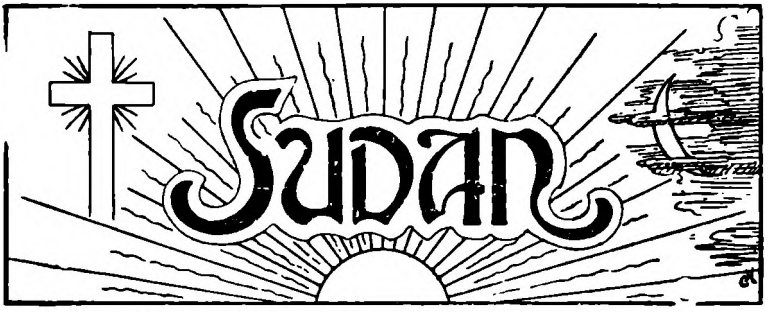
a. Det var bestemte Bedetimer. Ap. G. 3, 10, 10, 9. — Det var Kl. 3 Eftm. og Kl. 12 Middag.
b. Bønnen sidestilles med Prædiken. 6, 4. — Bønnen nævnes endog først. Ser vi paa Bønnen med samme Øjne?
c. Fællesbønnen var en Samfundssøjle. 2, 42 (»de frie Hjørners Søjler« Aab. 7, 1). — Tænk, om det blev saaledes hos os!

Men ogsaa i Bønnens Verden gælder Grundlovene i Johs. 10, 9: Først »ind« i Bøn for dig selv — saa »ud« i Bøn for andre.

Til Bedemødet:

Tak Gud for hans velsignede Ord, »der lyser for vor Fod«. *Bed* om, at Aanden vil lære dig, og alle hellige Søskende, *alle* Ting, der hører til det at bede. Rom. 8, 26. — Sang Nr. 47. *L. R.*

»Sudan« udkommer hver Maaned og koster 2 Kr. aarlig i Indlandet, 2,70 Kr. i Udlandet. Bestilles hos Postvæsenet og i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg.
Redigeret af *N. H. Brønnum,* Klostervang 7, Roskilde.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 3	MARTS 1924.	12. Aarg.

„Jeg er søgt af dem, som ikke spurgte efter mig, jeg er funden af dem, som ikke ledte, jeg sagde til et Folk, som ikke er kaldet efter mit Navn: se, her er jeg, se, her er jeg." Es. 65, 1.

Fra Fjern og Nær.

Vore Missionærer.

Frkn. Tillisch og Dagnæs ankom til Numan d. 19. December. Paa Udrejsen gjorde de Ophold i Wukari og deltog i den forenede Sudanmissions Konference i Begyndelsen af December. (Se herom i »Sudan« for November 1923. S. 158.)

Frøken Laura Madsen afrejste fra Liverpool d. 27. Februar sammen med en engelsk kvindelig Missionær. Københavns Sudankredse, som underholder Frøken Madsen, har tillige dækket Omkostningerne ved hendes Udrejse.

Missionær Dam Mikkelsen vil forhaabentlig kunne udsendes engang i Løbet af Marts Maaned.

Konferencen i Wukari.

I Følge Udtalelser af Frøken Tillisch, gengivet i Kredsbrev Nr. 2 1924, havde Missionærerne fra Sudan Missionens forskellige Grene en velsignet Sammenkomst, hvor de ret fornam den Hellig Aands Nærværelse. Et Brev fra Samuel Arison (en af vore unge Kristne), ligeledes udsendt i ovennævnte Kredsbrev, viser, at ogsaa han har oplevet noget ved Konferencen, som vil sætte

dybe Spor i hans Liv. Kredsmedlemmer bedes ikke undlade at gøre sig bekendt med Indholdet af dette Kredsbrev.

Missionsudstilling.

En saadan vil finde Sted i Slagelse i Ugen fra 16. til 23. Marts. Sudan Missionen agter at deltage her paa samme Maade som i Lemvig i Efteraaret. Venner, som er villige til at laane os Kuriositeter fra Sudan, bedes sende disse under Adresse: Missionsudstillingen *Sudan*, Slagelse — helst snarest mulig. Sagerne vil blive tilbagesendt efter endt Brug.

Missionær Frk. Graversens Selvbiografi.

Jeg er født i Bøvling Sogn den 11. Marts 1898. Mine Forældre var begge alvorlige troende Mennesker, og tidligt fortalte de mig om Vejen til Gud. I Søndagsskolen og i K. M. A.'s Daggryforening lærte jeg mere om min Frelser, og dels dèr og dels i mit Hjem vaktes Kærligheden til Hedningemissionen. Men den første bevidste Dragelse mod Missionsmarken fik jeg, da Missionær Nørgaard fra Kina i 1908 var i Bøvling og holdt Børnegudstjeneste. Ikke et Ord af, hvad han sagde, er bleven tilbage i min Erindring, men Teksten, Es. 55, 5, og Indtrykket af det hele staar endnu klart for mig. Siden den Tid gik min inderste Længsel ud ad mod dem, der ikke kendte Frelseren. Dog blev denne Længsel holdt nede.

Som ganske ung forstod jeg, at jeg maatte have et personligt Møde med min Frelser; men Verdens mange Lyster drog mig, og Gang paa Gang skubbede jeg Kaldet fra Gud til Side. Det maatte vente til senere. Til sidst kaldte Gud paa mig ved at tage min kære Moder hjem til sig; óg da kunde jeg ikke staa imod længere; men da erfarede jeg ogsaa Freden ved at turde tro, at jeg var et Guds Barn.

I Maj 1917 kom jeg paa »Det udvidede Kursus« i Haslev. Der fik jeg Forvisning om, at jeg maatte faa Lov til at begynde at uddanne mig til en Lærerindegerning. Til September samme Aar begyndte jeg i Forberedelsesklassen ved Seminariet i Nr. Nissum, fra hvilket Seminarium jeg i 1921 fik min Eksamen. — Her vaag-

nede Dragelsen mod Missionsmarken igen. Men jeg havde ikke Lyst til at følge dens Kalden. Dog — hvis dette var Guds Kald til mig, saa maatte han selv bane Vejen for mig ud til Hedningerne, og saa vilde jeg følge.

Efter Seminarietiden var jeg i 11 Maaneder Vikar ved forskellige Skoler derhjemme, sidst i Ejstrupholm Forskole. Der modtog jeg fra Sudanmissionens Bestyrelse Meddelelsen om, at jeg var bleven antaget til Arbejdet i Sudan. Den 26. Juli 1922 blev jeg indviet til Gerningen herude, og den 15. August rejste Frk. Rose og jeg fra Danmark. Vi naaede til Numan den 11. Oktober.

Frk Kathrine Graversen.

Nu er der snart gaaet et Aar i Afrika. Men indtil i Dag kan jeg kun sige Gud Tak, fordi jeg maatte faa Lov til at kome her, og fordi Gud indtil nu har givet Helbred og Kræfter. Jeg tror, at det er Gud, som har banet Vejen indtil denne Dag. Gud give, at jeg maa faa Naade til at fortælle Afrikas sorte Børn, og hvem jeg ellers kommer i Berøring med, om Guds Kærlighed til os alle. Vil Vennerne derhjemme hjælpe med til, at det maa lykkes? — — «Han udslettede det imod os rettede Gældsbrev med dets Befalinger, hvilket gik os imod, og han har taget det bort ved at nagle det til Korset.« Kol. 2, 14.

Jeg er forlovet med Missionselev Jerslev Hansen paa Hundborg Missionsskole, og det er vort Haab, at vi engang maa faa Lov til at gøre en Gerning sammen herude.

Kærlig Hilsen til alle Venner derhjemme!

Kostskolen, Numan, September 1923. *Kathrine Graversen.*

Brev fra Missionær Villesen.

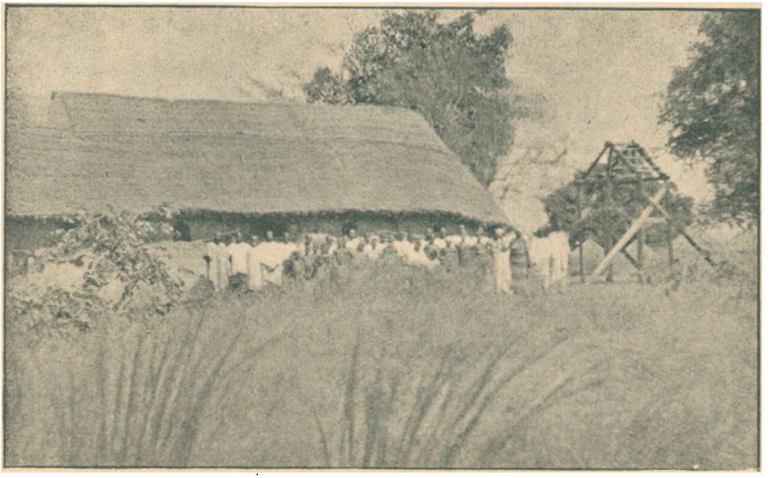
Sbillem, d. 10 Novbr. 1923.

Kære Venner!

Jeg maa først bede om Forladelse for, at jeg har været tavs saa længe. Men det meste af mit Arbejde

har jo hidindtil været Sprogstudium, og det er ikke saa særlig rigt paa Afvekslinger.

Den første Tid fik jeg Lov til at være i Numan paa Kostskolen. Det var en Fornøjelse for mig at se Arbejdet dèr. De unge Mænd, der gik paa Skolen, tog fat paa Arbejdet baade med Energi og Lyst; men man kan ikke tale om stor Ensartethed i Alder i de enkelte Klasser. Jeg gjorde store Øjne, da jeg kom ind i Frk. Graversens Klasse og dèr saa en lille seksaars Purk slide Skolebænk

Shillem Kirke med vor lille Menighed.

sammen med en kraftig seksten-attenaarig ung Mand. Dog hindrede det dem ikke i hver især at gøre sit bedste.

Jeg er nu for Tiden i Shillem og skal blive her, til Kjærs kommer. Men jeg vil meget ønske, at de snart maa komme, da en uøvet Mand som jeg ikke kan udrette ret meget paa en saa stor og vigtig Station.

De maa selv kunne tænke Dem, hvorledes det f. Eks. maa gaa med Hospitalsarbejdet, naar det skal lægges i Hænderne paa en Mand, der ikke engang er vant til at forbinde sin egen Finger.

De tre Lærere heroppe er nogle prægtige Folk. De er meget ivrige efter at hjælpe mig, hvor de kan se, de kan være til nogen Nytte.

Hvor er det dog en Glæde at se saadanne unge Mænd, for hvem Guds Rige er blevet det største, og hvor maa

de ikke i den kommende Tid kunne blive til Lys for deres Landsmænd, som lever i Mørket, naar de stadig maa komme dybere og dybere ind i Forstaaelsen af Guds Børns Frihed.

De bedste Hilsener fra Deres i Herren forbundne
V. Villesen.

Et overvældende Ansvar.

(Navnet paa en Pjece, udgivet af C. M S.. fra hvilken dette Stykke er oversat af Missionskandidaterne Kr. Ludvigsen og Kristian Hansen, der for Tiden opholder sig i England).

Vi maa ikke glemme, at Missionsspørgsmaalet i Nigeria har sin Opgave i det indre og ikke i Havnebyerne.

Omraadet, vi har at erobre for Kristus, er uhyre stort, og dets Muligheder er uberegnelige.

En fast og meget virksom Regering, en storartet Udvikling af dets Handel og Industri, Forøgelsen af Samfærdsel og Evangeliets Virksomhed for Frigørelse er tilsammen medvirkende til en hurtig Omvæltning baade i Folkets Tanke og Liv. Ingen ved, hvor det vil ende.

Dets Muligheder for det gode kan kun tilstrækkeligt værdsættes, naar man ser paa, at det har samme Muligheder for det onde, begge er næsten grænseløse.

Hvert Aar bliver Tusinder i Syd-Nigeria kristne (i Lagos og Niger Stifterne). Sidste Aar blev der døbt 6204 voksne af C. M. S.*) og sandsynligvis lige saa mange af andre protestantiske Missioner.

Denne bestandige Tilgang af ganske ukyndige Kristne, som samles til Kirken, er — medmindre de kan blive ledet og kan faa en kristen Undervisning — en ren og skær Trusel.

Hvad der er overhængende nødvendigt er, at vi faar den tilstrækkelige Oversigt over dem og udvikler og administrerer et arbejsomt og kristent Opdragelsessystem iblandt dem. Betænk engang Spørgsmaalet om Arbejde og Undervisning, med andre Ord kulturel Udvikling. Undervisning i Arbejde og Kundskab vil simpelt hen være en Forbandelse, medmindre det for største Parten fører til Opbyggelsen af bedre Landsbyer. Hvis Undervisnin-

*) Kirkens Missionsselskab i England.

gen kun fører til at danne Landsbyindbyggere, der forlader Landsbyen eller en større By inde i Landet for at rejse til Havnestaden, vil det føre til en endnu værre Forvirring. Hvis det kun ødelægger gammel social og religiøs Tradition og ikke giver dem noget højere i Stedet, men kun Materialisme, vil det blive en Ulykke at første Rang. Disse Farer, som paa ingen Maade kan begrænses til Nigeria, er bemærket baade af Missionærer og Regeringsmænd. Selv om vi i ren og skær Angst for de Kræfters Virksomhed, som den vestlige Verden og Evangeliet har sat i Gang i Nigeria, ønskede at gaa tilbage eller paa en eller anden Maade at lægge en Dæmper paa det og gøre Fremgangen mere langsom, var det dog umuligt.

Det er for sent at standse Bevægelsen nu, men det er ikke for sent at lede den og vinde den for Kristus.

Ikke for sent — men vor Indgriben paa dette Udviklingsstandpunkt, som man hidtil ikke har haft Øjet tilstrækkeligt aabent for, maa ikke forhales.

Syd Nigeria beder om fjorten mandlige og seks kvindelige Missionærer mere med det samme, og disse vil kun afhjælpe den begyndende Nød. Men hvor vil Pengene komme fra til disse ekstra Missionærer i vor Stab derude, og mange af dem maa have en speciel Uddannelse, hvilket ogsaa koster Penge.

Missionsproblemet i Nordre Nigeria er ganske forskellig fra Problemet i Syd Nigeria, og vi har endnu ikke omtalt det. Problemet er i én Sætning dette: Nordre Nigeria er Islams Spydsod i Vestækvatorial Afrika, den er Kristi Stridshæres »Verdun«, og der staar praktisk talt ganske alene en lille Gruppe af C. M. S. Missionærer og bemander Løbegravene og raaber: »On ne passe pas« (her kommer ingen igennem). Dog lader de sig ikke nøje med at føre Forsvarskrig, de ønsker at gaa over til Angreb; thi de ved, de er uovervindelige, fordi deres Vaaben er Kærlighedens og ikke Hadets, og tilsidst maa Kærligheden sejre. Hvilken herlig Kristi Hær kunde den store Hausastammes Millioner blive! Intet Under, at vore Missionærer er saa ivrige for at vinde dem.

Det kan simpelt hen ikke være rigtigt at efterlade det ringe Antal af Missionærer der uden Forstærkning; og ydermere, det er ganske meningsløst ikke at tage alvorligt Sigte paa at kristne saadanne hedenske Stammer,

som lever i Nord Nigeria enten indblandet med muhammedanske Samfund eller afsondret i Højlandene op mod Tsadsøen, men i Stedet for ganske overlade dem til at blive Muhammedanere. Hvad kan vi gøre, medmindre Kirken her hjemme er med i Forbønnen og stiller Mænd og Penge til Raadighed.

Vi kan gaa videre og se paa Syd Sudan.

Alle Missioner har i Begyndelsen haft Vanskeligheder, men til sidst vil Vanskelighederne altid overvindes. Vor Mission i Syd Sudan er netop i saadanne Begyndelsesvanskeligheder; men den er — takket være Gud — ved at komme ud af dem. Den synes ganske opslugt af Sudans bundløse Dyb.

Hvis Heltedaad endnu kan virke som en Appel, saa vil vore Missionærer i den Del af Sudan ikke længe blive ladet ene i Kampen, der til Tider synes at være fortvivlet: selve Sproget er nok til at gøre den modige modløs. Vi har her otte Mand, der arbejder med fire Sprog. Hver Stamme har sit eget Sprog, og Stammerne er næsten utallige. Vi maa have flere Missionærer her; een maa vi have straks til at tage Gerningen op efter en Mand, som er blevet nedbrudt paa Grund af det anstrengende Arbejde.

Hvem vil melde sig?

Til Sudanmissionens Venner!

Den 1. og 2. Maj agter Sudankredsene i Aalborg at afholde et Udsalg i »Bethesda«. Maa vi ikke, som saa mange Gange før, lægge denne Sag hen til Vennerne og bede om Gaver til dette Udsalg. Det har hvert Aar givet en betydelig Indtægt til vort fælles Arbejde i Sudan, og det var ønskeligt, om dette stadig maatte være Tilfældet. De af Vennerne, som ikke selv har Udsalg, eller de, der maaske har noget tilovers fra sidste Udsalg, vilde gøre os en stor Glæde ved *snarest mulig* at sende deres Gaver, store som smaa, til

Sudanmissionen, Bethesda, Algade, Aalborg.

Det skal saa senere blive meddelt, hvad Udbyttet har været.

Med Vennehilsen til de forskellige Kredse og Venner

D. Bahnson. *M. C. Flintholm.*

Missions-Udsalg.

Om Gud vil agter Sudan-Kredsen i Horsens at afholde et Missions-Udsalg i Begyndelsen af April d. A. for derved at bidrage til Forbedring af den økonomiske Stilling, og vi anmoder Venner — som ikke selv har Udsalg i Foraaret — om at betænke os med Gaver til dette. Gaverne, som bedes sendt saa tidligt, at de er os i Hænde senest 1. April, adresseres til: Møbelhandler N. H. Jensen, Hulvej 14, eller Bogholder P. M. Nielsen, Kjeldsensgade 7, Horsens.

Paa Forhaand Tak for enhver Gave.

Paa Udvalgets Vegne

P. M. Nielsen.

Udsalget i Viborg.

Onsdag d. 5. December 1923 afholdtes der Udsalg i »Hans Tausens Hus« i Viborg. Udsalget aabnedes af Missionær Dam Mikkelsen Kl. 2 Eftm. med Ordet fra Prædikeren 11. Kap. 1. Vers: »Kast dit Brød paa Vandet; thi du skal finde det længe efter«. — Efter et Par Timers livlig Afsætning af forskellige Varer og Kaffe fortalte Dam Mikkelsen smaa Træk fra Sudan for en lille Skare Børn.

Salget og Bortlodningen gik langt over Forventning. En underlig Glæde og Festglans havde ved Guds Aand sænket sig ned over Dagen, som med Sandhed kunde kaldes en Festdag. Det afsluttende Møde holdtes Kl. 8 om Aftenen, hvor Dam Mikkelsen fik Naade fra Gud til rigtig at lægge Sudan Missionen ind til Hjerterne. Han bad Vennerne være overbærende og forstaaende mod Udsendingene og i Bønnen huske dem, der stod paa de ensomme Poster derude. Efter en Times frit Samvær ved de smukt pyntede Kaffeborde sluttede Missionær Hansen, Viborg, Dagen med Tak til Herren og Venner, som støttede Sagen. Netto Indtægt 1050 Kroner. *Tagmose.*

Boganmeldelse.

R. Harold: A. Schofield. Lohses Forlag. Kr. 1,50.

Allerede som Barn var han from, stærkt udviktet i religiøs Retning, men helt igennem Dreng; tidlig blev han en afgjort Kristen. Som Skoledreng og senere som Student viste han sig som højt begavet i boglig Henseende, men var ved Siden heraf en ivrig og dygtig Sportsmand, en sjældent arbejdsdygtig og energisk ung Mand, og dertil ydmyg af Sind og tilbageholdende af Væsen. Var det saa underligt, at en Mand af den Støbning kunde faa stor Indflydelse, og at han senere som den første Lægemissionær i Kinaprovinsen Shan-si blev til overmaade stor Velsignelse! Det er om Lægemissionær Schofields Liv og Gerning, den lille Bog handler: den er helt igennem tilskyndende »til al god Gerning« og kan ikke noksom anbefales alle Missionsvenner til Gennemlæsning og Studium. *M. C. Fl.*

Tekst til Kredsmødet i Marts.

Sang Nr. 6. — *Tak* Gud for Helligaandens Vejledning. — *Bed* om, at Aanden ogsaa maa være nærværende i denne Time.

Fader vor. I.

Jesus lærte Disciplene at bede! — Og han lærte dem „Fader vor". Luk. 11, 2—4. Matt. 6, 9–13.

Den er en fuldkommen Bøn baade i Form og Indhold. — Denne Bøn er altsaa det første Trin paa Vejen: Lær os at bede! —

„Fader vor" kan inddeles saaledes:

1. *Indledningen*: Matt 6, 9 a.
   Indledningen er Adressen = den, hvem vi henvender os til!
2. *De syv Bønner*: Matt. 6, 9 b–13 a.
   a. En *himmelsk Treklang* = *dit* Navn — *dit* Rige — *din* Villie.
   b. En *jordisk Firklang* = *vort* Brød — Skyld — Fristelse — Onde.
3. *Slutningen*: Matt. 13. 3.
   Her lægges vor Bøn til Hvile paa vor Faders almægtige Magt og Villie til at bønhøre sine Børn.

Mærk: Billeder, der kan illustrere Bønnen:

En *Perlekrans* med: Laas — 7 Perler — Laas. De 7 Perler er da: 3 Guld- og 4 Sølvperler.

Jesus bragte ikke alene „Fader vor", men *Fadernavnet* til Jorden. I sin Bjærgprædiken nævner han „eders himmelske Fader" 12 Gange:

Se Matt. 5, 16. 45. 48. 6, 1 4. 6. 9. 14. 26. 32. og 7, 11. 21.

Jøderne turde ikke kalde Gud for Fader. — De kaldte Abraham for Fader (Matt. 3, 9).

Godt kan vi nu ved Nattetid
kende som Børn vor Fader blid —
o, Gud ske Lov.

Til Bedemødet:

Tak Gud for, at Syndere maa kalde ham Fader. *Bed* om mere af Barnets Frimodighed — for dig selv og andre Guds Børn — til at bede om alle Ting i Jesu Navn (Johs. 15, 16). — Sang Nr. 15. *L. R.*

Sudan Missionens BØGER

er overgaaet i Hovedkommission for Boghandlere og Indre Missions Missionærer og Bogsælgere til O. Lohse (I. M.s Forlag).

Som Følge deraf kan nu alle vore Bøger faas, foruden hos Sudan Missionens Hjemmearbejdere, Bogstationer og Ekspedition, tillige i alle Boglader og hos alle Indre Missions Udsendinge.

De nyeste Bøger er udsendt til Bogladerne, ligesom alle fremtidige Bøger vil blive udsendt gennem Lohses Forlag til Bogladerne og Missionærerne.

Paa alle andre Bøger fra vort Forlag modtager Boghandlerne og Indre Missions Missionærer og Bogsælgere Bestilling, som effektueres af O. Lohse.

Indtil den nye Ordning kommer ret i Gang, vil det være praktisk at De siger til Boghandleren eller Bogsælgeren, at Bøgerne er i Kommission hos O. Lohse, hvis vedkommende ikke har Bogen paa Lager og derfor skal bestille den.

Paa Bogudvalgets Vegne:

JOHS. OLSEN.

NYHED!

HENRY CHRISTOFFERSEN

KHAMA OG HANS SAMTID

Rigt illustreret. Dansk Forenet Sudan Missions Forlag.

Pris 3 Kroner.

Af Anmeldelser:

Forfatteren har sat sig grundigt ind i sit Emne og fortæller livligt, saa det er en Fornøjelse at læse Bogen . . . . Alt i alt er Bogen et betydeligt Arbejde, der gør sin Forfatter Ære. Emnet er velkendt og behøver næppe at omtales nærmere. Kun skal bemærkes, at det ikke før er behandlet saa grundigt paa Dansk. (*Kristeligt Dagblad*).

Mange af vore Læsere kender allerede stud. theol. Henry Christoffersen, idet han igennem en Aarrække har brugt sine Ferier til at holde Møder for Sudan Missionen rundt om i Landet. I nærværende Bog har han givet os en særdeles interessant Beskrivelse af de vigtigere Personer og Begivenheder i Sydafrikas Historie igennem det sidste Aarhundrede.

Bogens Hovedperson er den berømte Negerkonge Khama, hvis Død fandt Sted i Begyndelsen af 1923, og hvem vi omtalte i en Artikel i vort Augustnummer i Fjor. Sammen med denne mærkelige Mand omtaler Forfatteren andre fremragende Negerhøvdinger og giver et letoverskueligt Billede af de Begivenheder, der førte til, at Sydafrikas Landkort blev tegnet, som det er i Dag. Stærke Lidenskabers Magt, hadefulde Krige, onde Menneskers Stræben — alt dette møder man i denne Bog; men midt i disse tilsyneladende umulige Omgivelser arbejder Kristi Evangelium, baaret af Mænd som Moffat, Livingstone og Mackenzie, — og Evangeliet sejrer.

Bogen er pænt udstyret og forsynet med flere gode Billeder. Den koster 3 Kroner og kan faas hos alle Boghandlere saavel som hos Missionens Bogsælgere. Jeg anbefaler Bogen til enhver, der er interesseret i Guds Riges Sag i Afrika. Den skal nok holde Interessen fangen. *N. H. B.* (*Sudan*).

NYLIG UDKOM:

ANTON PEDERSEN

DU DEN NYE VERDENS SKABER

2. OPLAG — PRIS 1 KRONE

Af Anmeldelser:

Pastor *Hornbech:* . . . Man maa være Forf. taknemlig for den alvorlige Fremhævelse af, at skal Arbejdet, ogsaa inde i Menneskehjertet, lykkes, da maa Helligaanden raade. Dette indskærpes i Kapitler med Overskrifter som »Skaberaanden«, »Vandring efter Aanden«, »Aandens Sind«, »Helligaanden og det menneskelige Legeme«, »Helligaanden og vor Skrøbelighed«, kort sagt: der synes ikke at være det Aandens Omraade, som ikke er omhandlet i denne Bog Den anbefales varmt til alvorlige Læsere.

Pastor *Bülow*: . . . Uden Tvivl vil adskillige troende og søgende Mennesker være Pastor Pedersen taknemlige for denne Haandsrækning. Her siges mange dybe og skønne Sandheder om et Liv i Pagt med Guds Aand.

Alle Hedningemissionens Venner bør købe og eje:

NIELS H. BRØNNUM: FOLKELIV SUDAN

PRIS 3 KRONER

AF ANMELDELSER:

Denne Bog er, hvad man plejer at kalde en Missionsstudiebog. Den er første Del af et større Værk. Dens Fremstilling af Bachamastammens Historie, Sprog, Levemaade og Kultur er klar og underholdende, og da Forf. i en Aarrække har været Missionær iblandt dette Folk, er den selvfølgelig ogsaa saa paalidelig, som den kan blive efter Enkeltmands Selvsyn og Selvoplevelse. Bogen kan, som underholdende Læsning betragtet, tage Kappestriden op med det meste, der fremkommer, baade af kristelig og verdslig Literatur. (Kristeligt Dagblad).

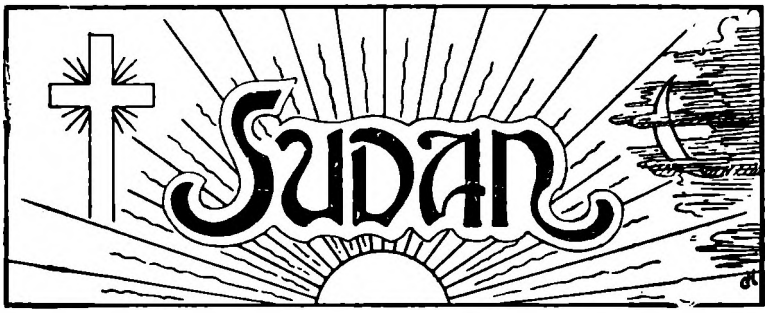
.... Det er en Studiebog i Ordets bedste Betydning; de forskelligste Forhold tages op til Behandling og behandles grundigt og dybtgaaende; Spørgsmaal fremsættes og besvares, men hele Tiden gøres det paa en saadan Maade, at enhver kan »følge med«. (M. C. Flintholm i »Sudan«.

Sudan Missionens Bogliste.

Brønnum, Niels H: Folkeliv i Sudan, illustreret	3,00
Christoffersen, Henry: Khama og hans Samtid, illustreret	3,00
Diarmid, D. N. Mac: Sudan og dets Evangelisation, oversat af Johs. Olsen, 2. Oplag	1,00
Ejersted, Johs.: Hvorledes bliver jeg en god Missionsarbejder?	0.25
Faber, J. H.: Vor Gæld til Negrene, illustreret, 2. Oplag	0,50
Hensley, Frances M: Kampen for Kronen, oversat af Johs. Olsen, illustreret, 3. Oplag	1,50
Jensen, P.: Nigeria, illustreret	1,50
Larsen, H L.: 25 Aar i Christiansborg og Omegn	0,35
Liwingstone, W. P.: Mary Slessor. Den hvide Dronning i Okoyong. Illustreret. oversat af M. Wolf, 2 Oplag	3,50
— — indbunden	5,25
— Christina Forsyth, Missionær i Xolobe, Afrikas ensomste Kvinde. Illustreret. Oversat af Johs. Olsen	2,00
Olsen, Johs.: Bønnen som Missionsvaaben, 2. Oplag	0,50
Pedersen, Anton: Dansk Forenet Sudan Missions Grundlæggelse og første Arbejdsaar Illustreret. 2. Oplag	2,00
— Under Herrens Naade (Forts. af forrige Bog). Illustreret	2,00
— Du, den nye Verdens Skaber	1,00
— Sierre Leone Missionen	0,25
— Yoruba Missionen	0,50
— Ind i Sudans Indre	0 50
— Paulus og hans Venner, 3 Hefter à	0,15
— Biskop Samuel Crowther	1,00
Rasmussen, Ludvig 12 Tekster til Kredsmøder for Hedningemission	0,50
Ruth Rouse Missionskald	0,25
Sangbog: Indre Missions, 2. Oplag	0.50
Under Afrikas Sol, ved Kirstine Wormark. Aargang 1918	0,40
— — — 1919	0,50
— — — 1920	0,75
— — — 1921 til 1923 à	1,00
Wormark, Kirstine: Barnesind (Fortællinger)	1,00
Wuhrmann, A.: 4 Aar i Kameruns Grænseegne. Illustreret. Oversat af Johs. Olsen	1,00
Sudan, Aargang 1920	1 00
— — 1921 til 1923 à	1,50
Kort over Yola-Provinsen, paa Stokke	4,50

Hovedkommission for alle Bøger: O. Lohse

Bøgerne faas i alle Boglader, hos Indre Missions Missionærer og Bogsælgere, hos Sudan Missionens Hjemmearbejdere og Bogsælgere samt i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 4	APRIL 1924.	12. Aarg.

„Og jeg!" — trods deres Gerninger og deres Tanker skal det komme dertil, at jeg skal samle alle Hedninger og Tungemaal; og de skulle komme og se min Herlighed." Es. 66, 18.

Fra Fjern og Nær.

Ud- og Hjemrejser:

Missionær Kjær og Hustru, som afrejste fra Liverpool 12. December, ankom til Numan via Port Harcourt 28. Januar.

Frøken Laura Madsens Udrejse, som skulde have fundet Sted d. 27. Februar fra Liverpool, blev forhalet nogle Dage gr. p. Strejke i England. Hun afrejste fra Liverpool 1. Marts.

Missionær Thompson og Hustru har fuldendt deres Hjemmeophold i Amerika og meddeler, at de afgaar med Damper fra New York direkte til Vestafrika d. 25. Marts efterladende deres lille Søn, Leroy, i Hjemlandet.[1])

Frøken Hansine Kristiansen skal, ifølge Meddelelse fra Missionsmarken, være afgaaet fra Port Harcourt d. 15. Februar, og vil derfor kunne være i Danmark førend dette Nummer udsendes. Ordinært skulde Frk. Kristiansen have rejst fra Missionsmarken før Jul, men har afventet Frøken Tillisch's Ankomst.[2])

[1]) Ifølge senere Meddelelse kan de alligevel ikke benytte denne Rute, men rejser via Liverpool.

[2]) Frk. Kristiansen ankom til Danmark i Slutningen af Marts.

Missionær Peter Jensen, som afrejste fra Danmark i Forsommeren 1922 og hvis Hustru kom hjem syg i November 1922, kan ligeledes snart ventes at ankomme til Danmark.

Vor Forside:

Som Læserne vil have bemærket, er Bladets Forside bleven fornyet med et Kort over Nigeria. Vor Arbejdsmark, Yola Provins, er tydelig afsat og vore Hovedstationers Navne understregede. Provinsen er nu næsten dobbelt saa stor som tidligere, da et betydeligt Stykke af det tidligere tyske Kamerun er bleven lagt til.

Jernbanerne er afsat med dobbelte Linier. Banen fra Lagos til Kano med Stikbanen fra Minna til Baro er let at finde. Vore Missionærer plejede at rejse fra Lagos over Minna til Baro med Jernbane. Derfra til Lokoja med Floddamper, endelig fra Lokoja til Numan i Pram eller Kano (i August og September dog med Floddamper). Nu sejler Missionærerne til Port Harcourt med Damperen fra England. Derefter med den nyanlagte Jernbane til et Punkt paa Benuefloden midtvejs imellem Lokoja og Ibi og saa videre op ad Floden til Numan — en langt bekvemmere Rejserute, da der paa den gamle Rute var saa meget Besvær paa de mange Skiftesteder.

Buea:

I »Sudan« for September 1923. S. 125 findes en Meddelelse med denne Overskrift, gaaende ud paa, at Missionær Axel Pedersen havde lejet en Bungalow dersteds til Brug for vore Missionærer under Bjergophold. Det viste sig senere, at vi havde misforstaaet Telegrammet. Nu er det imidlertid lykkedes Miss. Pedersen at leje en Bungalow hos den engelske Regering fra 1. Oktober d. A. at regne.

Vi haaber, at nogle af vore Missionærer næste Tørtid (Vinter) vil kunne benytte dette Opholdssted til Gavn for deres Helbred.

Buea er afsat paa Kortet paa Forsiden. Det ligger paa Kamerunbjerget, ca. 16 km. bagved Havnebyen Victoria, godt 3000 Fod over Havfladen, Klimaet er meget fugtigt i Regntiden, men formenes at være betydelig bedre end Klimaet paa vor Missionsmark i Tørtiden.

Rejsen til Buea fra Numan gaar ned ad Benue til Jernbanen. Med denne til Port Harcourt, derfra til Victoria med Damper, op paa Bjerget med en lille Bjergbane.

Angaaende Pengeforsendelser:

Vi beder Vennerne erindre, at Penge for Blade og Bøger skal sendes direkte til Ekspeditionen i Aalborg. Ved at sende saadanne Beløb til Kassererkontoret paafører man Missionen ekstra Udgifter ved Beløbets Videreforsendelse.

Ved Indsendelse af Pengebeløb til Kassererkontoret bedes man anføre paa Kuponen, om Beløbet er Kredsbidrag, ekstra Kredsbidrag el. lign., da vi, hvor intet specielt er angivet maa indføre Beløbet som personlig Gave fra Senderen.

Kredsbrev:

Grundet paa manglende Materiale var vi desværre ude af Stand til at udsende Kredsbrev i Marts.

Brev fra Fru Clara Pedersen.

Numan, 30. December 1923.

Kære Venner!

Det er ikke let at begribe saadan om ved 1. December, at om en 3 Ugers Tid er det Jul. Jeg ved hjemme fra, at det altid kneb rigtig at fatte det, at Julen virkelig stod for Døren ved den Tid, og jeg maa sige, at for mit Vedkommende er det næsten værre her ude.

Naa, men skubbe Julen fra sig kan man jo ikke — og vilde jo heller aldrig forsøge — og en Dag finder man sig selv i Juleforberedelser til op over Hovedet, og i hvert Fald *Forberedelserne* bliver man hurtig klar over, er en haandgribelig Virkelighed, lidt efter lidt kommer saa det ind i ens Bevidsthed, at det virkelig er *Julen,* man forbereder.

Vi havde meget travlt til Jul i Aar herude. Julegaverne fra Danmark kom jo sent, fordi Frøken Tillisch og Frøken Dagnæs blev opholdt hjemme. Vi var saa faa kvindelige Missionærer til at sy til alle Stationerne, og det er næsten et Studium at finde ud af, hvordan man skal fordele Gaverne til den voksende Skare unge, der hvert Aar for

første Gang holder Jul med os. I Begyndelsen begriber de jo ikke meget af, hvad Jul er, men en Julegave i Form af et Klædningsstykke, det kan de vurdere, og maaske er Taknemmeligheden over en saadan Gave Drivfjederen til, at de vedblivende kommer til os og maaske en Dag til Jesus Kristus.

Tøj er i det hele taget det, man sætter mest Pris paa herude. Andre Gaver er nok rare at faa; men faar de ikke en Stump Tøj ogsaa, regner de det ikke for meget, naar det da ikke er Smaabørn, der er Tale om.

Naa, men vi blev da færdige, og Juleaften, da vi gik

Missionær Axel Petersen og Hustru.

til Kirke ved Mørkets Frembrud, mens Klokkerne kaldte med sin for Juleaften særlige Klang, følte vi det i vore Hjerter: Julen er kommen med Solhverv — — —

I Kirken var Juletræet pyntet med Flag — Danebrog —, Lys og Glimmer og tog sig smukt ud, og Kirken fyldtes, ja Folk *stuvedes* sammen, og endda var der mange Mennesker uden for, der slet ikke kom ind. Julelysene glimtede i de sorte Øjne, og der var Feststemning over det hele, mens vi hørte Budskabet om ham, der begærer at blive Konge i alle Hjerter.

Da vi kom fra Kirke, spiste vi vor Julemad, og imens var der Fællesspisning udenfor. De Mennesker, der hører

til Stationen, spiste Julemad her — ialt ca. 40 Mennesker. Som det er Skik hos dem, spiste Kvinderne for sig, Mænd af samme Alder og Anseelse for sig og f. Eks. alle vore Tjenestefolk for sig. Da alle var mætte, blev et Juletræ tændt derude paa Gaardspladsen, og der blev sunget, og min Mand holdt en kort Andagt. Julegaverne havde de faaet om Eftermiddagen, saa de fik kun nogle Jordnødder, som de sætter megen Pris paa, og saa gik de hjem og hver til sit. Saa skulde vi hvide Folk have holdt Juleaften paa dansk; men vi var saa trætte nu, da Klokken var 10½,

Julegavernes Mission.

at vi ganske stille gik til Ro. Gudstjenesten Julemorgen er jo Kl. 7.

Næste Morgen var Kirken godt besøgt igen, der var 350 Mennesker. Og efter Gudstjenesten gik hele Juledag baade her og paa Kostskolen med at sidde og tage imod Folk, der kom og ønskede: Glædelig Jul! 200 Mennesker var det i hvert Fald, som i Løbet af Dagen besøgte os, de kom en for en eller i større og mindre Flokke, og var vi ikke trætte før, saa blev vi det den Dag.

2. Juledags Formiddag holdt vi danske Jul med dansk Gudstjeneste og Altergang, og vi havde det rart sammen. Om Eftermiddagen kom Børnene herop. Smaatingene, som er sendt fra Danmark, bliver jo fordelt mellem alle Stationerne, og vor Del her i Numan plejer vi at give Børnene som Smaapræmier. Vi leger med dem fra Kl. 2—5

En lille Kristen

den Dag. Der er Væddeløb af forskellig Slags og Tovtrækning o. s. v., og vi ser at faa det lavet saadan, at hvert Barn kun faar én Præmie for at saa mange som muligt kan faa noget. Glansbilleder, Brevpapir og Konvolutter, Grifler og Blyanter er her meget værdifuldt. Vi havde saa fyldt 200 »Hjerter« og »Kurve« med »Knas« til Børnene, men da de skulde tælles, viste det sig, at der var ca. 350 Børn, og saa maatte vi hælde Godterne ud og fordele Poserne bagefter.

Børnene var vildt begejstrede, og vi var glade og taknemmelige trods Trætheden, for har man Børnenes Hjerter, har man jo let mere end det.

Ja, saadan forløb Julen her paa Stationen og vi siger saa paa vore Indfødtes og egne Vegne *Tak for Julegaverne.*

En hjertelig Hilsen

Clara Pedersen.

Brev fra Samuel (Ari).*)

Hilsen fra Samuel Arison til Lægen Brønnum, mange Hilsener tilligemed Kærlighed, som ikke faar Ende.

Likita! (d. v. s. Læge) jeg søger et Skjulested hos Herren Jesus Kristus; men se hvad jeg har mødt i den hellige Skrift. Herren siger til mig, at der er intet, der gør Mennesket urent, undtagen onde Tanker, Hor, Skørlev-

*) Dette Brev, som udsendtes i Kredsbrev Nr. 2, 1924, gengives her efter Opfordring fra Læsere.

net, Mord, Tyveri, Gerrighed, Ondskab, Svig, Uteerlighed, et ondt Øje, Gudsbespottelse, Hovmod, Uforstandighed. Jeg ser, at der er intet af alt dette, som jeg ikke har gjort, se Markus 7, 21—23. Dernæst siger Herren i Mat. 5, 8: »Salige er de rene af Hjertet; thi de skulle se Gud«. Der var en Malam (Lærer, i dette Tilfælde Missionær), som prædikede over det Ord i Kirken i Wukari ved Missionærernes Sammenkomst der. Det, som jeg ser, der hindrer mig i at se Gud, det er onde Tanker, Skørlevnet, Tyveri, Mord og alle de Ting, Skriften nævner, de hindrer mig i at se Herren. Herren siger: »Sandelig, sandelig siger jeg Eder, at hvadsomhelst I bede Faderen om i mit Navn, skal han give Eder. Hidindtil har I ikke bedet om Noget i mit Navn; beder og I skulle faa, at Eders Glæde maa blive fuldkommen«. Joh. 16, 23—24. Jeg undrede mig. Tidligere bad jeg; men jeg fik ikke, hvad jeg bad om. Men denne Malam, som talte om det rene Hjerte, han aabnede mine Øjne for hvad der hindrer mig i at se Gud. I mit Hjerte forstod jeg, dette er hvad der hindrer dig i at se. Jeg takkede Gud i mit Hjerte, for nu ved jeg, at saa længe jeg gaar med disse onde Tanker, er jeg ude af Stand til at faa noget fra min Herre.

Likita, hvis du vil, husk paa mig i din Bøn, og ligeledes de Ældste i Kirken. Husk paa mig, at jeg maa faa Guds Kærlighed i mit Hjerte, saaledes at jeg bliver i Stand til at bede til Gud, og han giver mig, hvad der er i Overensstemmelse med sin Villie. Og at jeg maa faa Lov til at gøre hans Gerning iblandt mine Bysbørn. De sidder i Mørket og behøver Lyset. Giv dette Brev til dem, der elsker Gud, at de maa læse det, hjælp mig til at blive Jesu Kristi (Ejendom). Jeg ved, Folk vil sige, hvorledes skal nogen hjælpe mig, dersom jeg ikke selv gør mig Ulejlighed, men ikke desto mindre: Der er sagt i en vis Bog: »Elias var et Menneske, lige Vilkaar undergiven med os, han bad en Bøn, at det ikke skulde regne; og det regnede ikke paa Jorden i tre Aar og seks Maaneder, og han bad atter, og Himmelen gav Regn«. Derfor ved jeg, at naar jeg beder om Hjælp igennem Forbøn, vil Gud høre sine Tjeneres Bøn. I Jesu Kristi Navn kast mig ikke bort i Eders Forbøn. Dette er alt. Jeg er Frøken Roses boy; men hvis du har glemt, hvem jeg er, da er det en Ting at bedrøves over. Hils din Hustru.

Ovenstaaende Brev er et af de mærkeligste, der er kommet fra Missionsmarken. Samuel er opfødt i en fjern, for Missionærer utilgængelig Landsby i Longudestammen iblandt Menneskeædere. Han kom til Numan oprindeligt som Hospitalspatient og blev døbt 20. Maj 1923. Hans Billede findes i »Sudan« for August 1923.

Læg Mærke til denne unge Mands forbavsende Indsigt og Logiken i hans Tankegang:

Han søger et Skjulested hos Kristus. Skriften har paavist, hvad der bor i Menneskehjertet, og han finder alt dette hos sig selv. Han hører en Prædiken om, at kun de Rene af Hjertet kan se Gud, og forstaar, hvad det er, der hindrer ham i at naa Skjulestedet hos Kristus. Saa mindes han Ordet, at man maa bede i Jesu Navn, og man skal faa; men hans Bøn bliver ikke hørt, og han forstaar Grunden. Han føler, at hans Hjertes Urenhed er Hindringen. Men det er hans Mal at blive et Kristi Vidne iblandt sine dybt sunkne Bysbørn. Saa henvender han sig til Modermenigheden i Danmark om Hjælp igennem Forbøn. Men vi kan jo med Føje sige, at det først kommer an paa hans egen Villie, og hvor er vor Garanti for, at han virkelig er villig. Saa henviser han til Elias, som bad om det tilsyneladende umulige, og det skete. Ogsaa vor Bøn vil blive hørt rent uanset hans Mangel paa Evne til at ville. — —

Det er et Brev, som fortjener at blive læst mere end én Gang. Det giver et Indblik i en ung Negerkristens Tankegang, som vi sjælden vil faa Mage til.

N. H. B.

Meddelelser.

Henry Ussing's illustrede Missionshistorie, Evangeliets Sejrsgang ud over Jorden, som længe har været under Forberedelse i en ny og helt gennemarbejdet Udgave ført op til den allersidste Tid, vil nu snart foreligge, idet Gads Forlag udsendte det første store Hefte midt i Marts, og hele Bogen vil blive afsluttet i Løbet af Sommeren.

Vi skal senere vende tilbage til en Omtale af Bogen.

En smuk Tanke.

En Dame har haft den smukke Tanke at lade en Tegning af Professor Otto Bache reproducere som Radering og lade den sælge til Fordel for Sudanmissionen. Motivet er: *En Karl, der rider Heste til Vands.* Pladestørrelsen vil blive c. 26:20 cm. Det haabes, at Raderingen vil kunne sælges for 10 Kr. Den vil antagelig foreligge færdig omkring Midten af Maj Md., og faas ved Henvendelse til *Boghandler O. Sparre Ulrich, St. Olaigade 29, Helsingør,* der venligst har paataget sig at bringe Sagen til Udførelse. *Hele* Overskuddet gaar til Sudanmissionen.

Der er sikkert mange af vore Læsere, der godt kan bruge en smuk Radering til at smykke Hjemmets Væg. Her er en Lejlighed til at faa fuld Værdi for sine Penge, medens samtidig alle Pengene kommer Sudanmissionen tilgode. Bestil Deres Radering i Tide, da der kun bliver fremstillet et begrænset Antal.

N. H. B.

Til Sudanmissionens Venner!

Den 1. og 2. Maj agter Sudankredsene i Aalborg at afholde et Udsalg i »Bethesda«. Maa vi ikke, som saa mange Gange før, lægge denne Sag hen til Vennerne og bede om Gaver til dette Udsalg. Det har hvert Aar givet en betydelig Indtægt til vort fælles Arbejde i Sudan, og det var ønskeligt, om dette stadig maatte være Tilfældet. De af Vennerne, som ikke selv har Udsalg, eller de, der maaske har noget tilovers fra sidste Udsalg, vilde gøre os en stor Glæde ved *snarest muligt* at sende deres Gaver, store som smaa, til

Sudanmissionen, Bethesda, Algade, Aalborg.

Det skal saa senere blive meddelt, hvad Udbyttet har været.

Med Vennehilsen til de forskellige Kredse og Venner,

D. Bahnson. *M. C. Flintholm.*

Mission og Kultur.*)

Af Professor, Dr. *Julius Richter,* Berlin.

Som paa andre Omraader gives der ogsaa indenfor Missionen Problemer, der Tid efter anden paany trænger sig frem og svarende til de forandrede Tidsforhold kræver en ny Behandling. Da Professor G. Warneck i 1879 skrev sin oplysende, endnu den Dag i Dag værdifulde Afhandling om »det gensidige Forhold mellem den moderne Kultur og Mission,« var det ham fremfor alt om at gøre at fremstille den evangeliske Hedningemissions kulturskabende Arbejde og den moderne Kulturbevægelses farlige Sidevirkninger. Ogsaa James Dennis' særdeles flittige, 3 Bind stærke Samlerværk »Christian Missions and Social Progress« indeholder en stor Mængde Eksempler paa Missionens fremragende kulturskabende Arbejde.

Nu til Dags er det det principielle Forhold mellem de to Faktorer, Mission og Kultur, som volder Uro. Indenfor de tyske Missionsvenners Kredse vakte det Anstød, at man ved den store Nationalindsamling til Missionen, som i sin Tid blev foretaget, efter manges Mening paa en utilbørlig Maade havde betonet Missionens Kulturarbejde. Man betragtede det som uværdigt for Missionen at drage disse Sidevirkninger i Forgrunden for at vinde Anerkendelse og Understøttelse hos Folk, som ingen Forstaaelse havde for Missionens religiøse Bevæggrunde og Formaal. Følgen vilde kun blive, at verdslige Faktorer vilde søge at underlægge sig Mission for dens kulturelle Virkningers Skyld; Missionen vilde med eller mod sin Vilje blive tvunget til at yde Kulturtjeneste og forsømme sine religiøse Opgaver.

Paa den anden Side er der fra andre, særlig katolske Missionsforfattere, i nyere Tid atter og atter rettet den Anke mod den protestantiske Missionsbevægelse, at den særlig i Østasien har altfor lidt af ægte, religiøst Liv og i kendelig Grad stadig taber det mere og mere; ved sit stort anlagte Skolevæsen, sine Hospitaler og Polikliniker og ikke mindst ved sine rigt udstyrede, men overvejende verdslige K. F. U. M.-Bygninger gaar den op i at være en human, amerikansk-demokratisk farvet Kulturpropaganda.

*) Foredrag holdt ved Studentermødet i Roskilde Jan. 1924, optaget her med Tilladelse af Nordisk Missions-Tidsskrift.

Det er ikke vor Opgave her i det enkelte at prøve Berettigelsen af disse Beskyldninger og Betænkeligheder. Vigtigere synes det os at være, at vi alvorligt overvejer det gensidige Forhold mellem disse tvende Faktorer, Mission og Kultur, som strækker deres Virkninger ud over den hele Verden.

1. Man behøver blot at mindes de germanske og slaviske Folks Missionsaarhundreder for at se, hvorledes Mission og Kultur er gaaet Haand i Haand. Kristendommen, der stiftedes paa den palæstinensiske Jødedoms Jordbund ved Guds store Frelsesgerninger, saa det ved sin Indtræden paa det græsk-romerske Verdensriges Kulturgrund som en af sine Opgaver at drage sig sine Omgivelsers aandelige Kultureje til Nytte og assimilere sig dermed. Beriget paa denne Maade ved den græsk-romerske Kultur blev Kirken et Aartusinde igennem Bærer og Formidler af Kulturen i Vest-, Nord- og Østevropa. Den vesterlandske, kristelige Kulturkreds' samlede Kultur var i Middelalderen just krilig Kultur.

Fremkomsten af en fra Kirken og Kristendommen emanciperet Kultur, altsaa den Fremtoning, at en verdsliggjort Kultur, som en selvstændig Størrelse, træder i Modsætning til Kristendommen, er i den evropæisk-vesterlandske Kulturkreds en af de ejendommelige historiske Udviklinger i den nyere Tid.

Retter vi vort Blik fra den evropæiske Kulturkreds' Historie paa den indre Udvikling hos begge de andre Verdensreligioner og deres Kulturkredse, Islam og Buddhismen, opdager vi en paafaldende parallel Udvikling.

Islam, der fremkom paa den arabiske Steppes relativt kulturfattige Jordbund, følte sig, da den udbredte sig til Syrien, Ægypten, Persien o. s. v., straks stillet overfor fremmede, rigt udviklede og tilmed i Øst og Vest forskelligt artede Kulturverdener. Det er en af de overordentlig interessante Udviklingsprocesser i Islams Historie i hine første Aarhundreder, hvorledes den begærligt assimilerede sig med disse fremmede Kulturer, ved sin Sammensmeltning med dem skabte en særpræget højst betydningsfuld Kultur, og forstod at give sit hele Folkeliv i Kirke og Stat, Videnskab og Litteratur et Præg af en mere eller mindre ensartet islamitisk Kultur. Denne Kultur indenfor

den islamitiske Verden er endog indtil vore Dage vedblevet at være en væsentlig Enhed; først Berøringen og Brydningen med Vesterlandets verdslige Kultur tvinger de islamitiske Folk til at slippe det ene Omraade af Kulturlivet efter det andet ud af det kirkelige Formynderskab.

Udviklingen indenfor Buddhismen er gaaet anderledes for sig. Opstaaet som den var i Indiens højt udviklede Kulturliv, medførte den fra Begyndelsen en meget stor Kulturarv, der ligesom var givet den som Vuggegave. Den kunde derfor tillade sig den Luksus principielt at være kulturfjendtlig. Men da Buddhismen begyndte sin Verdensmission, kom den dels til kulturfattige, mere eller mindre primitive Folkeslag, som den tillige med Religionen ogsaa bragte Kulturen — og netop ved denne Dobbeltgave forekom den disse Folk som Bærer og Bringer af alt højere Liv og erhvervede sig derved et dybtfølt Krav paa deres Taknemmelighed, saaledes hos Bagindiens og Højasiens Folk, — dels kom den hos Kineserne og andre Folk i Østasien til Nationer, som allerede dengang havde udviklet en særpræget Kultur og havde Drift mod og Begavelse for en original Kulturudvikling. For disse Folk indenfor den kinesiske Kulturkreds var Befrugtningen og Berigelsen af deres Kulturliv paa de forskelligste Omraader ved den af Buddhismen formidlede Forbindelse med Indien og dets daværende Højkultur af stor Betydning, selvom den ikke naaede til afgørende at præge disse Folks Liv. Kun om Japan kan man vel sige, at dets Kultur som Helhed har faaet et buddhistisk Præg.

Man vil se, at den ved Kristendommens middelalderlige Missions foreliggende Sammensmeltning med Kulturen finder overraskende Paralleler i de andre Verdensreligioner. Det synes at høre med til Betingelserne for en Verdensmissions Fremgang, at den tillige maa være Kulturudbreder. Derhos ser vi ved alle tre Verdensreligioner, at de ikke har skabt de Kulturer, hvis Bærere de er bleven ved deres Verdensmission. De har overtaget dem, assimileret dem, omformet og særpræget dem, paa selvstændig Vis udviklet dem videre, maaske ogsaa afstumpet og gjort dem ringere; men disse Kulturer er vokset frem paa anden Grund og under andre Betingelser. De store Verdenskulturer er ikke skabt af Verdensreligionerne; men disse har været de værdifuldeste Formidlere af disse Kulturer til Menneskeheden.

2. Vi sagde ovenfor om Buddhismen, at den i sin originale indiske Form efter sit inderste Væsen var kulturfjendtlig. En Religion, hvis Hovedopgave er at dræbe alt Liv og al Virksomhedstrang, hvis højeste Gode er den fuldkomne Synken hen i Nirvana, hvis sædelig-religiøse Ideal er den fra alle verdslige Forhold frigjorte Munk, som i Ensomhed grubler over sin egen Tilintetgørelse, kan principielt kun staa negativt overfor alt Kulturarbejde. Det er derfor en af Verdenshistoriens store Ironier, at denne kulturfjendtlige Religion er bleven den største Kulturbærer for en Trediedel af Menneskeheden.

Islam er efter sit Væsen ikke kulturfjendtlig; enkelte smaa Tilløb dertil i Muhammeds og hans nærmeste Disciples originale Islam kunde let overvindes. Vejen til at overtage den omgivende, paa anden Grund fremkomne og anderledes orienterede Kultur var aaben, selvom vi ganske vist maa indrømme, at der er lang Vej mellem Beduinen, der med sin indskrænkede Tankegang og sin tarvelige Levevis strejfer rastløs om i den arabiske Ørken paa sin Kamel, til Middelalderens forfinede islamitiske Filosof.

Hvorledes er nu det principielle Forhold mellem Kristendom og Kultur?

3. Som bekendt har Drøftelsen af Kristendommens Væsen ikke været meget frugtbar; det er ikke det i Kilderne til Kristendommen foreliggende Bevismateriale, som her har været afgørende, men de almindelige filosofiske og teologiske Verdensanskuelsesspørgsmaal, hvormed man gik til Drøftelsen. Kristendommen har noget hinsidigt og noget dennesidigt i sig. Dens Kærne er det evige Liv, den himmelske Verden, hvor den levende, ophøjede Herre troner, og hvorfra den endelige Fuldendelse kommer. Det er ikke dette hinsidige Karaktertræk, som her beskæftiger os. Vort Spørgsmaal er dette: Er Kristendommens dennesidige Karakter saaledes beskaffen, at der derfra kan sluttes til et positivt Forhold overfor Menneskehedens Kulturarbejde?

Det vil være formaalstjenligt, at vi først gør os klart, hvad Kultur er. Hvad er Kultur? Den har at gøre ikke med den enkelte, men med Folkesamfundet. Vel er der i hver enkelt nedlagt en stor Fylde af Udviklingsmuligheder; men først i Folkesamfundet kommer disse forskelligeSider af Begavelser og Anlæg til Udfoldelse. Ved fæl-

les Arbejde af mange Generationer tager et Folk sit Lands Hjælpekilder i Brug og underlægger sig ved en stedse fremskridende Teknik de forhaandenværende Naturkræfter, saa de maa tjene dets Formaal. Et Folk, som er sig sin Kraft og sine Fornødenheder bevidst, ser ud over sin Boligs Grænser for andetsteds fra at skaffe sig saadanne Livsbetingelser, som Hjemlandet enten ikke kan yde eller som vanskelig kan udvindes dér. Folket frembringer et højere Aandsliv i Poesi og Kunst, i Videnskab og Litteratur. Enhver af disse Kulturgrene er et Spejl, hvori et Folk erkender og viser sit sandeste, inderste Væsen. I den tyske Poesi for Eksempel giver den tyske Aand Udtryk i Sang og Drama for dens Opfattelse af Verden; tysk Musik omsætter det tyske Gemyts dybeste Grundstemninger i Toner; tysk Filosofi viser os, til hvilke Løsninger af de store Tids- og Evighedsspørgsmaal den tyske Tanke er naaet. Saaledes er i Grund og Væsen Kulturen national. Et ædelt Folk sætter hele sin Kraft ind paa at bevare sin samlede nationale Kultur. Den nuværende Verdenskrig er et storartet Bevis paa, at hele det tyske Folk stiller sig som en levende Mur om Nationens Kulturgoder for at forsvare dem.

Paa den anden Side ligger der i Kulturarbejdet stærke internationale Momenter, og disse træder desto tydeligere frem og bliver desto mere virksomme, jo mere Skrankerne mellem Folkene falder ved de uforlignelige moderne Lettelser i Samfærdselen. Paa Teknikens Omraade og i Naturkræfternes Beherskelse og Anvendelse har alle Folk de samme Opgaver. Enhver vil og kan lære af den anden. Enhver Opdagelse, ethvert teknisk Fremskridt hos det ene Folk vil straks blive efterlignet og tilegnet af det andet. Tekniken er international.

Det er Videnskaben ogsaa; thi for den kommer det an paa saa eksakt og fuldstændigt, som muligt, at samle og sigte Kendsgerningerne paa alle Omraader af Naturens og Aandens Liv. Her gælder det om Iagttagelsens Nøjagtighed, det vide Udsyn og en paalidelig Metode — det nationale træder tilbage. Kunsten er efter sit Væsen national; men det fuldendt skønne, en Sixtinsk Madonna, Beethovens Musik og græsk Skulptur, vil dog i høj Grad blive følt som fælles for alle Mennesker. Og de højeste Livsspørgsmaal, som de ædleste og dybeste Aander har

sat deres Kraft ind paa at løse, er ikke bundne hverken til en enkelt Tid eller til et enkelt Folk. Menneskene hører ikke op med at spørge; og enhver, som har et eller andet værdifuldt Svar, vil blive hørt med Tak, hvilket Folk han saa tilhører. Saaledes ligger det i Kulturens Væsen, at den gerne og villig meddeler sig ud over Nationens Grænser. Professor Warneck plejede paa sin aandfulde Maade at sige: Materiel Besiddelse gør karrig, aandelig Besiddelse meddelsom.

Hertil kommer endnu et Moment, som netop i nyere Tid træder bestandig stærkere i Forgrunden. For første Gang i den hellenistiske Verdenserobring siden Alexander den Stores Dage har det vist sig som rigtigt, at man binder Folkeslag til sig langt fastere og mere virksomt ved den overlegne Kulturs gyldne Lænker end ved brutal Magterobring. Det er et Fremskridt i det koloniale Verdensherredømme, at Verdensmagterne, fremfor alt England, ved Styrelsen af deres Kolonialriger bygger deres Herredømme paa en Kulturpolitik i stor Stil og anbefaler sig som Bærere af den højeste Menneskeheds Kultur. Kulturen bliver et Magtmiddel til at oprette Verdensherredømmet. Kolonialpolitiken bliver Kulturpolitik. Og Forudsætningen derfor er, at Jordens Folk, især de Folk, som nyder det uforlignelige Fortrin at tilhøre det engelske Verdensrige, i den britiske Kultur skal se den højeste, ja den afsluttende Menneskehedskultur, hvorom som bekendt Gennemsnitsenglænderen i Dybet af sin Sjæl er overbevist.

(Fortsættes.)

Boganmeldelser.

Fra Teltmissionen, Havnegade 21 Kbhvn. K., har vi modtaget: ***Teltmissionens Paaskebog:*** **En Bog paa 62 Sider, der nærmest er en Aarsberetning, men indeholder en hel Del interessant Læsning, som man ikke altid finder i Aarsberetninger. Paa en livlig og underholdende Maade fortælles der om selve Hospitalsgerningen i Mardan, Zenana-Huset i Hoti Bazar By, Skolegerningen iblandt Pathanerne, Børnepleje o. m. a. Bogen fanger Læserens Interesse fra Begyndelsen og holder den indtil Enden. (Kr. 1,80).**

»*Nogle Bønner at bede for en ung paa Vejen*« af Anna Bramsen. Et Hefte i smaat Format paa 22 Sider. Dr. Bramsen paapeger i et Forord Vigtigheden af, at man fra Ungdommen af vænner sig til at benytte ledige Stunder til Bøn. Igennem en

Række korte Bønner antyder Forfatterinden, hvorledes man Dagen igennem kan holde Forbindelsen vedlige med Aandens Verden. — Skriv efter dette lille Hefte. I Forældre, og stik jeres unge det i Haanden, — hvis I mener, I selv kan undvære det.

N. H. B.

Tekst til Kredsmødet i April.

Sang Nr. 9. — *Tak* Gud for Fadernavnet. — *Bed* om, at Helligaanden i Aften vil herliggøre Faderen for os.

Fader vor. II.

Indledningen Matth. 6, 9 a.

Disse Ord er Bønnens Adresse! Det er ikke til en fjern, tilbagetrukket, streng, herskesyg Gud, men til vor almægtige, evige, kærlige *Fader*, vi beder! — Tænk, hvilken Naade!

1. *Fader*: Fadernavnet omtales i forrige Tekst. Hertil maa vi dog føje: Jesus bruger selv Fadernavnet i Bøn, i Johs. 11, 41. 17, 1. Luk. 22, 42. 23, 46. Johs. 20, 17 m. fl. Om vi, Guds Børn, kunde lære *at regne* med denne almægtige Fader — i *alle* Ting! Se Paulli Stilling i Rom. 8, 32. Ef. 8, 15. (Es. 64, 7).

2. *vor*: Jesus siger ikke: »min«! — Fader vor er paa en Gang: Bøn og Forbøn! — Det lærer os Samhørigheden med *alle* Guds Børn — hjemme og ude! Johs. 17, 21. Mon ikke Jesus med dette Ord »vor« vil lære os det, der findes udtrykt i Ap. G. 4, 32 sidste Lin. Et Menneske maa dog først kunne sige: »*min* Fader«, før det kan sige »*vor* Fader.«

3. *I Himlene*: d. e. Faderens Bopæl; altsaa vort Hjem (Fil. 3, 20). *Mærk* ikke: Himmelen — men: Himlene. Om Himlenes Antal se: Sl. 148, 4. 2. Kor. 12, 2. Ef. 4, 10 m. fl. Om Himlenes Beboere: Job. 22, 12. Johs. 1, 52. Aab. 12, 4—9, 5, 11 m. fl. Om Himlenes Herlighed: Sl. 19, 2. Es. 63, 15. Matth. 6, 20. Kol. 1, 5 m. fl. Lad os i Aanden gaa ind i denne Himmel hver Gang vi har noget at tale med vor Fader om.

Til Bedemødet:

Tak Gud for det levende Haab 1. Pet. 1, 3. — *Bed* om, at langt mere Fællesskabsaand maa tage Bolig i os, hans Børn — først i dig selv! saa vi bliver mere *fælles i Gaven* — og *fælles i Opgaven!* — Sang Nr. 38.

L. R.

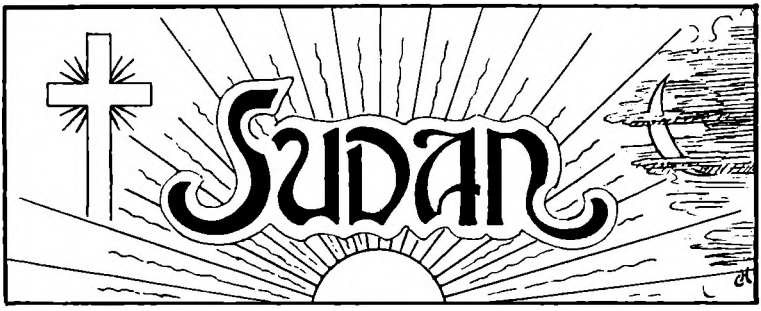
ADRESSER.

Ansøgninger og direkte Henvendelser til Bestyrelsen sendes til Formanden Sognepræst Anton Pedersen, Vallekilde.

Korrespondance angaaende Bøger og Blade samt Betaling for disse sendes til Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg. Beløb hertil maa ikke sendes paa Postkonto.

Alt øvrigt vedrørende Pengesager samt Gaver til Missionen sendes til Kassererkontoret, Klostervang 7, Roskilde. Pengebeløb sendes billigst ved Udfyldning af et Indbetalingskort, der faas paa ethvert Postkontor eller hos Landposten. Kortet skal lyde paa **Postkonto 7293** og adresseres til Dansk Forenet Sudan-Missions Kassererkontor, Roskilde.

Al anden Korrespondance vedrørende Missionens Administration adresseres til Dansk-Forenet-Sudan-Mission, Klostervang 7, Roskilde. Telefon 92.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 5	MAJ 1924.	12. Aarg.

„Og det skal ske, fra Nymaaned til Nymaaned og fra Sabbat til Sabbat, at alt Kød skal komme for at tilbede for mit Ansigt, siger Herren." Es. 66, 23.

Fra Fjern og Nær.

Missionærernes Udrejser.

Missionær Thompson og hans Hustru rejste fra Liverpool til Vestafrika d. 26. Marts.

Missionær Dam Mikkelsen venter endnu længselsfuldt paa at komme afsted. Vi har store Udgifter i Forbindelse med de sidstafgaaede Missionærers Udrejse, idet der jo foruden Billet tillige skal betales for Missionærernes Proviant etc., som de medtager — Penge, som de betræffende Missionærer har tilgode og som derfor først skal betales. Desuden medfører jo det udvidede Arbejde paa Missionsmarken forøgede Udgifter. Maaned for Maaned maa vi sende en større Sum Penge til Missionsmarken — og ⅓ af alle de Penge, vi saaledes udbetaler og afsender, gaar tabt paa Valutaen.

Dertil kommer, at vore Indtægter i Aarets 3 første Maaneder har været meget lavere end ventet, saa det er ganske umuligt for os at tænke paa at sende nogen ud, før dette Forhold ændres.

Læserne bedes om at gøre dette til Genstand for inderlig Bøn. Vi tror, at dette er vor Herre og Frelsers

egen Gerning, lad os da frimodigt bede om de nødvendige Midler.

Aarsmødet 1924.

Dette vil, om alt gaar vel, blive afholdt i Herning Onsdag 10. og Torsdag 11. September. Dette Aarsmøde vil tillige blive et Repræsentantskabsmøde, til hvilket enhver af Sudanmissionens Kredse har Ret til at sende en stemmeberettiget Repræsentant for hver paabegyndte 25 Medlemmer af Kredsen. Foruden Repræsentanterne har enhver Sudanven Lov til at deltage i Mødet og indbydes hjerteligt dertil. Det vil senere blive nærmere bekendtgjort, hvor man skal henvende sig om Indkvartering.

Raderingen.

I forrige Numer af Bladet omtalte vi en Radering, som paa Foranledning af en Dame i Helsingør sælges af *Boghandler O. Sparre Ulrich, St. Olaigade 29, Helsingør*, til Fordel for Sudanmissionen.

Boghandleren beder os meddele, at Raderingen sendes franco i Rulle mod forud Indsendelse af 10 Kroner.

Vi gentager, at hele Overskuddet gaar til Sudanmissionen. Raderingen vil foreligge færdig i Midten af Maj Maaned.

Ekspeditionen.

Denne har nu faaet sin egen Postkonto. Beløb sendes til: *Sudan Missionens Bog- og Bladekspedition, Algade 67, Aalborg. Postkonto Nr. 8511.*

Ved Kredsmødet.

I Tilslutning til det andet Steds i Bladet angivne Emne til Bedemødet vil vi gerne herefter hver Maaned hendrage Kredsenes Opmærksomhed paa Emner, der i Øjeblikket er aktuelle, og som, man haaber, vil blive gjort til Genstand for Bøn rundt om i Kredsene.

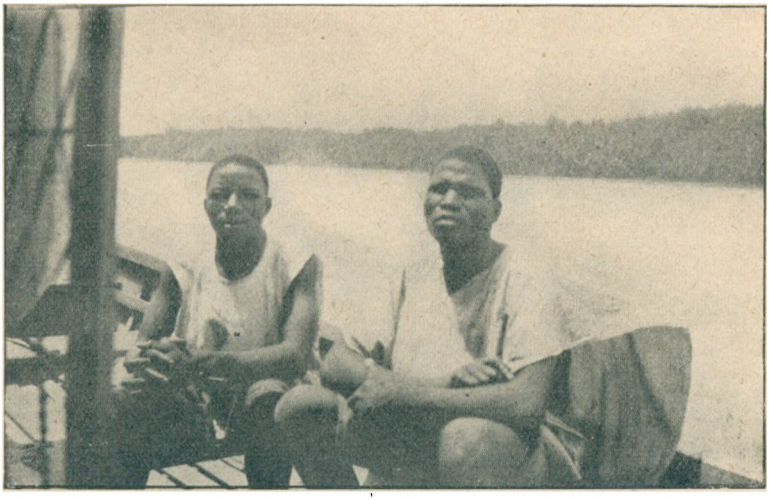
Denne Maaned vil vi kærligt anmode Kredsene om at samle Opmærksomheden om to Emner:

1. Den økonomiske Stilling — bed om, at Herren ved sin Helligaand vil opvække Menneskers Interesse, saaledes at vi faar Dag for Dag, hvad vi skal bruge til Gerningens Vedligeholdelse (2. Kor. 9, 7—8).

2. Johannes Markus.

Der er indløbet den sørgelige Meddelelse fra Missionsmarken, at Johannes Markus, vor Evangelist i Mbula og en af Menighedens Ældste, har taget en hedensk Kvinde til Hustru foruden sin ægteviede Hustru Salome.

Hans Ægteskab med Salome er barnløst, og hans Slægt-

Johannes Markus til højre. Jesaja Dasson til venstre.

ninge har praktisk talt tvunget ham til at give hende en Medhustru. Han er selv nedtrykt og ulykkelig, men har staaet alene overfor sine mange hedenske Slægtninge i Mbula, og de er bleven ham for stærke.

Flerkoneriet er maaske Kristendommens alvorligste Modstander paa vor Missionsmark. Det er et ældgammelt System, der ganske præger det offentlige Liv, og der skal en stærk Mand til at bestaa i Kampen. Det er ikke en Kamp »imod Blod og Kød, men imod Magterne, imod Myndighederne, imod Verdensherskerne i dette Mørke, imod Ondskabens Aandemagter i det himmelske«. — Var det blot en Kamp imod Kødet! Vi, der kender Johannes Markus, ved, at han var lykkelig med sin Hustru. Nej, det er en Kamp paa Liv og Død med Verdensaanden,

og vor Ven er bleven haardt saaret. Kun den Hellig Aand kan sejre i den Kamp. Johannes Markus har syntes, at Modstanderen blev ham for stærk. Han har tabt af Syne, hvad der er ham skænket af Gud. *Bed for ham ved Kredsmøderne* i denne Maaned, at Guds Aand maa oplyse ham om, »hvad intet Øje har set, og intet Øre har hørt, og ikke er opkommet i noget Menneskes Hjerte, hvad Gud har beredt dem, som elske ham«. (1. Kor. 2, 6—12.)

N. H. B.

Aarsberetning for Numan Station 1923.

Ved Aarets Begyndelse var Frknr. Rose og Madsen og Missionær P. Jensen den faste Stab paa Numan St., og da Aaret sluttede, var det Frknr. Anna Petersen og Missionær Axel Pedersen og Hustru.

Af indfødte Medarbejdere har vi haft Filemon som Lærer paa Stationen og ved Skolen i Byen.

Vore Kristne har i Aarets Løb vist sig at være hverken bedre og tilsyneladende heller ikke ringere end i 1922. Man har holdt Møder for de Kristne hver 14. Dag. Nogle af dem, særlig blandt Kvinderne, er kommet regelmæssigt, mens andre ikke synes at have haft særlig Lyst til at komme.

Hedningerne i Byen er meget venlige, uden at dette dog har givet sig Udslag i, at de er kommet i Kirke i særlig stort Antal undtagen ved særlige Lejligheder saasom ved den aarlige Række af »Julemøder« o. l. Gennemsnitsantallet af Tilhørere ved vore Møder og Gudstjenester har været 125.

I Forsøg paa at sprede Evangeliet har vi brugt: Prædiken i Kirken, Husbesøg og — naar det har kunnet lade sig gøre — Prædiketure i Distriktet. De indfødte Kristne har hjulpet med at prædike i Kowen, Dom, Fare, Mbula og Imburu.

Der har ingen Bibelklasse (forhenværende Daabsklasse) været i Aarets Løb. Man døbte jo de Daabskandidater, der var, i Sommerens Løb, og nu er en Klasse i Gang med en Mand og hans Kone.

Siden Stationens Aabning har der været døbt 14 voksne (13 Mænd og 1 Kvinde). I Løbet af 1923 er døbt 4 Mænd i Numan.

Menigheden blev stiftet 1921 med 22 Medlemmer. I 1923 er seks indlemmet i denne ved Daab, og en kristen Kvinde har ægtet en af Lærerne i Lamurde, saa Menigheden ialt er blevet forøget med 7 i Aarets Løb.

(Ialt bestaar Menigheden nu af 35 Medlemmer: 19 i Numan, 8 i Shillem og 8 i Lamurde.)

Paa Stationen her har der været holdt Skole for Missionærernes Tjenestefolk og nogle andre, og til Tider har

Forreste Række fra venstre; Frk. Tillisch, Fru Kjær, E. Kjær, Frk. A. Petersen. Bagerste Række: Frk. Dagnæs, Frk. Graversen, Villesen, Fru Pedersen, A. Pedersen, Engskov.

der foruden her og i Byen været holdt Skole i Mbula og Imburu. Eleverne undervises i Læsning, Skrivning, Diktat, Regning, Bibelhistorie og lidt Sang.

Det gennemsnitlige Antal af liggende Patienter paa Hospitalet har været ca. 6, som kom fra forskellige Stammer. Adskillige af disse Stammer lever jo i et for Europæere lukket Omraade, og den eneste Forbindelse, der kan blive med dem, er saa denne, at nogle Patienter kommer herned. Mange Syge kommer daglig til Polikliniken.

Vævning, hvormed ogsaa nogle Patienter har været beskæftigede, har været i Gang som i tidligere Aar.

15 Mennesker, der »hører til« Stationen her, kan læse og skrive. (Ialt kan 85 Mennesker af Bachamastammen læse.)

Man har ikke foretaget Udvidelser i Aarets Løb. Nogle nødvendige Reparationer har været foretagne, men i det hele taget trænger flere af Husene til Ombygning, og man haaber i det ny Aar at kunne faa Raad til at reparere nogle og bygge et nyt, haardt tiltrængt Europæerhus.

Pengesorger, ja dem har vi haft i 1923. Og det har ikke kunnet undgaas, at ogsaa selve Arbejdet har været hæmmet af dette. Hvem arbejder saa frit som ønskeligt, naar det hele ser ud, som om det er lige ved at stoppe. Og mangler vi Penge herude, kan vi ikke gaa videre. Her er ingen Steder at laane. Men Herren har ledet det saa, at det hele — ved Velvilje fra Bankens Side — trods alt lige har kunnet gaa rundt. Han har jo Magt til at gøre sin Gerning uden os; men jeg tror, at somme Tider tøver han, fordi han ser, at vi kan være bedre med, end vi er, og han under os den Velsignelse, det er at tage Del i hans Arbejde. — Skal vi saa tage fat alle sammen, d. v. s. lade ham faa Lov at regere helt over os og alt det, han har betroet os. Lad os ikke *vente* med at lade ham faa Lov at velsigne os gennem vor Deltagelse i hans Riges Arbejde, men lad os »*gaa ind i det*«, saa lykkes hans Gerning i os og blandt Folket herude.

Axel Pedersen.

Aarsberetning for Kostskolen i Numan 1923.

I det forløbne Aar har *Staben* været to kvindelige og én mandlig Missionær. Frøken Kristiansen og Frøken Graversen har været faste her hele Aaret rundt. Nu i December kom Frøken Tillisch til og vil afløse Frøken Kristiansen, som rejser hjem paa Ferie. Jeg var her til April, men maatte da for 5—6 Maaneder overtage Lamurde Station. Ved den Tid ankom Villesen hertil og overtog da Arbejdet her. I September kom jeg her tilbage.

Af indfødte Medarbejdere var her 3 Lærere, nemlig: Simon Botali (Førstelærer og Husfader for Drengene), Lukas og Bulus. Taleko, en af de ældste og vor dygtigste Kostskoleelev, har de sidste Par Maaneder hjulpet til med Undervisningen i mindste Klasse. Om Formiddagen

holdtes Klasse med Lærerne. Sara, Simons Kone, har ligesom forrige Aar været Husmoder for Drengene. Dog er Drengene efterhaanden naaet frem til selv at kunne lave Maden under Saras Opsyn. Hun har en særlig Evne til at kunne omgaas Drengene og er os til stor Hjælp.

Ved Aarets Begyndelse havde vi i *Bibelklassen* otte Drenge, hvoraf 2 senere er gaaet ud paa Grund af Bortrejse, men foruden denne Klasse paa 6 har vi haft den Glæde i November at kunne begynde en Klasse til med 8 Elever. Disse kom selv og bad om, at en ny Klasse maatte blive begyndt.

I *Skolen* sluttede vi Aaret med 36 Kostskoledrenge mod 39 i Fjor. I Dagskolen (vore Husdrenge, Hestepasser og Arbejdere) var Forholdet 17 mod 18 i Fjor.

Vi har fire Klasser, og al Undervisningen gives paa Hausa. Fagene, der er givet Undervisning i, er følgende: Læsning, Skrivning, Regning, Bibelhistorie, Geografi, Engelsk, Sundhedslære, Sang, Tegning og Gymnastik. Vi har ca. 40 Drenge, som kan læse.

Drengene undervistes desuden i Syning og Vævning. Her har Ofa*) været til stor Hjælp ved Undervisningen, Drengene har selv med Ofa's Hjælp vævet alt, hvad de har faaet af Tøj dette Aar. Al Syning og Lapning af Tøjet udførte de ogsaa selv.

Herude er Syning Mands-Arbejde.

Udenfor Skoletiden deltager Drengene ogsaa i *praktisk Arbejde*. Foruden at de maa bære Vand, bringe Brænde fra Skoven og holde Hytter og Skolehus rene, har de om Morgenen Markarbejde.

Kostskoledrengene, der er fra forskellige Byer her i Bachamastammen (en enkelt fra Mbula), forlader i Ferierne Skolen og gaar til deres Hjem. Gennem Drengene faar vi Forbindelse med Hjemmene, og Forældrene bliver fortrolige med os. Drengene er paa deres Maade med til at sprede Evangeliet. Det meste af Dagen har vi Drengene i vor Nærhed og under vor Indflydelse. Mest har Lærerne dog med dem at gøre. Der er altid en af disse hjemme hos Drengene.

Herren har været os god i det gamle Aar. Maatte hans

*) En Mand fra Mbula, som i 1921 fik sit Ben amputeret paa Hospitalet i Numan og siden er bleven forsynet med et Træben fra Danmark.

Velsignelse faa Lov at komme over os i Strømme i det nye Aar, fordi vi var ham lydige.

Tak for trofast Forbøn.

Kærlig Hilsen

Ernst Engskov.

Aarsberetning fra Lamurde Station i 1923.

Missionærstaben udgjordes ved Aarets Begyndelse af Pastor Thompson og Hustru. Da de i April rejste hjem

Kvinder og Børn rede til at gaa ud at fiske.

paa Ferie, overtog jeg Stationen indtil September. De sidste fire Maaneder af Aaret var her ingen Missionær; men jeg besøgte Stationen 3 Gange, sidste Gang 14 Dage til Jul og Nytaar.

Af *indfødte Medhjælpere* har vi 3, nemlig Lærerne Daniel, Istefanus og Theodor. Alle 3, samt deres Hustruer, er døbte. I Tiden, de har været alene paa Stationen med Arbejdet, har Daniel som den ældste været den ledende. Han har gjort sit Arbejde godt.

De Kristne, af hvilke vi har 8, hører til Menigheden i Numan. Hvad deres aandelige Standpunkt angaar, har vi, saa vidt jeg ser, kun Grund til at takke Herren og være glade. I særlig Grad tænker jeg paa den Tid, de

var ladt alene. Den Maade, hvorpaa de trofast har baaret Arbejdet (Møder, Andagter, Søndagsskole og Skolearbejdet) fremviser mere end Ord.

I *Bibelklassen* var her ved Aarets Slutning 12 Drenge (10—16 Aar).

Ved de ugentlige *Møder* i Byen har Tilslutningen og Interessen været god. Til Arbejde i de omliggende Landsbyer har der ikke været Tid. Dog har David haft en Del Søndagsmøder i Rigangen.

Alt *Skolearbejdet* blev i dette Aar udført paa selve Stationen. Om Formiddagen mødte Stationsfolkene 14—15, og om Eftermiddagen By-Drengene (varierer mellem 20 og 45). Stationsfolkene (Husdrenge, Ko- og Hestepassere og Arbejdere) blev underviste i: Læsning, Skrivning, Regning, Bibelhistorie, Engelsk, Sundhedslære og Sang. For By-Drengenes Vedkommende var Fagene: Læsning, Skrivning, Regning, Hausa og Bibelhistorie.

Hospitalsarbejde. Da her ingen Sygeplejerske har været, blev her ikke ført Liste over Behandlingerne. Der har dog været adskillige, særlig af daarlige Øjne. Hvem, vi kunde, hjalp vi.

Stationsbygningerne er i god Stand og blev i Foraaret forøget med en god og hyggelig Kirke, som Thompson naaede at faa bygget, før han rejste. Kirken har Plads til ca. 100. Det bør ogsaa bemærkes, at den intet har kostet Missionen.

Med kærlig Hilsen

Ernst Engskov.

Aarsberetning for Shellem Station 1923.

Arbejdet i Shellem har i det forløbne Aar været præget af Mangel paa Missionærer. Det maa nødvendigvis betyde Stilstand paa flere Omraader, naar Staben reduceres fra fem Missionærer til én.

Dog har der været god *Fremgang i Skolearbejdet,* idet der har været et stort Antal Elever baade paa Stationen, i Byskolen og i vor Skole i Banjeram. Vore fire indfødte Hjælpere, David, Andreas, Matthæus og Timotheus, har her gjort et godt og fyldestgørende Arbejde. Uden dem

vilde det have været umuligt for mig at holde disse tre Skoler i Gang.

Ogsaa *Hospitalsarbejdet* har gaaet sin Gang uden Afbrydelse, idet vi dog har søgt kun at have liggende Patienter, naar de kom langvejsfra, hvilket ofte har været Tilfældet. Paa Polikliniken har der gennemgaaende været 15—20 Behandlinger daglig.

I *Prædikegerningen* har jeg ligeledes haft megen Hjælp og Glæde af de indfødte Lærere. Baade de og Elever fra Daabs- og Bibelklassen har forkyndt Evangeliet i omliggende Landsbyer. I Paaskeugen havde vi en Række godt besøgte Møder i Shellem By, og desuden har vi haft regelmæssige Møder hver Onsdag Aften samt Søndagsskole og Gudstjeneste. I Banjeram har David haft faste ugentlige Møder hver Søndag.

I Aarets Løb har tre af Eleverne i den forberedende Bibelklasse bedt om Daab; deres Navne er tidligere meddelt.

Regelmæssige *Bibelklasser* har været afholdt saavel for de døbte som for »Begyndere«.

Af *Byggearbejde* har der ikke været noget særligt udover Reparation af Køkken- og Drengehytter, hvoraf de fleste er tækket om. Vi trænger meget til et nyt Skolehus, men grundet paa Pengemangel har det ikke kunnet bygges i Aar.

Vort næste store Fremtidsønske er en Kostskole for Kanakuru-, Lala- og Longudastammerne, for hvilke Shellem er det naturlige Centrum. Det sker ofte, at vi maa vise Drenge bort, da vi ingen Steder har at anbringe dem.

Maa jeg slutte denne Aarsoversigt med min bedste Tak til Vennerne for al Forbøn og Trofasthed mod Gerningen i Shellem i det svundne Aar.

Deres hengivne
J. V. Brisson.

p. t. Rest House, Minna, West Africa, 5. Novbr. 1923.

Tillæg til Aarsberetning for Shellem 1923.

Ved Begyndelsen af Aaret var Hr. og Fru Brisson paa Stationen her; men allerede i Februar maatte Fru Brisson rejse hjem paa Grund af Sygdom. Jeg mødte hende og Frk. Madsen i Lokoja, da jeg var paa Rejse hertil, og

de gav mig det første Velkommen i Afrika. Efter Fru Brissons Hjemrejse var Brisson alene her, indtil han i Midten af Oktober rejste hjem paa Ferie. Efter den Tid har jeg ledet Arbejdet her.

Hver Søndag har vi haft en godt besøgt Gudstjeneste i Stationens kønne, lille Kirke, og Onsdag Aften har de døbte skiftedes til at holde Møde i Byen sammen med Missionæren. Disse Møder har altid været godt besøgt, og en glædelig Hørelyst gør sig gældende.

Skoleundervisning har været givet fra Byskolen om Formiddagen og Stationsskolen om Eftermiddagen, hvor vore tre dygtige Lærere Andreas, Matthæus og Timotheus har gjort et godt Arbejde. Begge Skoler har haft god Tilgang.

Hospitalsarbejdet har jo lidt en Del ved, at der kun har været én Europæer om hele Arbejdet, og ved, at der ingen uddannet Sygeplejerske har været her. Der har været foretaget 3744 Behandlinger mod 7361 Aaret forud.

Vi gaar ind i det nye Aar med megen Tak til Herren for hans store og rige Velsignelse over Arbejdet i det svundne Aar og med Bøn om, at han vil lade sin Naades Sol lyse for os ogsaa i det Aar, som kommer; og vi maa takke for, at han har ført Hr. og Fru Kjær og Frk. Petersen, saa de nu snart kan komme hertil og tage deres Gerning op igen med friske Kræfter, saa Guds Rige kan faa et nyt Fremstød herude og hans Navn maa blive priset af Hedningetunger.

Med kærlig Hilsen Deres

V. Villesen.

Aarsberetning for Pella Station 1923.

I det forløbne Aar er her ikke hændet meget. Efter at Missionær Mikkelsen i Marts Maaned rejste herfra for at bygge Hus paa »Vere Hills« og derefter at tage hjem paa Ferie, holdt Prædikearbejdet op en Tid, da jeg af Sproghensyn ikke mente mig kvalificeret til at tage det op den Gang. Men i de sidste 3 Maaneder er her blevet holdt regelmæssige Søndagsmøder. Det gennemsnitlige Tilhørerantal har været 75, skønt det har været i

den allertravleste Høsttid. Møderne har været holdt i alle Smaabyerne her i Pelladalen. Paa Grund af den voldsomme, næsten daglige, Regn i Regntiden vanskeliggøres Friluftsmøderne, — der trænges til en Kirke her.

Skolen har været smaat besøgt, kun 3—4 foruden Missionærens Drenge har besøgt den nogenlunde regelmæssigt, dog bliver ogsaa de borte i Markarbejdstiden. De tre af Stationens fire Drenge er kommet godt med baade m. H. t. Skrivning og Læsning, den fjerde — Hestepasseren — er noget tung til boglige Sysler; men Sproglæreren læser frit fra Bladet baade Fulani og Hausa, og han skriver godt, selv om det ikke er fejlfrit.

Der kommer gennemsnitlig 10 Patienter her om Dagen, mest med Saar og daarlige Øjne, og Folk undrer sig meget over, at et stort Tropesaar nu kan læges i Løbet af en god Maaneds Tid.

Beboerne vedbliver at være venligsindede og villige til at høre Evangeliet, saa Udsigterne er jo menneskelig set lyse.

En stor Vanskelighed i det forløbne Aar var jo Sproget; først her i Pella begyndte Mikkelsen og jeg paa Fulani. Kun ganske enkelte her forstaar en Smule Hausa, men de fleste taler en hel Del Fulfulde. Fulfulde eller Fulani er et noget vanskeligt Sprog, men faar man først fat paa det, kan man udtrykke sig meget klart, og det er et ordrigt Sprog.

Jeg har kun været i tre af Stammens Byer uden for Pelladalen. Alle Steder kom næsten alle Beboerne for at se og høre, hvad jeg havde at sige.

Huset her har været slemt hærget af hvide Myrer, men nu er de alle forsvundne baade fra Gulv, Mur og Tag; jeg er lige i Færd med at lægge nyt Tag paa Huset. Myrerne ødelagde det gamle ganske, før de drog bort.

Alt i alt har Beboerne kun givet os Grund til at være glade ved vort Arbejde her, og en særlig Glæde var det for mig, da min Sproglærer blev omvendt, dog hører han ikke til Stammen her, men er Fulani.

C. C. Bundgaard.

Gavelisten.

Det har sikkert gjort mange Sudanvenner ondt at se af sidste Nr. af »Sudan«, at Missionær Mikkelsens Afrejse ikke engang er fastsat og endnu mindre sket.

Dèr staar Bundgaard alene i Pella flere Dagsrejser borte fra de andre Misionsstationer paa en meget ensom Post og trænger til Afløsning.

I sin Tid — i Sudanmissionens Begyndelse — da Dr. Brønnum sad saa ene i Numan, kom der et alvorligt Kald herhjem til Sudanvenner i Danmark, og fem Missionærer kunde sendes ud, alle paa een Gang.

Nu er de økonomiske Forhold helt anderledes og meget vanskeligere at finde ud af med de mange Penge, der egentlig nærmest gaar tabt ved denne Valuta; men Han, som ejer Guldet og Sølvet og raader helt over det, er jo i Gaar og i Dag, ja til evig Tid den samme. Og Kærligheden er ikke bleven kold blandt Sudans Venner. Det fik vi et stærkt Udtryk for nu ved Jul og Nytaar, da vi ekstraordinært her i København fik over 3000 Kr. ind til Frøken Laura Madsens Udrejse, og de ordinære Gaver ikke blev ringere, tværtimod.

Er der ikke den rent praktiske Ting i Vejen, at Sudans Venner herhjemme er ikke helt klare over, hvorledes den økonomiske Situation i Virkeligheden er og kan — paa underlig Vis — forandre sig fra Maaned til Maaned, saa Udgifterne alligevel bliver større end Indtægterne, skønt Beregningen til at begynde med saa anderledes ud.

Vilde det da ikke være muligt, at Bladet »Sudan« hver Maaned foruden Gavelisten kunde give os en kort Oversigt over Indtægter og Udgifter i sidst forløbne Maaned, saa vi saa den økonomiske Vanskelighed og rigtig kunde samle os om den store Opgave, *at vore Missionærers Udrejse ikke skal forhales*, naar det gælder saa meget som her med vor Ven Mikkelsen.

Det var en glædelig Ting, at vi i sidste Nr. af »Sudan« fik i Gavelisten et Sammendrag — den hele indkomne Sum —; det har vi savnet meget tidligere, men det er ikke nok til at holde os à jour og dermed stadig i varm Virksomhed for Sudans Sag, vore Udsendinges Gerning dèr til mange Sjæles Frelse.

Otto Schrøder,
Præst i København.

Forholdet imellem Indtægterne i Januar Kvartal 1923 og 1924.

	1923	1924
Januar	23,445.59	18,496.71
Februar	10,914.21	10,754.40
Marts	19,357.44	8,077.44

Niels H. Brønnum.

Boganmeldelser.

Henry Ussing: Evangeliets Sejrsgang ud over Jorden. Illustreret Missionshistorie. Gads Forlag. København 1924. 3. Udgave.

Bogen udkommer i 6 store Hefter à 2 Kr., hvoraf det første nu foreligger. De øvrige Hefter kan ventes at udkomme saaledes, at Værket er afsluttet til Efteraaret. De fleste af vore Læsere har muligvis allerede læst en tidligere Udgave af dette Værk; men vi vil meget anbefale saadanne at anskaffe ogsaa denne Udgave, som er gennemset og forøget, saaledes at den indeholder Missionens Historie op til Dato. Ingen missionsinteresseret kan undvære denne Bog, som paa en mesterlig Maade skildrer Evangeliets sejrrige Fremtrængen i Jordens forskellige Egne igennem Tiderne. *N. H. B.*

Jens Thybo: Kun god er Gud. Lohses Forlag. Kr. 2,00.

Der er gaaet et godt Stykke Arbejde til, inden Stoffet til den Bog er samlet. Den omhandler det vaagnende og kæmpende Trosliv i Thy og fortæller paa saa saglig og tilforladelig en Maade, at man ikke blot er med hele Tiden, men har hele Tiden en stærk Følelse af, at dette her er korrekt. Og saa langt, jeg som gammel Thybo kan følge med, kan jeg personlig bevidne, at det stemmer. Det er en Bog med stærke Tilskyndelser til at være helt med Herren. Jeg vil paa det kraftigste anbefale den til enhver, der ønsker at være kendt med Livskampen her i vort Land, især naturligvis til Thyboerne. Det glæder mig, at en Fortsættelse kan ventes. *M. C. Fl.*

Poul Lange: Kortfattet Oversigt over vor indiske Mission. D.M.S. og Lohse. Kr. 1,00.

En af de Bøger, der næsten er nødvendige for D.M.S.s mange Venner, især for dem, der kommer som Begyndere ind i det rigt forgrenede Arbejde. Men hvor er den klar i al sin Kortfattethed! De mange forskellige Forhold, der gør sig gældende paa Indiens Missionsmark, faar hver sit lille Afsnit, og Titlerne ved hvert Afsnits Begyndelse giver udmærket Oversigt. Dertil kommer, at Bogen er gennemillustreret med oplysende Billeder.

Den gode Bekendelse. Lohse. Kr. 0,25.

Et kønt og godt lille Hefte til Konfirmanderne med Billeder fra Natur, Kirke og Bibel og med Tekst af Ungdomsarbejdets bedste Arbejdskræfter.

Dr. theol., Prof. Fr. Torm: Lægmandspræsten. Lohse. Kr. 0,50.

En kirkelig Nødstilstand kan nødvendiggøre ekstraordinære Forholdsregler. Men dermed er det ikke givet, at det midlertidig nødvendige er et absolut Gode. Det theologiske Studium har sine Fortrin, der nødig skal undervurderes. Og den troende Mand, der har denne Udrustning, er bedre i Stand til at tage Kampen op paa mange Omraader, end den troende Mand, der savner den specielle Forberedelse. *M. C. Fl.*

Hvorledes kommer man ind i Sudanmissionens Arbejde?

Køb og læs følgende Bøger:

A. Pedersen: Dansk Forenet Sudan Missions Grundlæggelse og første Arbejdsaar. Ca. 150 S. med mange Billeder. Koster kun 2 Kr.

A. Pedersen: Under Herrens Naade. Denne Bog er en Fortsættelse af den forrige. 186 Sider med mange Billeder. Koster kun 2 Kr. Slutter med Aaret 1920.

Sudan-Bladet, heftet for de 3 Aarg. 1921—1923, à 1 Kr. 50 Øre.

Dermed har man alt. Men blot man læser de to førstnævnte Bøger, er man inde i hele Arbejdet, saa man let kan følge Gerningen ved at holde Sudanbladet.

Vil man ind i Arbejdet ved at læse om Sæd og Skik i Sudan, køb og læs saa:

N. H. Brønnum: Folkeliv i Sudan. Pris 3 Kr. Bogen udkom i Fjor. Den indeholder en Skildring af Forholdene paa den danske Missionsmark af vort Arbejdes Pioner. Den maa alle Venner af det danske Arbejde i Sudan læse. Den er ganske simpelt uundværlig for os.

Om Forholdene i Nigeria, hvoraf vor Missionsmark er en lille Del, faas god Besked i

P. Jensen: Nigeria. 1 Kr. 50 Øre. Eller

Diarmit: Sudan og dets Evangelisation. 1 Kr.

Læs en af disse to Bøger, der i meget ligner hinanden.

En Maade, der ogsaa giver godt Indblik i Arbejdet, er at læse Skildringer af Afrikamissionærer. Vi har følgende Bøger af den Art:

Livingstone: Mary Slessor (for Tiden omtrent udsolgt, men 3. Oplag kommer i Løbet af Maj). 3 Kr. 50 Øre. Hun er en enestaaende Skikkelse, der fik Naade til som hvid Kvinde at trænge ind i de mest raa Stammer og plante Korsets Fane. Ingen Romanforfatter kunde have digtet en Bog med mere Spænding. Men det er ikke en Roman, men Virkelighed.

Eller læs:

Livingstone: Christina Forsyth, Afrikas ensomste hvide Kvinde. Ligeledes en forunderlig lysende Skikkelse paa Missionsmarken. Koster 2 Kr.

Vil man læse om indfødte Kristne, læs saa

A. Pedersen: Biskop Samuel Crowther, 1 Kr., eller

Hensley: Kampen for Kronen. 1 Kr. 50 Øre. Den førstnævnte fortæller om en Slavedreng, der blev Biskop; den sidstnævnte fortæller om en kristen indfødts Lidelser og Trosmod.

De fire sidstnævnte egner sig godt til Gavebrug.

Tag saa fat og læs. Det giver Kærlighed til Arbejdet og Tro paa, at Arbejdet er muligt for den, der gaar ud i Gerningen i Jesu Navn.

Bøgerne faas i alle Boglader (Hovedkommission: O. Lohse), hos Indre Missions Udsendinge, Sudan Missionens Hjemmearbejdere og Bogsælgere samt i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg.

J. O.

Tekst til Kredsmødet i Maj.

Sang Nr. 25. — *Tak* Gud for, at vi maa bruge hans hellige Navn. — *Bed* om, at det i Aften maa blive helliget mere i dig selv.

Fader vor. III.

1. Bøn: ***Helliget vorde dit Navn.*** Matt. 6, 9.

Jesus sætter i „Fader vor"s Bønner *først* paa Bedelisten de Ting, som hører Gud til: *Guds* Navn — *Guds* Rige — *Guds* Villie. — — *Derefter* kommer Bønnerne om de jordiske Fornødenheder. Jesus følger her den af ham selv givne Regel i Matt. 6, 33.

Om vi kunde nemme denne Lære i al vor Bøn! —

Denne Bøn er den første Tone: Grundtonen i den „himmelske Treklang" i Fader vor.

1. *Guds Navn*: I Bibelen finder vi bl. a. følgende Navne: *Gud* (1. Mosb. 1, 2). — *Herren* (1. Mosb. 3, 1) — *Almægtige* (Job. 5, 17). — *Fader* (Matth. 5, 16). — Hvert *Navn* udtrykker en Side i Guds Væsen.
2. „*vorde helliget*" = blive helliget. Guds Navn ***er*** helligt: Es. 6, 3. Det skal *blive helliget!*

Dette sker paa *tre Maader:*

a) „*i os*" = i hvert enkelt Guds Barns Hjerte og Liv (Johs. 10, 9).

b) „*hos os*" = i vore Samfund, Familier og alle vore Omgivelser (Ap. G. 1, 8. 1. Pet. 1, 15).

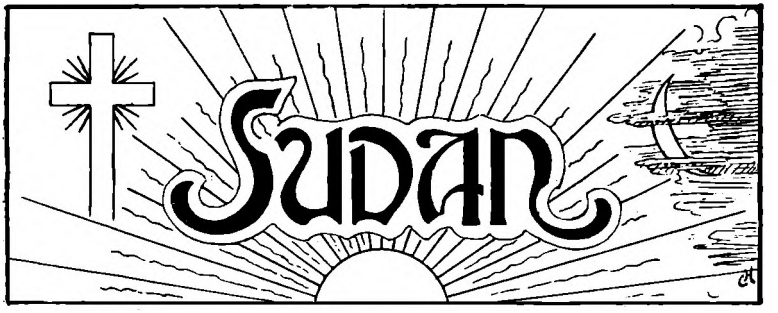
c) „*ved os*" = Arbejdet i Indre og Ydre Mission (Matt. 28, 19).

Mærk: Guds Ord kan „vanhelliges": Rom. 2, 24. — *Det 2. Bud*: Brug af Guds Navn er at „hellige" det; — Misbrug er at „vanhellige" det.

Til Bedemødet:

Bed om, at alle Guds Riges Arbejdere — alle Guds Børn — og først du selv maa „helliges" og „hellige" det dyrebare Navn. *L. R.*

„Sudan" udkommer hver Maaned og koster 2 Kr. aarlig i Indlandet, 2,70 Kr. i Udlandet. Bestilles hos Postvæsenet og i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg.
Redigeret af *N. H. Brønnum*, Klostervang 7, Roskilde.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 6	JUNI 1924.	12. Aarg.

„I have ikke udvalgt mig, men jeg har udvalgt eder og sat eder til, at I skulle gaa hen og bære Frugt, og eders Frugt skal blive ved, for at Faderen skal give eder, hvad som helst I bede ham om i mit Navn."

Joh. 15. 16.

Situationen paa Missionsmarken.

Mange af vore Venner trindt omkring i Landet har sikkert i længere Tid haft en Følelse af, at der var Forhold indenfor Missionærernes Kreds, som man ikke vidste fuld Besked om. Paa Grund af den store Afstand mellem Hjemmet og Missionsmarken og den Tid, der medgaar til Udveksling af Korrespondance, har det desværre været os umuligt paa et tidligere Tidspunkt at lægge Sagen frem for Missionens Venner, saaledes som vi nu agter at gøre.

Der er desværre opstaaet en Spaltning imellem vore kære Missionærer, af hvilke paa den ene Side staar Missionærerne Peter Jensen og Frøken Rose, paa den anden Side de øvrige Missionærer, som befandt sig paa Missionsmarken i Begyndelsen af Oktober 1923, nemlig Missionærerne Brisson, Bundgaard, Engskov, Villesen, Axel Pedersen og Hustru og Frøkenerne Kristiansen og Graversen.

Spaltningens direkte Aarsag er følgende:

Missionær Jensen og Frøken Rose havde ved at læse forskellige Bøger, bl. a. Pym: Den moderne Psykologi

og Kristenlivet — København 1923 (oversat af K. Svelmøe-Thomsen med Forord af Professor E. Geismar), faaet Øjet opladt for den store Indflydelse, Suggestion har paa Menneskers Helbredstilstand saa vel som paa Tankelivet i det hele taget. De gav sig derfor til at tage Suggestion i Brug overfor nogle af de Patienter, som kom under Frøken Roses Behandling. Samtidig bad de sammen med Patienterne til Gud om Helbredelse for de Sygdomme, disse led af. Ved Brug af Suggestion i disse Tilfælde skal her forstaas, at de to Missionærer søgte at bibringe Patienterne den faste Overbevisning, at de var paa Vej til Helbredelse.

I flere af de Bøger, som de to Missionærer har læst, anbefales det at bruge forskellige Hjælpemidler ved Udøvelsen af Suggestion. Det skal saaledes være vanskeligt at bibringe et Menneske en saadan Suggestion — i dette Tilfælde en Overbevisning om, at Helbredelsen er begyndt — med mindre man kan faa vedkommendes Tanke samlet om eet Punkt. For at opnaa dette anbefaler disse Bøger blandt andet, at man faar den syge til at stirre paa en blank Genstand. Dette skal bringe Tanken til at staa stille om den Genstand — paa en Maade lamme Tanken, saaledes at det bliver muligt at putte en ny Tanke ind i Patientens Underbevidsthed — den nemlig at han er i Begreb med at blive rask. Den Tro paa Bedring — det lyse Syn — som saaledes er opnaaet, skulde da efter vore to Venners Mening danne den samme Forudsætning for Helbredelse, som ogsaa Vor Herre Jesus søgte, naar han spurgte en syg: »Tror du, at jeg kan gøre dette?« Selve Helbredelsen — holdt man paa — vilde være en Følge af Bøn.

De øvrige Missionærer havde intet imod, at man bad for og sammen med Patienterne om Helbredelse; men de ansaa Brugen af Suggestion for at være uheldig. Navnlig holdt de paa, at de indfødte ifølge hele deres Tankegang maatte opfatte sligt som Trolddom. Der opstod altsaa en Del Uenighed herom, og de to Missionærer ophørte, saavidt vi forstaa, med at øve disse Kure, dog ikke fordi deres Medarbejdere misbilligede det, ligesom der ikke paa det Tidspunkt forelaa nogen Tilstaaelse af dem, at de heri havde handlet forkert.

Efter Missionær Axel Pedersen og hans Hustrus Tilbagekomst til Missionsmarken i Efteraaret 1923 blev

Sagen ved et rent Tilfælde bragt frem til Diskussion. Missionær Axel Pedersen, der er Konferenceformand og Leder paa Missionsmarken, fandt Sagen at være af saadan Vigtighed, at han sammenkaldte en ekstraordinær Konference i Numan den 6. Oktober 1923 for at drøfte, »hvorvidt man paa vor Missionsmark kan bifalde Udøvelse af Hypnose (eller Suggestion)«. I denne Konference deltog de allerede nævnte Missionærer, medens Missionær Jensen og Frøken Rose nægtede at deltage.

Det lykkedes ikke at komme til en gensidig Forstaaelse, som kunde muliggøre fremtidig Samarbejde, hvorfor den samlede Konference anmodede Hr. Jensen og Frøken Rose om at forlade Missionsmarken. Siden da har de to Missionærer opholdt sig paa den engelske Missionsmark, medens Bestyrelsen har ført Forhandling med begge Grupper i det Haab at tilvejebringe Forlig.

Bestyrelsen har indtaget den Stilling, at den misbilliger Anvendelsen af de omskrevne Helbredelsesmetoder paa den danske Missionsmark i Sudan samt kræver Lydighed mod den paa Missionsmarken værende Autoritet, i dette Tilfælde Konferencen. Da det imidlertid er hævet over al Tvivl, at de to Missionærer, som har baaret Dagens Byrde og Hede paa vor Missionsmark, har handlet ud fra den Forudsætning, at hvad de gjorde var ret og blev velsignet af Gud, har Bestyrelsen næret Haab om, at indbyrdes Forstaaelse og Tillid kunde genoprettes mellem de to Grupper paa Basis af Bestyrelsens ovenfor nævnte Holdning. Dette Haab er ikke gaaet i Opfyldelse. De senere udrejste Missionærer, nemlig Missionær Kjær og Hustru, Frøkenerne Tillisch, Dagnæs og Anna Petersen sammen med Hr. og Fru Axel Pedersen, Frøken Graversen samt Hr. Engskov og Hr. Villesen siddende i Konference i Numan 4.—6. Februar d. A. har underskrevet følgende Erklæring:

»Efter grundig Gennemgang af Sagens Akter udtaler Konferencen enstemmigt, at man ingen Udvej ser til nogen Ordning, efter hvilken Frøken Rose og Jensen kan komme tilbage til Arbejdet.«

Bestyrelsen har derfor fundet det rigtigst at anmode Frøken Rose om at komme hjem indtil videre. Det er vort Haab, at Herren maa faa Lov at læge Saarene saaledes, at Frøken Rose, der har staaet som en af vore

højt skattede Missionærer siden Missionens Begyndelse, nydende en næsten enestaaende Tillid iblandt Bachamafolket, maa kunne genoptage sin Gerning paa Missionsmarken i kærlig og fuld Forstaaelse med de øvrige Missionærer.

Missionær Jensen, om hvem der meddeles nærmere andetsteds i Bladet, er allerede for en Maaned siden kommet hjem til Danmark.

Vi behøver næppe at sige, at hele denne Sag er gaaet Bestyrelsen meget nær til Hjerte. Vi vil minde Vennerne om, at man i en saadan Sag ikke ved noget som helst Magtbud kan tilvejebringe de ønskede Forhold. Kun Guds hellige Aand kan tilvejebringe og bibeholde et Forhold imellem Guds Børn, som muliggør et Samarbejde i Jesu Kristi Kærlighed.

Vore kære Missionærer arbejder under saare vanskelige Forhold paa et af Jordens usundeste Steder, hvor Ørkenvinden blæser, og Feberen udsuger Menneskets Kraft. Lad os ikke finde Fejl hos dem alene. Lad os ogsaa finde Fejl hos os selv! Har vi været tro i Forbønnen? — Der var Tider, da de stod derude uden tilstrækkelige Midler. Var der ogsaa Tider, da de stod uden vor Hjælp i inderlig Forbøn?

Lad os bede om, at det, der i Øjeblikket ser svært ud, maa blive vendt til det bedste. Lad os »forvandle det til Bøn«, saaledes at Jesu Kristi Rige maa gaa frem og Guds Villie ske ogsaa igennem dette.

Med kærlig Hilsen

P. B. V.
Anton Pedersen.

Niels H. Brønnum.

Fra Fjern og Nær.

Missionærernes Rejser.

Missionær P. Dam Mikkelsens Udrejse til Sudan er fastsat til 11. Juni. Vi takker de Venner, som ved Forbøn og Gaver har hjulpet os, saaledes at vi har kunnet udrede alle løbende Udgifter og desuden betale vor Vens Rejse.

Han har længe længtes efter at komme tilbage til sin Gerning i Pella. Lad os nu følge ham med vor Forbøn og tillige tænke paa, at der er bestandig nye Udgifter.

Missionær P. Jensen er hjemkommen fra Missionsmarken.

Kongen af Shellem,

den mægtigste Høvding i det under Embedsmanden i Numan værende Distrikt, er død. Hans Efterfølger kan blive enten til stor Hjælp eller til stor Hindring for vor Mission i Shellem. Den afdøde Konge havde 117 Koner.

Noget at takke for:

Mr. Dawson, Generalsekretæren for den engelske Sudanmission, besøger for Tiden Stationerne indenfor hele den forenede Sudanmission i Vest-Afrika. Han har paa denne sin Rundrejse ogsaa aflagt Visit paa vore Stationer. Han skriver: »Jeg haaber at sejle fra Lagos d. 20. Juni, og naar jeg kommer hjem, vil jeg have været ti Maaneder paa Rejse og kun to Gange have tilbragt to paa hinanden følgende Søndage paa samme Sted. Ud af de 19 Stationer, som jeg da vil have besøgt (indenfor den forenede Sudan-Mission), er der 11 ny for mig, aabnede siden jeg rejste hjem for syv Aar siden.«

Vi har Grund til at takke Gud, at den Organisation, vi er et Led af, har gjort saadant Fremskridt, og særlig fordi 3 af de nye Stationer findes paa vor Arbejdsmark.

Den norske Sudanmission.

Under et Besøg i Danmark for nogle Aar siden kom nu afdøde Bibelskoleforstander, Pastor Fr. Müller, Kristiania, til Aalborg, hvor han blev grebet af Tanken om Sudans Nød. Utrætteligt arbejdede han derefter for at vække Menighedens Interesse for denne Sag i Norge indtil sin Død. Hans sidste Ord i denne Verden var: »Lys over Sudan.«

Interessen bredte sig i Landet, og den bekendte Sognepræst Wisløff, Sekretær for Norges Indremission, tog Sagen op som Formand for Hjælpekomitéen. Denne er senere traadt i Forbindelse med det store norske Missionsselskab, som haaber til Efteraaret at udsende sine første Missionærer i Forbindelse med Sudan United Mission

(den forenede Sudanmission). Der blev afholdt Aarsmøde i Bergen 25.—27. April, hvor Sekretæren for den danske Sudanmission efter Indbydelse deltog. Det blev et velsignet Møde, hvor man ret mærkede den voksende Interesse og Kærlighed til Sagen. Gud velsigne vore norske Venner og lede dem til den Plet og det Folk i Sudan, som Han i sin Visdom har udset dem til at arbejde iblandt.

Ved Kredsmødet.

Idet vi i denne Maaned prøver at samle vore Tanker om Bønnen »Komme dit Rige«« (se Teksten paa sidste Side), da lad os i inderlig Bøn lægge vor skønne Gerning frem for Missionens Herre. Lad os ikke spilde Tid og Kraft med at diskutere om Aarsagen til det Brud, der er sket imellem vore Udsendinge; men lad os bede til Herren vor Gud, at det ikke maa virke hæmmende paa Arbejdet for Sjæles Frelse i Sudan. Lad os bede om Guds Aands Udgydelse over vore Arbejdere, og lad os bede for os selv, at vi maa findes tro i det lidet, saa at Herren kan sætte os over meget.

N. H. B.

Uddrag af Forhandlingsprotokollen fra Bestyrelsesmødet i København d. 14. Maj 1924.

Fraværende: Pastor emer. Krarup, Købmand Højlund, C. Madsen.

Mødet indledes med Bøn.

1. *P. Jensens Udtrædelse:*
   Det tages til Efterretning, at Missionær Jensen som Følge af sin Hustrus Helbred og sin Faders Sygdom ønsker at udtræde af Missionen. Bestyrelsen takker Missionær Jensen for hans Gerning i Missionens Tjeneste og ønsker ham Guds Velsignelse i Fremtiden.
2. *Pigekostskole:*
   Konferenceformanden bedes foretage det fornødne til at faa denne Skole i Gang.

3. *Banjeram:*
Bestyrelsen opfordrer til Indsendelse af Ansøgning om Aabning af Bistation i Banjeram.
4. *Kirketugt:*
Tiltrædes, idet Bestyrelsen dog vilde sætte Pris paa at høre, hvorledes Handlingen er udført, og hvad Virkningen har været paa Johannes Markus og de øvrige indfødte.
5. *Staalprammen:*
Axel Pedersen underhandler med Nigerkompagniet om Køb af en brugt Pram.
6. *Englandsophold for Frk. Graversen:*
Det tillades Frk. Graversen at tage Ophold i London og gennemgaa Kursus paa Berlitz School.
7. *Den økonomiske Situation og dennes Indvirkning paa Udsendelse af nye Arbejdere:*
Der udsendes ingen nye Arbejdere, før den finansielle Situation har bedret sig.
8. *Købmand Højlund anmoder om at maatte udtræde af Bestyrelsen:**)
Købmand Højlunds Anmodning imødekommes. Bestyrelsen takker ham for hans gode og trofaste Arbejde for Missionen.
9. *Revision af Regnskabet:*
Sekretæren meddelte Bestyrelsen, at der ifølge Beslutning, taget ved Cirkulation, var antaget aut. Revisor. Regnskabet for Slutningen af 1923 revideres af Landinspektør Olsen og Lærer Rasmussen, Sjolte.

Johs. Olsen. *Hans Juul.* *D. Bahnson.*
H. P. Nielsen. *G. Münster.* *K. Wormark.*
M. Bjerregaard. *Anton Pedersen.*

— — —

Sekretæren modtog i Fjor Anmodning om at overvære Konferencen i Wukari i December 1923. Desværre var det paa det Tidspunkt umuligt for ham at komme af Sted. Om alt gaar vel rejser han ud i Efteraaret 1924 for at besøge vore Stationer. *A. P.*

---

*) **Købmand Højlund begrunder sin Anmodning med, at hans Forretning lægger saa meget Beslag paa ham, at han ikke er i Stand til at deltage i Bestyrelsesforhandlingerne. — Red.**

Miss. P. Jensens Udtrædelse af Missionen.

Missionspræst Peter Jensen er som meddelt andet Steds i Bladet ankommen til Danmark. Som det vil være Missionens Venner bekendt udrejste Jensen sidste Gang i Forsommeren 1922 sammen med sin Hustru. Desværre viste det sig hurtigt, at Vest-Sudans Klima havde en overmaade nedbrydende Virkning paa Fru Jensens Helbred, saaledes at hun efter kun faa Maaneders Forløb skyndsomst maatte vende tilbage til Danmark, hvor hun først efter mange Maaneders Sygeleje atter kom fuldt til Kræfter; men hun vil aldrig kunne sendes tilbage til Sudan.

Enhver vil forstaa, at dette har været en Tid fuld af Prøvelse for vore to Venner. Dog er Missionær Jensen bleven paa sin Post i Sudan, hvor vi paa Grund af saa mange Missionærers Fraværelse stod med hovedsagelig nyt og uerfarent Mandskab. Jensen fortjener en Tak, fordi han i den Tid stillede sin Erfaring til Missionens Raadighed.

Nu har Missionær Jensen indsendt sin Afskedsbegæring grundet paa hans Hustrus Helbred, som jo udelukker alt Haab om, at hun nogensinde vil kunne taale Klimaet paa vor Missionsmark. Hertil kommer, at Hr. Jensens Fader er meget svag.

Vi takker Missionær Jensen, fordi han har givet Missionen nogle af sine bedste Aar og for den Kærlighed, hvormed han har røgtet sin Gerning, og vi ønsker ham og hans Hustru Guds rige Velsignelse i Fremtiden, ligesom vi ogsaa haaber, at vi fremdeles maa beholde Jensen som en god Ven af Sudan-Missionen.

Anton Pedersen.

Brev fra Fru Kjær.

Shellem, 17.—3.—24.

Kære Venner!

Medens jeg var i Danmark, lovede jeg mig selv, at denne Gang, naar jeg igen kom ud paa Missionsmarken, vilde jeg være flittig til at skrive. Jeg har ikke glemt

mit Løfte, men der har hidtil været saa meget, jeg syntes, jeg maatte have gjort først.

Hvor er det dejligt at være hjemme igen.

Da vi kom til Numan, hørte vi, at Kongen af Shellem var meget syg; han var en ældre Mand, og for ca. 4 Uger siden døde han; det blev efter gammel Skik holdt hemmeligt for Folk i nogen Tid. Nu danses her og drikkes Gravøl. Fra de forskellige Byer, som hører under Kongedømmet Shellem, kommer de ind hver By for sig og danser og drikker. Hvem der skal være Konge, ved vi endnu ikke, men vi beder om, at det maa blive en, der vil gaa i Spidsen for sit Folk ind i Guds Rige.

Herren lægge i vore Hjerter en dybere Længsel og Forventning efter hele dette Folks Frelse, da skal vi opleve det, for Herren vil det.

Vi har allerede haft megen Glæde af Motorcyklen »Nimbus« med Sidevogn, min Mand bragte med ud. Da den engelske Sekretær Mr. Dawson kom hertil, hentede min Mand ham 44 Kilometer borte, og da han rejste, kørte min Mand ham til Numan paa 2½ Time. Til Perokayo, hvortil der er 7 Kilometer, kører vi paa mindre end et Kvarter. »Nimbus« kalder Folk sammen, da alle gerne vil se denne mærkelige Hest, der løber saa hurtigt. »Den bestøvlede« kalder Folk den, maaske fordi den klaprer og frembringer en Lyd, der minder om en, der løber med Sandaler paa.

Kærlig Hilsen. Eders hengivne

Petrine Kjær.

Brev fra Frk. Dagnæs.

Numan, den 10. Febr. 1924.

Kære Venner derhjemme!

Først en rigtig kærlig Tak for alle de mange Julebreve fra baade kendte og ukendte Venner; det er mig umuligt at takke hver enkelt, derfor kommer min Tak paa denne Maade.

Vi kom til Numan nogle Dage før Jul og havde en rar Jul her. Paa Vejen hertil gjorde vi Ophold i Jebba. Vi ventede der paa Damper til Lakoja. Vi boede paa Missionsstationen og tilbragte 6 rige Dage der. Lørdag Ef-

termiddag tog vi paa Udflugt til Juju Rock, en Klippeø, som ligger nær Jebba. Det var en herlig Tur. Vi drak The i et lille Krat, som ligger ved Foden af Klippen, derefter gik vi igennem tæt Krat med mange Slyngplanter opad Klippen. Hr. Finlay, Missionæren i Jebba, var vor Fører. Omsider kom vi til et Hul i Klippen. Paa alle fire kravlede vi saa ind og kom ind i en Hule, der var bælgmørk. Vi følte os frem. Det gik stadig opad. Noget efter kom vi til et lignende Hul. Vi kravlede igen paa alle fire ud af Hulen, og den herlige Udsigt over Floden med et brusende Vandfald og Solnedgangen var Løn nok for den besværlige Vandring. Dog længe kunde vi ikke blive her; vi skulde samme Vej tilbage, og da vi naaede ind til Jebba igen, var det mørkt. Vi havde ingen Lygter med, men det gjorde intet, for Tusinder af Ildfluer lyste for os. Jeg har aldrig set saa mange Ildfluer før.

Vi fik en Damper til Lakoja og fik ogsaa en Damper til Ibi. I Ibi var vi et Par Dage og tog derefter til Wukari, hvor vi var med til den store Konference. Det var 8 uforglemmelige Dage. Vi var 32 Missionærer samlet. Den sidste Dag var helt og holdent en Bededag, og vi modtog Strømme af Naade. Var det underligt? — Nej! I vore Hjemlande var der Tusinder af Venner paa Knæ, samtidig med at vi var paa Knæ, og Herren var os nær. Vi kom med Begæret om at blive renset fra alt vort eget og blive fyldt med Guds hellige Aand og blive mere dygtiggjorte til Gerningen. Rige drog vi bort. Maatte det saa kendes i de kommende Dage, at vor eneste Længsel er den — at vinde Sjæle for Kristus, vor store Mester, at være Kar til Ære.

Jeg har været en lille Tur i Lamurde. Det var dejligt at se de gamle Venner igen. Daniel har gjort et godt Arbejde derovre, mens han har været alene der; det var ogsaa dejligt at se den hyggelige Kirke paa Stationen.

Saa har vi her i Numan haft Besøg af Dr. Kumm og Mr. Dawson, og Hr. og Fru Kjær er kommen. Vi har haft Konference, og nu er Kjærs og Frk. Petersen rejst til Shellem.

Modtag saa, kære Venner derhjemme, de kærligste Hilsener i Jesu Navn. Tak for trofast Forbøn og for alt, hvad I ofrer til Gerningen herude.

Eders hengivne og taknemmelige

Ingeborg Dagnæs.

Pastor Faber og Hustru.

Det var i Aaret 1919, at Pastor Faber og Hustru kom til Danmark efter at have tilbragt deres Ungdomsaar paa de vestindiske Øer og i Amerika. Deres Gerning havde været blandt Vestindiens farvede Befolkning, og det faldt derfor naturligt, at de fortsatte deres Virke for Negerracen, da Lejligheden tilbød sig indenfor Sudan-

Missionens Rammer. Med stor Beredvillighed stillede Pastor Faber sine rige Evner til Missionens Raadighed og overtog Stillingen som Lærer ved Missionsskolen i Hunborg og Kapellan hos Forstanderen, en Stilling, som han var usædvanlig vel kvalificeret til at fylde. Ægteparrets Motiv til at paatage sig den Gerning, kom frem i en Ytring, som Fru Faber den Gang lod falde: »Her kan vi fortsætte vort Arbejde for Negrene.«

Det blev kun en kort Arbejdstid, de fik i Danmark. I Foraaret 1923 bukkede Pastor Faber under for en ondartet Nyrelidelse, og nu efter kun ét Aar Forløb er hans Hustru bleven kaldt bort fra en stor Børneflok.

Det staar ikke til os at udtale os om, hvor meget disse to Mennesker fik Lov at udrette for Afrikas Befolkning.

De var med til at præge Karakteren hos en Skare unge Mænd, som agter at gaa ud som Missionærer; og vi ved, at de var elsket og afholdt saavel af Eleverne som af Befolkningen i Vorupør, hvor de boede, og vi bøjer os for deres Minde og takker Gud, fordi de stred den gode Strid. *Niels H. Brønnum.*

Mission og Kultur.

(Fortsat).

4. Lad os klare os, hvilke Opgaver Kristendommen har at løse her paa Jorden. Først de personlige og individuelle, at den enkelte Kristen bliver til Pris for sin Forløser, et godt Træ, der bærer gode Frugter, »at Menneskene maa se eders gode Gerninger og ære eders Fader, som er i Himlene«. »I er Jordens Salt.« Dernæst de næstekærlige: »Du skal elske din Næste som dig selv« og den Barmhjertighed, der skal vises mod Fattige og Syge, Enker og Faderløse. Den indre Missions Historie er, saaledes som Uhlhorn har skildret den gennem Aarhundrederne, Gud ske Lov et straalende Vidnesbyrd om, at Kristenheden aldrig helt har glemt denne Grundfordring til den.

Videre: Kirken som de Helliges Fællesskab. Vi ser i Paulus' Breve, at Kirken allerede for den ældste Kristenhed var mere end en Forening til gensidig Pleje af det religiøse Liv. Den er Kristi Legeme, hvor alle de troende er Lemmer, hver med sin særlige Opgave; den er den aandelige Bygning, grundlagt paa Apostlene og Profeterne med Jesus Kristus som Hovedhjørnestenen, paa hvilken hele Bygningen vokser til et helligt Tempel for Gud. Den er altsaa en af Kristendommens centrale Opgaver her paa Jorden.

Videre: Den Opgave at bringe den Frelse, man selv har erfaret, til andre. Gud vil, at alle Mennesker skal frelses og komme til Sandheds Erkendelse. Derfor hører Missionsbefalingen til Kristendommens Væsen: Gør alle Folkeslag til mine Disciple. Thi der er ikke Frelse i nogen anden.

Alt dette er uomtvistelige Opgaver for os som Kristne.

Fører de nu direkte ind i Menneskehedens Kulturarbejde, saa at der ved dem er skabt et bestemmende positivt Forhold dertil — anderledes end ved Buddhismen, der vel historisk er optraadt som Kulturbærer, men i sit inderste Væsen er kulturfjendtlig?

Vi gør vel i, før vi besvarer dette Spørgsmaal, at vende os til Bibelens Tanker om »Guds Rige«. Maaske finder vi her Svaret paa vort Spørgsmaal, thi almindeligt tales der jo i vore Kredse gerne om Mission og Guds Rige som noget nær det samme, om Missionsarbejde som Guds Riges Opbyggelse og om Missionærerne som Guds Riges Arbejdere.

Er dette nu Bibelens Tanke og Tale? Hvorledes er Tanken om Guds Rige kommet frem? Den er som bekendt en Udfyldning af Messiashaabet og har som dette sin Rod i den gammeltestamentlige Gudserkendelse. Den Gud, som førte Israel ud af Ægyptens Trællehus og gav det Landet, der flød med Mælk og Honning, er vel en hellig Gud, en fortærende Ild overfor al Synd og Uretfærdighed, men Naaden triumferer hos ham over Dommen; selv gennem Undergang og Død er hans Vejes Maal Liv og Velsignelse. Alt som Gudserkendelsen blev dybere, uddybedes og forklaredes Haabet hos Israels Profeter. Da Folkets politiske Tilstand i de sidste Menneskealdre før Israels og Judas Undergang blev mere og mere fortvivlet, formedes det profetisk til et Haab om en jordisk Konge af Davids Stamme og paa Davids Trone, der atter skulde bygge Davids faldne Hytte og genoprette det ødelagte davidiske Kongedømme i dets gamle Glans som paa Davids Tid. Da Israels Folk var gaaet under som Folk og Stat, beholdt Haabet denne Form af en politisk Genoprettelse hos de smaatskaarne Aander, Farisæerne og Folkets brede Masse, men aandeliggjordes hos de ædlere Gemytter til en Forventning om en afsluttende paradisisk Fredstilstand, som den messianske Fredskonge skulde hidføre.

I Jesu Forkyndelse er hans Missionsbevidsthed den nødvendige Udfyldning til Gudsriget; fordi han véd, at han er Messias, taler han om Himmeriget, bringer han Himmeriget. Guds Riges Maal er ikke den nuværende jordiske Tilstand med dens Synd, Elendighed og Død, men Fuldendelsestiden i Herlighed, hvor der ikke er Skrig eller

Pine, og hvor Gud aftørrer hver Taare af Øjnene. Dette er den eskatologiske Forventning om Fremtiden, naar Herren kommer igen i Herlighed. Da er Guds Rige fuldendt paa en forklaret Jord. Men det er et fremtidigt Gode, og det vil være tilstrækkeligt at minde om, at Jesus, hans Apostle og den ældste Kristenhed har forventet denne Guds Riges herlige Fuldendelse som nær forestaaende, i hvert Tilfælde indenfor den dalevende Slægts Ramme, skønt de — ogsaa Jesus — stedse tog det Forbehold, at Faderen selv havde forbeholdt sig Tid og Time.

Vi spørger: Har Jesus forkyndt Guds Rige som et nærværende Gode, som et Rige, der allerede i hans jordiske Livs Dage var ved at komme og som senere skulde udvikle sig videre paa Jorden? Man kunde maaske være tilbøjelig til uden videre at besvare dette Spørgsmaal med et Ja ved at henvise til Lignelser som den om Sædemanden, om Klinten blandt Hveden, om Sennepskornet, om Surdejgen, om den voksende Sæd, til Døberens Prædiken, til Ord af Herren som Luk. 17, 20—21 (»Men da han blev spugt af Farisæerne om, naar Guds Rige kommer, svarede han: .... se, Guds Rige er inden i eder«) og Matth. 11, 12 (»Fra Johannes Døberens Dage indtil nu tages Himmeriges Rige med Vold, og Voldsmænd river det til sig«). Men en omhyggelig Overvejelse af de bibelske Ord lærer os, at Guds Riges Komme er bundet til Kristus som den, der bringer Guds Rige. Ikke vi skaber eller arbejder os frem til Guds Rige, det er Gave, guddommelig Magtvirkning. Fordi guddommelige Naadesundere ved Jesus i hans jordiske Livs Dage delvis ophævede Jordens Nød, var Guds Rige i og med ham tilstede (Matth. 11, 2—6; Luk. 10, 17—19). Ikke vi opbygger Guds Rige, hverken i det kirkelige Arbejde eller i Hedningemissionen, men den ophøjede Herre virker og skaber det; hvor han er, hvor han lader sine Naadekræfter virke til Overvindelse af jordisk Nød og Pine, dèr er Guds Rige.

Naar vi altsaa før opkastede det Spørgsmaal: Hører »Guds Riges Opbyggelse«, »Guds Riges Arbejde« til Kristenhedens Opgaver hernede, saa maa vi svare: »Vi opbygger overhovedet ikke Guds Rige; det er en Naadegave, som skænkes os fra Himlen, her i Tiden og som Forskud, hist evigt og i Fuldendelse.

Men rejser vi Betænkelighed ved at ligesætte det bibel-

ske »Guds Rige« og vort »Guds Riges Arbejde« i Missionen, saa maa vi dog med alt Eftertryk fastholde, at al Mission har den Opgave at oprette Guds Kongeherredømme paa Jorden og opbygge Jesus Kristi, som de Forløstes Konges, Rige. Forsaavidt er der et nært Slægtskab mellem de to Begreber, kun at denne Side — de Kristnes Arbejde for Guds Riges Oprettelse — i Jesu og hans Apostles Prædiken ikke bliver betonet i de nytestamentlige Kilder, som alene er afgørende for os. Forøvrigt har vort Udtryk et Tilhold i Kol. 4, 11, hvor Paulus' Medarbejdere i hans Missionsgerning betegnes som »Medarbejdere for Guds Rige«.

Vi tror fremdeles, at Herren i de Troendes Samfund lader os føle sin naaderige Nærværelse, og at han i den hellige Nadvere har lovet under Brød og Vin at skænke os Delagtighed i sit Legeme og Blod. Forsaavidt foreligger der ogsaa en direkte Forbindelse mellem Kirke og Guds Rige, formidlet ved den ophøjede, virkende Herre.

(Fortsættes).

Negerbørnenes Jul.

Atter i Aar henvender vi os til Missionens Venner og beder om Julegaver til Børnene paa Missionsmarken. Af Hensyn til Fragten bedes man hellere sende faa, men gode Ting, end mange og mindre gode. I Særdeleshed bedes man ikke sende skørt Legetøj, som ofte gaar i Stykker ved Ompakningen. En Ting, der gaar i Stykker, straks efter man begynder at lege med den, kan let give de Indfødte et uheldigt Indtryk af den hvide Mands Arbejde. Ligeledes bedes man undgaa at sende Ting, der fylder meget i Kassen uden at have en tilsvarende Værdi, da Fragten er overordentlig dyr.

Nedenstaaende Liste kan maaske tjene til Vejledning:

1. Groft Hæklegarn, forskellige Farver og hvidt.
2. Hæklenaale.
3. Synaale og fine Stoppenaale.
4. Groft Brodergarn.
5. Bomuldstøj, alle mulige Mønstre.
6. Stærkt blaat Tøj til Drenge.
7. Store og smaa Perler.
8. Hovedtørklæder.
9. Syposer, Fingerbøl, Fingerringe og Armbaand.
10. Spejle.
11. Blyanter, Skrivepapir og Konvolutter.
12. Billedbøger.
13. Lommeknive.
14. Fiskekroge og Fiskegarn.

15. Mundharper (gode), Bolde.
16. Bibelske Billeder i alle Størrelser.
17. Lotterispil, Billed- og Tallotteri.
18. Sakse.

Tøj er især velkommen; men man bedes undlade at sy Dragter, da Afrikanerne har deres egen Mode.

Man bedes sende Pakker til Fru A. E. Brønnum, Klostervang 7, Roskilde, *inden 15. Juli.* Alt vil blive ompakket inden Videreforsendelse. Der vil blive kvitteret for Pakkernes Modtagelse i „Sudan".

Hvem vil saa være med til at gøre Negerbørnene glade til Jul?

Tekst til Kredsmødet i Juni.

Sang Nr. 7. — *Tak* Gud for at hans Rige er kommet til os. *Bed* om, at du i Aften maa faa dybere Indgang i dette Rige (2. Pet. 1, 11).

Fader vor. IV.

2. Bøn: ***Komme dit Rige.*** Matt. 6, 10.

Denne Bøn er den anden Tone i Fadervors „himmelske Treklang".

Den er i egentligste Forstand en *Missionsbøn.*

1. *Guds Rige* = Guds Søns Rige (Kol. 1, 13), Himmeriges Rige (Matt. 4, 17).

a) Ikke af denne Verden: Joh. 18, 36.
b) Ikke udvortes i Skikkelse: Luk. 17, 20.
c) Ikke angivet i visse Handlinger: Rom. 14, 17 a.
d) Riget er „indvortes": Luk. 17, 21.
e) Riget er —: Rom. 14, 17 b; 1. Kor. 4, 20 m. fl.

Jesus brugte „Lignelser" for at forklare Mennesker Guds Rige: se f. Eks.: Luk. 18, 20—21. Matt. 13, 44—48; 20, 1—; 25, 1—. Mark. 4, 26 o. m. fl.

2. *Rigets Komme* = dets Komme til Jorden.

Dets Komme i *Fortiden* kan bl. a. ses i følgende:

a) Riget var beredt fra Evighed: Matt. 25, 34.
b) Dets Komme blev forudsagt: Dan. 2, 44, Matt. 3, 2.
c) Dets Ankomst til Jord: Luk. 2, 1. 7.

Dets Komme i *Nutiden* er en tredobbelt:

a) „i os" = Rigets Indgang i hvert Hjerte.
b) „hos os" = Rigets Indgang i vore Samfund.
c) „ved os" = Rigets Indgang hos dem, der er udenfor: Luk. 9, 60.

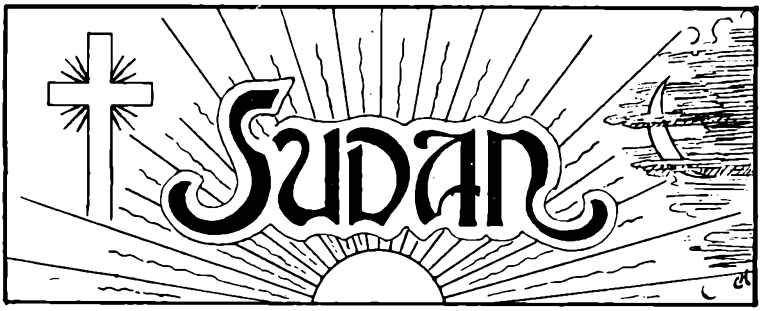
Dets Komme i *Fremtiden* ser vi i: Matt. 16, 28. Aab. 21, 1—4.

Mærk: Guds Rige indbefattes ogsaa i Bønnens Slutning: „Dit er Riget —!" — Og lad os høre Advarslen i Matt. 21, 43.

Til Bedemødet:

Bed om, at Guds Rige maa mægtigt fremmes *ved* os — hjemme og ude — *hos* os i Kredsen og — først og fremmest *i* os — i *dig selv!* — „Indtage Tomme for Tomme". Sang Nr. 15. *L. R.*

»Sudan« udkommer hver Maaned og koster 2 Kr. aarlig i Indlandet, 2,70 Kr. i Udlandet. Bestilles hos Postvæsenet og i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg.
Redigeret af *N. H. Brønnum,* Klostervang 7, Roskilde.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 7	JULI 1924.	12. Aarg.

I modtoge jo ikke en Trældoms Aand atter til Frygt, men I modtoge en Sønneudkaarelses Aand, i hvilken vi raabe: Abba, Fader!" Rom. 8. 15.

Fra Fjern og Nær.

Missionærernes Rejser.

Missionær P. Dam Mikkelsens Afrejse fandt Sted d. 18. Juni fra Liverpool, en Uge senere end først bestemt, idet Dampskibsruten i sidste Øjeblik blev lagt om, saaledes at det Skib, han oprindeligt skulde sejle med, ikke gik længere end til Lagos, medens hans Bestemmelsessted jo er Port Harcourt.

Ifølge Meddelelse fra Missionsmarken er Frøken Laura Madsen ankommen til Numan d. 11. April.

Missionær Thompson og Hustru ankom til Port Harcourt d. 16. April.

Missionær Engskov har i Foraaret været en Tur i Ibi, hvor han har bestaaet en Eksamen i Hausasproget.

Frøken Hansine Kristiansens Møder.

Da Frk. Kristiansen jo er Yolaforeningernes Missionær, planlægges hendes Møder af Frk. K. Wormark, Jagtvej 23, Odense.

Ekstragaver.

Vi har modtaget mange Ekstragaver fra forskellige

Sider i den senere Tid, hvilket har været en stor Opmuntring. Vi kan ikke her nævne dem alle, — der bliver jo kvitteret for dem i Gavelisten; men vi vil gerne specielt takke Københavns Kredsforbund.

Foruden at yde et vist aarligt Bidrag til Hovedkassen for hver Kreds, betaler Københavns Kredsforbund hele Frøken Laura Madsens Gage. Ved Frøkenens sidste Udrejse tilbød Udvalget tillige at dække alle hendes Rejseudgifter, hvilket ogsaa blev gjort. Hovedkassen fritoges derved for denne store Udgiftspost. Forleden sendte Kassereren for Københavns Udvalg sammen med Frøken Laura Madsens Gage for Juli Kvartal atter et ekstra Beløb, der, naar vi er i Stand til at foretage Beregning af Valutatabet paa Frøken Madsens Gage, formodentlig vil andrage ca. Kr. 800,00, — dette til Hjælp til Missionær Mikkelsens Udrejse.

Vi siger Tak.

Møde med Kredsbestyrelserne.

Hovedbestyrelsen har indbudt Kredsforbundsbestyrelserne til at sende Repræsentanter til et Møde, som agtes afholdt i Aarhus d. 8. Juli, hvor den nuværende Situation, Kredsforbundenes Inddeling og Andel i Hjemmearbejdet vil blive gjort til Genstand for alvorlig Drøftelse.

Stor Gave.

Igennem Pastor Münster, Dalby, Redaktør af Hjemlandsposten, har vi modtaget en anonym Gave paa tyve Tusinde Kroner. Denne Sum sætter os i Stand til at betale hele vor Gæld. Vi minder Deltagerne i Aarsmødet i Fjor om Bedemødet ved den Lejlighed. Lad os nu ikke glemme at takke Gud for denne herlige Bønhørelse. Ogsaa den ukendte Giver, som har gaaet Guds Ærinde, skal have hjertelig Tak. Og lad os saa bede fortrøstningsfuldt, at vi fremdeles maa have rigeligt til al god Gerning.

Udnævnelse.

Sudan Missionens Næstformand, Sognepræst Joh. Olsen, Ejstrupholm, er bleven udnævnt til Sognepræst for Hyllested, Venslev og Holsteinborg Menigheder i Roskilde Stift.

Ved Kredsmødet.

I Tilslutning til Bønnen »Ske din Villie« (se Tekst til Kredsmødet sidst i Bladet) ønsker vi at minde om Kostskoledrengene, som Frøken Tillisch skriver om. Disse Drenge er til en vis Grad Missionens Fremtidshaab. Bed for dem, at Guds Villie maa ske med dem hver især.

Saa vil vi ogsaa gerne lægge det kommende Aars- og Repræsentantmøde hen til Vennerne. Lad os bede om, at det maa blive netop saadan et Møde, som vor velsignede Herre og Mester venter, og som hans store Sag fortjener.

N. H. B.

Program til Aars- og Repræsentantmødet i Herning den 10. og 11. September.

Første Dag:

Kl. 9: Andagt ved Pastor Krarup, Thisted. Derefter Bedemøde.

Kl. 10—12: Mødet aabnes af Formanden, Sognepræst Anton Pedersen.
Sekretærens Beretning om Hjemmearbejdet.
Regnskabets Fremlæggelse.
Frøken Wormarks Beretning om Yolaforeningerne.
Beretning om Missionsskolen v. Forstanderen.
Valg af Bestyrelse. — Efter Tur afgaar Præsterne Olsen og Krarup og Forstanderinde Frøken Bahnson.

Kl. 12—2½: Middagspause.

Kl. 2½: Bedemøde.

Kl. 3—6: Forhandling om Emnet: Missionstanker hos Paulus og deres Anvendelse paa vor hjemlige Missionsmenighed. Indledet af Formanden.

Kl. 8: Gudstjeneste: Provst Smidt og Pastor Münster.

Anden Dag:

Kl. 9: Andagt ved Pastor H. P. Nielsen, Hunborg.

Kl. 10—12: Sekretærens Beretning fra Missionsmarken. Forhandling om Litteraturens Betydning i Hjemmearbejdet, indledet af Pastor Olsen, Ejstrupholm.
Kl. 12—2½: Middagspause.
Kl. 2½: Bedemøde.
Kl. 3—6: Missionær Brisson: Vor Mission i Shellem. Frk. Kristiansen: Kostskoledrengenes Fremtid. Forhandling.
Kl. 7: Frit Samvær i »Behania«.

Enhver indmeldt Kreds, der har indsendt Bidrag til Sudan-Missionen siden Repræsentantmødet 1922, har Ret til at sende en stemmeberettiget Repræsentant for hver paabegyndte 25 Medlemmer af Kredsen. Alle andre Venner af Missionen indbydes hjerteligt til at deltage i Mødet, dog uden Stemmeret. Hvem der ønsker Indkvartering, bedes henvende sig herom til Bogholder Juul, »Volmerhus«, Herning, inden 20. August. Møderne holdes i Missionshuset.

Anton Pedersen,
Formand.

Yolaledermødet i Fredericia
20.—21. August 1924.

Onsdag den 20. August.

Kl. 9½: Velkommen. Ved Kirstine Wormark.
Kl. 10: »Barnets Opgave i Guds Riges Arbejde«, indledes af Pastor L. Jensen, Hanning. Derefter Forhandling.
Kl. 3: Missionær Frk. Hansine Kristiansen fortæller om Arbejdet blandt Børnene i Numan. Derefter Forhandling.
Kl. 8: Festligt Samvær.

Torsdag den 21. August.

Kl. 9½: Andagt ved Skolebestyrer Bjerregaard.
Kl. 10½: »Min Kreds«, indledes af Missionskandidat K. Ludvigsen og Garver V. Lytzen, Lemvig. Derefter Forhandling.
Kl. 3: Muligt en Fællesudflugt.

Alle Yolaarbejdets Venner indbydes. De, som ønsker Logi, bedes henvende sig herom til Hr. Kordegn M. Lind, Dalegade 45, Fredericia, inden 6. August.

Møderne holdes i Missionshuset.

Paa Y. U.'s Vegne
Kirstine Wormark.

Brev fra Frøken Tillisch.

Shellem, 14. April 1924.

Min Tid har været saa optaget, siden jeg kom til Numan, at det ikke har været mig muligt at faa Tid til at skrive til Vennerne hjemme. Men nu har Skolen faaet en fem Ugers »Paaskeferie«, af hvilken Frøken Graversen og jeg tilbringer de tre Uger her i Shellem, og saa kan jeg nu faa Tid til at skrive det Brev, som saa længe har tynget paa min Samvittighed. Vi kan jo ikke vente, at Vennerne hjemme skal kunne følge vort Arbejde med maalbevidst Forbøn, hvis vi ikke sætter dem i Stand til at følge med i Arbejdet.

Vi havde, da Skolen sluttede, før Ferien 34 Kostskoledrenge. Disse hører hjemme i otte forskellige Bachamabyer og to Mbulabyer. Saa det er ikke noget helt lille Omraade, hvor Kostskolens Indflydelse har Lejlighed til i alt Fald i nogen Grad at gøre sig gældende. Naar disse Drenge kommer hjem i Ferierne, fortæller de jo om, hvad de oplever og lærer paa Skolen, og hist og her falder der da ogsaa, maaske »tilfældigt«, nogle Sædekorn af den gode Sæd. Ja, vist ikke saa faa af Drengene gør i Ferien et bevidst Arbejde for at

KAMELER VED SHELLEM

udbrede Kendskabet til det gode Budskab, navnlig blandt Børnene i deres Hjemby. Dette erfarede jeg blandt andet, da Frøken Graversen og jeg i Begyndelsen af Ferien var paa Besøg i en lille By, der hedder Laru, hvor to af vore Kostskoledrenge hører hjemme. Vi fik en hjertelig Modtagelse af baade voksne og Børn, skønt vi aldrig havde besøgt denne By, der ligger c. 1¼ dansk Mil fra Numan, og en Skare paa lidt over hundrede Mennesker samledes for at lytte til, hvad vi havde at sige. Da vi skulde til at tage hjem, sagde en af Kostskoledrengene ganske stille til mig, om jeg vilde sige til Børnene, at de burde komme, naar Kostskoledrengene Morgen og Aften søgte at samle dem til Andagt. »Nogle plejer at komme, men nogle kommer ikke,« føjede han forklarende til.

Foruden disse 34 Kostskoledrenge har vi 18 Dagskoleelever, der deltager i Undervisningen. Det er for Størstedelen vore Husfolk og disses Børn eller Hjælpere. Blandt disse er der fem Pirier, af hvilke to er voksne. Disse to, Bolo og Kachala, der er faste Arbejdere paa Kostskolen, har vist før været nævnte i Sudanbladet. De andre, to Drenge og en Pige, er hos Siman og Saraya. Den lille Pige er deres Plejedatter, og de er alle fem Sarayas Slægtninge. En sjette, en Dreng paa c. 13 Aar, meldte sig til Optagelse paa Kostskolen lige før Ferien.

Ogsaa disse Pirier, der bor i en By, et godt Stykke Vej fra Lamurde, gaar jo fra Tid til anden hjem paa Besøg. Hvad der ganske stille udrettes ved deres Besøg i deres Hjemby, er skjult for os, deres Land er lukket Land for os. Men at de taler godt om os derhjemme, forstaar vi, naar fremmede fra deres By kommer i Besøg hos os og færdes frejdigt iblandt os, som de kendte os; ja, det er endda lykkedes Kachala at overtale sin Kone til at følge med ham til Numan. Hun kom lige før Jul, og de boede saa først i Siman og Sarayas Compound, men har nu bygget deres egne Hytter ikke ret langt fra Kostskolen. Hun er en sød, stilfærdig lille Kone og færdes tillidsfuldt iblandt os. I al sin Stilfærdighed er hun øjensynlig en, der ved, hvad hun vil. Skønt hun kun har været saa kort Tid iblandt os og endnu ikke kan et Ord Hausa eller Bachama, kom hun dog for nogen Tid siden og bad om at maatte lære at læse, og nu stiller hun troligt Dag efter Dag hos Frøken Graversen med sin Stavebog

og Tavle. Og naar man kender lidt til Forholdene herude, forstaar man ogsaa, hvor tappert det er af hende at have forladt sin By og sin Stamme og være draget ud til ukendte Forhold. Saa jeg tænker, det er et Par Mennesker, vi skal faa Glæde af, og at de maaske kan blive os til nogen Hjælp, om vi efterhanden skulde faa flere Piridrenge paa Kostskolen.

Hvad jeg gennem det her fortalte gerne vilde bede Eder om, er, at I i eders Forbøn vil lægge Vægt paa at bede Gud om, at han vil sende os saadanne Drenge fra Bachama-, Batta-, Mbula- og Piristammen, som han kan bruge til at udbrede Evangeliet iblandt deres Landsmænd, men bed ogsaa for os om Visdom til at omgaas og opdrage dem. Og bed ogsaa for de smaa Evangelister blandt Kostskoledrengene, at de ikke maa tabe Modet overfor de mange Vanskeligheder, der møder dem hjemme i Ferierne, at de paa den anden Side heller ikke maa blive vigtige af deres Skolekundskaber, og at de maa vise sig udholdende i Arbejdet paa Kostskolen.

Navneregistret undergaar jo en Del Forandringer fra Tid til anden. Nye Drenge kommer, som ikke kan finde sig til rette og derfor forsvinder igen efter kort Tids Forløb. Nogle maa hjem for at udføre det nødvendige Markarbejde for den tilkommende Kones Forældre, og for nogles Vedkommende er det ganske umuligt at blive klog paa, hvor den egentlige Grund ligger. Siden Jul har to Drenge forladt Skolen, og to nye er kommet til. En af vore gamle Drenge, Shellung, kom tilbage kort efter Juleferien. Han er meget ustadig, men om Skylden ligger hos ham eller Forældrene, kan jeg ikke finde ud af og har derfor ikke villet nægte ham at komme tilbage. Lige før Ferien begyndte, kom Demsakongens Søn, Homoshe, og bad om atter at blive optaget i Kostskolen. Jeg haaber, han kommer, naar Ferien er forbi, jeg vilde gerne prøve den Dreng en Gang endnu. Der er meget godt i ham, men han har det svært med sig selv. Men vi har ogsaa en god Flok Drenge, der arbejder støt og godt, og som vi har Grund til at vente en hel Del af.

Kærlig Hilsen.

Alhed Tillisch.

Brev fra Missionær Kjær.

Shillem, den 31. Marts 1924.

Kære Venner!

Naar man skal til at skrive et Brev til »Sudan«, kommer altid Tanken: hvad skal jeg nu skrive om? Ens Arbejde er jo paa en Maade baade ensidigt og alsidigt, stadig at skrive om, hvad man bestiller, bliver kedeligt i Længden. Hvad der sker rundt omkring os, kan maaske have sin Interesse, men hvad skal man saa fortælle.

Denne Gang troede jeg, at der kunde blive en Konge-

RESTERNE AF DEN GAMLE BYMUN I SHILLEM

kroning at fortælle om, men det slog fejl, det skal efter Sigende finde Sted i Morgen, altsaa for sent til denne Post. Vor gamle Konge er jo, som I maaske allerede ved, død. Den nye Konge bliver Yerima Jomun (udt. Djomun), han har været Regeringens Repræsentant over Lunguda Stammen. Hvordan han vil stille sig til vort Arbejde, ved vi jo ikke endnu, men vi har Haab. Han har nemlig sendt en af sine Sønner til Missionen, for at han skulde gaa i Skole. Drengens Navn er Djanbarata. Højtideligheden kan jeg altsaa ikke skrive noget om denne Gang.

Saa er der Ægteskab, det har jeg tænkt at ville skrive lidt om, men er kommen til den Erkendelse, at jeg ikke ved tilstrækkeligt til at skrive om det, som jeg gerne vilde.

Det er et stort Spørgsmaal, om man i det hele taget kan kalde det Samliv, der leves her, for Ægteskab. Det vil i hvert Fald være misvisende at kalde de hundrede og sytten Kvinder, den afdøde Konge var i Besiddelse af, for ægte Hustruer, dog de var alle indførte i hans Husstand efter samme Regel. Selv hos dem, der kun har een Kone, mangler der tilsyneladende det vigtigste Grundlag. Mand og Hustru er ikke eet, saadan som man forstaar det ved et sandt kristent Ægteskab, hvor det er, som det skal være. Kun et Eksempel. Der er her i vor Tjeneste en Mand, der var gift, før vi rejste hjem til Danmark. Det saa tilsyneladende ud til, at det gik godt. De havde da Fred med hinanden. Nu efter at vi kom tilbage, kom han en Dag og fortalte, at nu vilde hans Kone gaa hjem til sin egen By og blive der. Samtidig meddelte han, at der var en anden, han kunde faa. Et Par Dage efter var Byttet gjort. Noget lignende er sket med en af vore Kristne. Her er et Punkt, der kan tages op til Drøftelse ved Kredsmøder. Glem saa ikke at tage Hensyn til de Omgivelser, vore Kristne er komne ud af. Lad det blive Genstand for megen og inderlig Bøn. Vi ønsker, at vi saa vel som vore Kristne altid maa være rede til at gøre Guds Villie.

Det er min Tanke siden at give en Oversigt over, hvordan »Ægteskabet« indgaas her hos Kanakuru Folket.

»Brødre, bed for os!«

Kærlig Hilsen. Eders hengivne

Erland Kjær.

Uddrag af Brev fra Frøken Laura Madsen.

Vi havde en i alle Maader god Rejse. Det varede lidt længe; men det er nok ret almindeligt med Calabarbaadene, idet de lægger til ved saa godt som alle Havne. Vi kom til Lagos den 17. Marts og laa der i 2½ Dag. Vi gik saa derfra den 20. og var i Port Harcourt den 21. om Eftermiddagen. Toget gik derfra næste Morgen Kl. 8, og ved 4 Tiden om Eftermiddagen var vi i Enugu. Derfra begynder saa den nye Strækning af Jernbanen. I Anledning af, at det var Søndag, maatte vi blive Dagen over i Jernbanen paa Enugu Station.

Mandag Morgen Kl. 7 fortsattes Rejsen, og samme

Dags Aften ved 8-Tiden var vi i Makurdi. Der traf vi Familien Farrant, som var kommen om Eftermiddagen i Missionens nye Staalpram paa Hjemrejse. Næste Morgen begyndte saa Rejsen op ad Floden, 4 Dage til Ibi, hvor jeg saa fik Staalprammen videre til Numan. Fra Ibi til Numan varede 10½ Dag. Det er dejligt, naar vi nu kan rejse saa hurtigt. Jeg kom dertil den 11. April.

— — —

Som det vil erindres afrejste Frøken Madsen fra Liverpool d. 1. Marts. Til Trods for de ovenomtalte Forhindringer har hun altsaa ved at følge den nye Rute tilendebragt Rejsen paa 42 Dage. Den Staalpram, hun omtaler, tilhører den amerikanske Gren af Sudan-Missionen.

Red.

En betydningsfuld Erklæring.

Hans Excellence Guvernøren af Nigeria holdt en Tale i »The legislative Counsil« d. 11. Februar d. A., i hvilken han fremkom med en Erklæring, som kan faa vidtrækkende Betydning.

Erklæringen gaar ud paa, at de af Hedninger beboede Arealer, med Undtagelse af Egne, hvor Befolkningen endnu er urolig og Opholdet derfor livsfarligt, er aabne for Missionsvirksomhed. Heri indbefattes saadanne Hedningestammer, som staar under muhammedansk Overherredømme.

Det er særlig den sidste Sætning, der er interessant; thi dette betyder, at en hel Mængde Stammer, som hidtil har været lukkede for Mission, fordi de var bleven undertvungne af Muhammedanerne, førend England overtog Protektoratet, nu er aabne. I Yola Provins vil altsaa saadanne Folk som Batta'erne øst for Yola, Yangurstammen og Verefolket være aabne for Missionsvirksomhed.

Al Missionsvirksomhed er dog stadig forbudt i muhammedansk Territorium grundet paa et Løfte, som den engelske Regering giver til hver Høvding, der indsættes, lydende paa, at Nigerias Regering omhyggeligt vil undgaa enhver Handling, som kan gribe ind i Muhammedanismens Tilhængeres Religionsøvelser, ligesom den vil undlade at stille Fordringer til dem, der er i Modstrid med denne Religions Forskrifter.

Dette Løfte blev givet til de muhammedanske Fyrster i Begyndelsen og bør altsaa overholdes; men det kan ikke andet end vække Forundring, naar den engelske Regering vedblivende giver dette Løfte til nye Høvdinger, som indsættes, samtidig med at der intet tilsvarende Løfte gives om Handel og Indførelsen af det, som kaldes evropæisk Kultur, og, som enhver tænkende Muhammedaner maa kunne se, underminerer det muhammedanske Samfund. Guvernøren gør det dog klart i ovenomtalte Tale, at ligesom der i intet Tilfælde fra Regeringens Side vil blive foretaget noget for at formaa muhammedanske Fyrster til at give Tilladelse til kristent Missionsarbejde i deres respektive Lande, vil der heller ikke i nogen Maade blive lagt Hindringer i Vejen for, at saadan Tilladelse gives.

Det eneste Sted indenfor de muhammedanske Hausastater, hvor der drives egentligt Missionsarbejde, er Zaria. Her aabnede C. M. S (det eng. Missionsselskab) i 1905 en Station paa Emirens Invitation og med den daværende Guvernør, Sir Frederick Lugard's Sanktion. Den bekendte Lægemissionær, Dr. Millar, har her udført et dygtigt og velsignet Arbejde igennem mange Aar. Blandt andet har han givet Verden en Oversættelse af hele Bibelen paa Hausasproget. *N. H. B.*

Kredsforbundsmøde.

Søndag den 25. Maj afholdt Nord- og Midtfyns Kredsforbund for Sudan-Missionen Møde i Odense, der begyndte i Missionshuset »Bethania« Eftm. Kl. 3.

Mange Venner fra saavel Land som By var mødte, og man samledes straks om festligt smykkede Kaffeborde. Det egentlige Møde tog derefter sin Begyndelse Kl. 4 med, at Kredsforbundets Formand, efter at en Sang af Sudan-Sangbogen var sunget, bød Forsamlingen velkommen og knyttede hertil Ordet fra 1. Johs. Br 3. Kap. 1. V., hvorefter Ordet gaves til Missionær Brisson. Denne gav ud fra Es. 40, 31 fyldige og klare Oplysninger om Arbejdet paa Missionsmarken og dvælede særligt ved de nye Tider, som ogsaa mærkes i Afrika, og fremdrog saavel mørke som lyse Sider af Arbejdet derude, men opfordrede stærkt Vennerne til at være vedholdende i Forbøn-

nens Tjeneste og forvente store Ting af Gud. Derefter fik Eggert Hansen, Glamsbjerg, Ordet for Yolas Sag og dvælede inderligt ved Barnehjertets Modtagelighed for Guds Rige saavel hjemme som ude. Efterat Missionær Brisson for Forsamlingen havde fremsagt Joh. 3, 16 paa Hausasproget, sluttede Formanden Mødet med Bøn ud fra 2. Tim. 1, 14. Derefter skiltes man til privat Samvær omkring i Hjemmene for atter at samles i Sct. Hans Kirke Kl. 7½, hvor vi var Gæster ved Herrens Naadebord. Tjenesten forrettedes af Hr. Pastor Westergaard, der i Skriftetalen gik ud fra Joh. 6, 67—69, hvorhos Sognepræst Lorenzen, Hjordkær, prædikede ud fra Joh. 1, 29. Herefter lagdes en god Gave paa Alteret til Sudans Sag.

Det var et rigt velsignet Møde, som vi kan takke Herren for, og hvor vi rigtig mærkede, at Guds Aand var over os, og hvor vi blev styrkede i den indbyrdes Kærlighed til fortsat Arbejde for Sudans Frelse.

Graver *I. C. A. Jørgensen,*
Kredsforbundsformand.

K. F. U. K.s Udsalg i Vorgod.

Den 26. Marts var en Højtidsdag i Vorgod. Da samledes Venner fra nær og fjern — først til Gudstjeneste i Kirken, som var fyldt til sidste Plads og om Aftenen i Missionshuset.

Udsalget betegnede noget af en Rekord, idet der paa 3 Timer blev solgt for nærved tusinde Kr. Hvor var det en Glæde at være med den Dag, og hvor mærkede man, at Kærligheden til Gerningen derude brænder varmt i Hjerterne derovre paa Frk. Jensine Kristensens Hjemegn.

J. V. B.

Mission og Kultur.

(Fortsat).

Guds Riges Sindelag, som er uafhængigt af, om Guds Rige er nærværende eller fremtidigt, skal absolut findes hos dem, der tilhører dette Rige. Det hertil sigtende Skriftord (Bjergprædikenens Saligprisninger; Ord som

Rom. 14, 17; 1 Kor. 4, 20) er hævet over Tiden. Det er en Selvfølge, at enhver Kristen er forpligtet til med hellig Alvor at stræbe efter dette Sindelag (Matth. 6, 33); men dermed er ikke sagt, at vi ved vor Anstrengelse skaber Guds Rige.

Af den Grund forekommer det os, at Ligesættelsen af Kirke og Guds Rige, som er et katolsk Dogme, er en Grundvildfarelse. Det har i den katolske Dogmatik vidtrækkende Følger; dermed hænger sammen den romerske Kirkes Eksklusivitet, Pavernes Primat og Kirkens Krav paa Overhøjhed ogsaa over Verdensrigerne; derfra stammer den Opfattelse, at hvor i den romerske Hedningemission den kirkelige Organisation og Hierarkiet kommer, dèr er med det samme Guds Rige.

Det er en bekendt Sag, at denne urigtige Ligesættelse af Kirken og Guds Rige ogsaa hyppig findes indenfor Protestantismen. Derfor tror vi heller ikke, at »Guds Rige« skulde være det sande Maal for Menneskehedens Kulturudvikling. Tænkende Mennesker, som har iagttaget den kulturelle Udviklings uhyre Opsving i det 19. Aarhundrede og den dermed givne Berigelse og Forfining af Livet særlig hos de evropæiske og amerikanske Folk, har deraf draget den Slutning, at dette Kulturarbejde skulde være den egentlige Menneskeheds-Opgave. Naar de lave dyriske Instinkter under denne Fremadskriden fuldt er bleven overvunden af Livsopfattelsens Fordybelse og Aandeliggørelse og tillige Beherskelsen af de mangfoldige Naturkræfter er kommet til Afslutning, da skal »Guds Rige« være der. Ved saadant af de Kristne gennemført Kulturarbejde vil Guds Rige blive virkeliggjort eller dets Komme i det mindste muliggjort. Det er Kristenhedens Johannesopgave ogsaa gennem Missionen at berede Vejen for Herren. Saaledes skal det altsaa være Kristenhedens Opgave at opbygge Guds Rige. Gud har jo f. Eks. givet det britiske Folk i dets Rige og i det engelske Sprogs og Kulturs enestaaende Verdensstilling en særlig Lejlighed, og paa den anden Side i Missionskærlighedens usædvanlige Fornyelse og Vækkelse i Hjemlandet en aandelig Kraft til at opbygge Guds Rige. Saaledes skulde altsaa den britiske Kristenhed (eller i videre Forstand den angelsaksiske) være den af Gud forordnede Bærer af denne Menneskehedsopgave; de andre kristne Folkeslag tænker og handler efter Guds Riges Krav i samme Grad, som de indord-

ner sig under dette den angelsaksiske Kristenheds Gudskald.

Lige fra Israels Tid i den gamle Pagt har Gud brugt Folkeslag som Redskaber for sine store Frelsestanker; men det har ogsaa hos Israel altid vist sig som en Forbandelse, naar et saadant af Gud kaldet Folk tog Anledning af dette Kald til at blive stolt af sig selv og føle sig som det udvalgte Folk. Og altid har Sammenblandingen af den jordiske Verdensmagts Interesser og Guds Riges Interesser vist sig at være skæbnesvanger.

Man ser, hvorledes det ved saadanne Opfattelser af Guds Rige ligger nær at forsøge at vinde et positivt Forhold til Menneskehedens Kulturopgaver og -Arbejde, og det fremstilles med megen Aand og Begejstring. Vi afviser det; vi ønsker at staa fast paa det bibelske Grundlag, at Guds Rige i første Linie er Guds Gave og Virkning, ikke et Resultat af menneskelige Anstrengelser.

. 5. Vi har tidligere omtalt de positive Opgaver, som foreligger Kristenheden her paa Jorden; vi vender os atter til dem. De er tre: Saavidt det staar til os at føre alle Mennesker til Tro paa Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som ved sin Søns Død paa Korset har forsonet os med sig selv. Thi han alene er Gud, og han vil, at i hans Navn skal hvert Knæ paa Jorden bøje sig. De, der saaledes er kommen til en levende Tro, skal som Børn af den hellige Gud leve et helligt Liv og lyse som Himmellys i Verden ved Guds Aands Kraft. De skal bevise deres Tro og deres Kraft ved en omfattende Næstekærlighed, saaledes at Kærligheden danner Grundlaget for deres indbyrdes Liv. Saa har de ogsaa Forjættelsen, at deres kristelige Samfund skal blive velsignet af deres ophøjede Herre og inderligt forbundet med ham selv.

Herudfra er det, at Forbindelseslinierne med Menneskehedens Kulturarbejde maa drages. De gaar ikke i Retning af de periferiske mangfoldige Kulturgrene og -Omraader i Videnskab, Kunst og Teknik. De peger mod Rødderne, mod de Drivkræfter, hvorfra Kulturarbejdet udgaar. Er et Folks samlede Kultur som et mangegrenet Træ, hvis Rødder bestandig drager ny Kraft af Folkets Sjæl, saa kommer det an paa at berede Jordbunden og skabe den Atmosfære, hvori Træet kan trives.

Men alt, hvad dertil kræves, giver de kristelige Grund-

anskuelser: Gud vil, at Menneskene skal gøre sig Jorden underdanig, herske over den og opfylde den. Ethvert enkelt Menneske og ethvert Folk er en Guds Tanke, som det lønner sig at virkeliggøre i dens Skønhed og Fuldkommenhed. Saavel de enkelte som Folket staar under Guds hellige og absolute Vilje og er ham Regnskab skyldig for alt. Lad os endnu en Gang mindes, at det ikke er saaledes, at den vesterlandske Kultur er skabt af de kristelige Livskræfter; Kristendommen har assimileret sig med den allerede tilstedeværende, paa anden Jordbund opvoksende Kultur, men den har et Aartusinde igennem trofast vogtet den som en stor Skat, og den har bidraget overmaade meget til at udvikle denne Kultur i alle Retninger. Det bør ogsaa erkendes, at der f. Eks. i Kina og i Indien paa anden Jordbund og af andre Livskræfter er fremvokset selvstændige, egenartede Kulturer, som gennem Aartusinder har undergaaet en videre Udvikling. Kristendommen kræver paa ingen Maade et Monopol paa Kultur. Udtrykket »kristelig Kultur« maa i hvert Tilfælde bruges med stor Forsigtighed. (Fortsættes).

Tekst til Kredsmødet i Juli.

Sang Nr. 27. — *Tak* Gud for at hans hellige Vilje til Frelse sker. *Bed* om, at den maa ske ogsaa i Aften blandt os.

Fader vor. V.

3. Bøn: ***Ske din Vilje.*** Matt. 6, 10.

Denne Bøn er den tredie — og højeste — Tone i Fadervors „himmelske Treklang". Den er vist ogsaa den Bøn, som er vanskeligst at lære „indenad" (sml. Jesus i Getsemane. Matt. 26, 39—44).

Guds Vilje sker i Himlene! Der flokkes Englene om Tronen for at udføre den. — Men her paa Jorden? Flokkes Guds Børn her, — for at gøre hans Vilje?

1. *Guds Vilje* lærer vi at kende i Guds Ord. Den er bl. a. udtalt i følgende Ord:

a. Viljen *indad:* 1 Thes. 4, 3: Vor Helliggørelse.

b. Viljen *udad*: 1 Tim. 2, 4: *Alle* skal frelses.

Rom. 12, 2 indeholder en Betingelse for at kunne *kende* Guds Vilje: „Forvandling — Fornyelse".

Verdensmennesker gør deres egen Vilje tværs paa Guds Vilje. Guds Børn har altid i Hjertets Inderste Lyst til at kende og gøre Guds Vilje. *David*: Sl. 40, 9. Sl. 143, 10. *Jesus:* Joh. 4, 34.

2. *Ske paa Jorden.* Den sker paa tre Maader:

a. „*i* os" = 1 Thess. 4, 3: Vor Helliggørelse.

b. „*hos* os" =Joh. 13, 14—15: Den hellige Tjeneste.

c. „*ved* os" = Matt. 28, 19—20: Missionsbefalingen.

I samme Grad som Guds Vilje sker *indad* i os, det enkelte Guds Barn, i samme Grad vil det kendes, at hans Vilje sker *udad* i vore Samfund (Kredsene) og i Missionsarbejdet!

I Luk. 12, 47 er givet Guds Børn en alvorlig Advarsel. Maatte Herren hjælpe os, at ikke det Ord kommer over os!

Til Bedemødet:

Tak Gud for det hellige Privilegium, Guds Børn har faaet: at udføre hans Vilje paa Jorden! *Bed* om, at han selv vil opfylde mere og mere Ordet indad i os og udad ved os! — Sang Nr. 31. *L. R.*

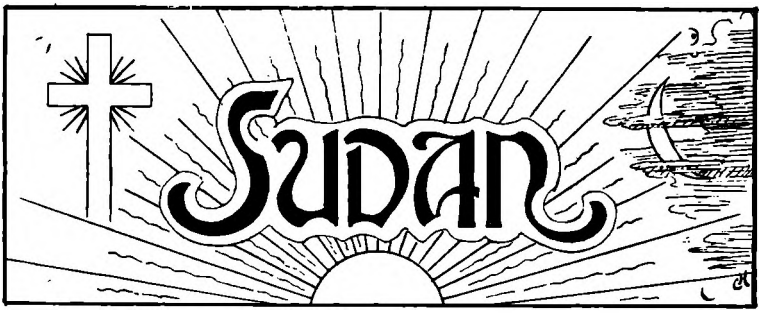
Sudan Missionens Bogliste.

Brønnum, Niels H.: Folkeliv i Sudan, illustreret	3,00
Christoffersen, Henry: Khama og hans Samtid, illustreret	3,00
Diarmid, D. N. Mac: Sudan og dets Evangelisation, oversat af Johs. Olsen, 2. Oplag	1,00
Ejersted, Johs.: Hvorledes bliver jeg en god Missionsarbejder?	0,25
Faber, J. H.: Vor Gæld til Negrene, illustreret, 2. Oplag	0,50
Hensley, Frances M.: Kampen for Kronen, oversat af Johs. Olsen, illustreret, 3. Oplag	1,50
Jensen, P.: Nigeria, illustreret	1,50
Larsen, H. L.: 25 Aar i Christiansborg og Omegn	0,35
Livingstone, W. P.: Mary Slessor. Den hvide Dronning i Okoyong. Illustreret, oversat af M. Wolf, 3. Oplag	3,50
— — indbunden	5,25
— Christina Forsyth, Missionær i Xolobe, Afrikas ensomste Kvinde. Illustreret. Oversat af Johs. Olsen	2,00
Olsen, Johs.: Bønnen som Missionsvaaben, 2. Oplag	0,50
Pedersen, Anton: Dansk Forenet Sudan Missions Grundlæggelse og første Arbejdsaar. Illustreret. 2. Oplag	2,00
— Under Herrens Naade (Forts. af forrige Bog). Illustreret	2,00
— Du, den nye Verdens Skaber	1,00
— Sierre Leone Missionen	0,35
— Yoruba Missionen	0,50
— Ind i Sudans Indre	0,50
— Paulus og hans Venner, 3 Hefter à	0,15
— Biskop Samuel Crowther	1,00
Rasmussen, Ludvig: 12 Tekster til Kredsmøder for Hedningemission	0,50
Ruth Rouse: Missionskald	0,25
Sangbog: Indre Missions, 2. Oplag	0,50
Under Afrikas Sol, ved Kirstine Wormark. Aargang 1918	0,40
— — — 1919	0,50
— — — 1920	0,75
— — — 1921 til 1923 à	1,00
Wormark, Kirstine: Barnesind (Fortællinger)	1,00
Wuhrmann, A.: 4 Aar i Kameruns Græsegne. Illustreret. Oversat af Johs. Olsen	1,00
Sudan, Aargang 1920	1,00
— — 1921 til 1923 à	1,50
Kort over Yola-Provinsen, paa Stokke	4,50

Hovedkommission for alle Bøger: O. Lohse.

Bøgerne faas i alle Boglader, hos Indre Missions Missionærer og Bogsælgere, hos Sudan Missionens Hjemmearbejdere og Bogsælgere samt i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg.

»Sudan« udkommer hver Maaned og koster 2 Kr. aarlig i Indlandet, 2,70 Kr. i Udlandet. Bestilles hos Postvæsenet og i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg. Redigeret af *N. H. Brønnum*, Klostervæng 7, Roskilde.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 8	AUGUST 1924.	12. Aarg.

„Dersom da I, som ere onde, vide at give eders Børn gode Gaver, hvor meget mere skal eders Fader, som er i Himlene, give dem gode Gaver, som bede ham!" Mat. 7, 11.

Fra Fjern og Nær.

Aarsmødet.

Venner, der ønsker at deltage i dette Møde, mindes om, at Henvendelse om Indkvartering bør ske til Bogholder Juul, »Volmerhus«, Herning, inden 20. August. Forøvrigt henvises til Programmet, som findes offentliggjort i dette Blads Julinummer. Alle indbydes paa det hjerteligste.

Raderingen.

Denne foreligger nu færdig og kan faaes mod forud Indsendelse af 10 Kroner til Boghandler O. Sparre Ulrich, St. Olaigade 29, Helsingør. Det bedes bemærket, at hele Overskuddet gaar til Sudanmissionen, og Boghandleren paatager sig Forsendelsen af Billederne uden at beregne sig Fortjeneste. Mon der ikke indenfor hver Kreds findes en og anden, som kan have Brug for saadan et Billede til Brug som Gave el. lign. Selve Billedet er 26:20 cm i Størrelse. Det findes gengivet paa dette Blads sidste Side.

Vor Literatur.

Af »Nyheder« er udkommen:

Samuel M. Zwemer: Opfordring til Bøn om Evange-

liets Forkyndelse for hele Verden, overs. af Sognepræst Anton Petersen (Lohse), 84 S. Kr. 1,50.

Desuden i 3. Oplag:

Livingstone: Mary Slessor (Lohse) Kr. 3,50.

Ved Kredsmødet.

Vennerne opfordres til i Forbindelse med Teksten til Kredsmødet sidst i Bladet at bede om, at Sudan-Missionen Dag for Dag maa faa de Midler, den skal bruge til Arbejdets Vedligeholdelse og, om det saa er Guds Villie, Udvidelse. Lad der ske Taksigelse, fordi Herren har befriet Missionen for en trykkende Gæld, og Bøn om, at Bestyrelsen maa have Visdom til at bruge de indkomne Midler efter Herrens Villie.

Og lad os vedblivende nedbede Herrens Velsignelse over det kommende Aarsmøde. Lad os bede om noget bestemt — om Aandens rige Fylde.

N. H. B.

Bestyrelsesmødet i Aarhus d. 9. Juli 1924.

Fraværende: Frøken Bahnson.

Mødet indledes med Fællesbøn.

1. *Repræsentation for Sudan-Missionen til Konferencen i London.*

Efterat Bestyrelsen har raadført sig med Kredsforbundenes Repræsentanter, blev det enstemmigt vedtaget at lade Dr. Brønnum repræsentere Sudan-Missionen ved Konferencen i London d. 8.—13. September paa Vejen til Afrika.

2. *Missionskandidaterne.*

Jerslev Hansen er paa Præsteskole i Amerika og haaber at blive færdig i Juli 1925.

Fog er K. F. U. M.-Sekretær i Hillerød og har bundet sig i nogle Aar.

Nielsen har faaet at vide af Pastor Nielsen, Hunborg, at han maa søge sig andet Arbejde i to Aar.

Som Formand for Yolaforeningerne fremsætter Frøken Wormark Tanken om, at »Yola« vil kunne paatage sig Underhold af en mandlig Missionær, Missionskandidat Ludvigsen. Bestyrelsen takker for dette Tilbud og afventer Yolaudvalgets Stilling.

Bestyrelsen antager Kr. Hansen, forudsat at hans Lægeattest er i Orden, og Bestyrelsen haaber ved F. U. Mødet i August at kunne opgive ham Tidspunktet for Udrejse.

Pastor H. P. Nielsen korresponderer med Kjær i Amerika.

Anton Pedersen. *C. Madsen.* *H. P. Nielsen.*
Joh. Olsen. *Hans Juul.* *Münster.* *M. Bjerregaard.*
H. Krarup. *K. Wormark.*

Til Belysning af ovennævnte Bestyrelsesbeslutninger skal anføres:

Ad Par. 1: Igennem det danske Missionsraad har S.-M. faaet Meddelelse om, at der fra 8.—13. September skal afholdes en international Konference i London, hvor Missionsarbejde i Afrika og herunder særlig Skolemission skal gøres til Genstand for Drøftelse. S.-M. har faaet Meddelelse om, at den kan sende en Repræsentant. Disse Forhandlinger er af overordentlig Betydning ogsaa for vor Mission.

Ad Par. 2: Missionskandidaterne har, siden de i Efteraaret tog deres Eksamen, paa forskellig Maade søgt at drage Nytte af Ventetiden. Nogle af dem vil endnu i nogen Tid søge anden Beskæftigelse (henholdsvis Uddannelse), indtil det bliver muligt for Sudan-Missionen at sende dem ud, medens Kr. Hansen i en forholdsvis nær Fremtid agtes udsendt.

Vennerne bedes følge alle disse unge Mænd i deres Forbøn, og lad os tilsammen bede, at Missionen snarest mulig maa blive sat i Stand til at udsende dem til den Gerning, der venter dem paa Missionsmarken.

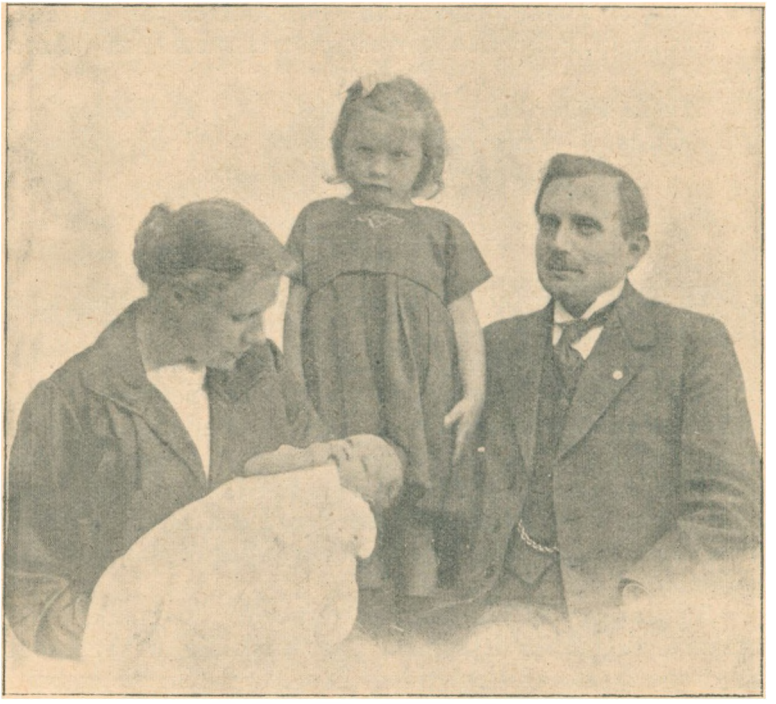
Red.

Brev fra Miss. Kjær og Hustru.

Shellem, den 10. Maj 1924.

Kære Venner!

Sidste Tur herude prøvede vi paa at koncentrere vort Arbejde og særlig tage os af dem, vi havde paa Stationen, deriblandt de Kristne. De skulde saa gøre det evangeliserende Arbejde ude i Distriktet. De havde selv begyndt

MISSIONÆR KJÆR MED FAMILIE

at gaa ud til forskellige Landsbyer for at prædike. Det stod for os som Idealet, at Folket fik Evangeliet paa deres eget Sprog uden Tolk, og at nogle af de Kristne kunde tage den Gerning op lige saa vel som Skolegerningen. Dette staar stedse for os som Idealet.

Er Tidspunktet inde til, at denne Arbejdsmetode kan være tilstrækkelig? der er forskellige Ting, der viser hen til det modsatte.

Vore Kristne er for unge i Troen og for lidt rodfæ-

stede i de kristne Sandheder til at tage Kampen op mod den Modstand, der møder dem fra deres Stammefrænder. Fordi de er bleven døbte og tror paa Jesus Kristus som den eneste Frelser, er de ikke helt fri for den hedenske Tankegang og Overtro. Resultatet bliver let, at de kører træt, og det bliver til et Arbejde, de gør, fordi det nu skal gøres.

Frygten for Evropæerne er meget indgroet i Folket. De siger som saa: »Har de ikke tvunget os til at betale Skat og vendt op og ned paa det hele? Tager vore Brødre ikke Arbejde hos dem for at faa Penge, og bagefter ringeagter de det Arbejde, deres Fædre har skaffet sig Føden ved? Bliver de ikke betalt for at prædike, eller er de maaske tvungne til det? Er Evropæerne i Grunden Mennesker? de bringer jo de sælsomste Ting, som de siger de selv har lavet.« Dette Syn paa Evropæerne gør, at ingen har Tiltro til det, de hører fra deres egne om os. At Frygten for os er stor, ser man bedst, naar man kommer til Byer, hvor de sjælden ser Evropæere. Mange løber ud i Skoven eller bare bort fra det Sted, hvor man har gjort Holdt.

Kendskab til Land og Folk er ogsaa noget, vi maa regne med, og det Kendskab, man faar, naar man sidder paa sin Station og kun kommer i Berøring med de faa, man har i sit Brød, vil blive meget ensidigt og farvet efter ens egne Ønsker, da de meget ofte fortæller det, de tror, man helst vil høre, bortset fra om det er Sandhed eller ikke. Man faar ikke Forbindelse med de mange ude i Landsbyerne, men bliver en Bussemand, som alle har hørt om, og med hvem man truer uartige Børn. Selv Kongen og hans Skatteopkrævere bruger jo ogsaa Evropæeren til at skræmme Folk med. Intet Under, at de løber, naar de ser en. Hvordan skal de faa Tillid til os, og vi Kendskab til dem, om vi ikke ser hinanden paa nærmere Hold.

Vi kan ikke undvære den Hjælp, det er i Arbejdet, at kende de Folk, vore Kristne gaar ud til. Kender vi dem, kan vi sende Hilsen til den eller den, og det er noget, de sætter Pris pa.

Disse Ting gør det utilfredsstillende at koncentrere sig om Stationsarbejdet alene. Vi har aldrig følt det som denne Gang. Før gik vore Kristne ud at prædike, uden

at vi havde opfordret dem, men nu har de holdt op, hvorfor ved jeg ikke. Maaske har de misforstaaet Koncentrationstanken og troet, det var Magelighed. De synes maaske, de har en god Undskyldning, naar de kan sige, at vi ikke selv gaar ud.

Vi vil nu prøve, om vi kan forene Stations- og Distriktsarbejdet, saa det bliver passet begge Dele. Vanskeligheden ved at forene det er, at i Tørtiden, da Distriktsarbejdet helst skal udføres, har man det evindelige Byggeri og Reparationsarbejde, som tager meget af Missionærens legemlige Kraft. Skal man passe Stationsarbejdet, kan man ikke tage ud paa en otte Dages Tur, uden Arbejdet lider under det. Rider man ud til en By 8 à 12 km borte og hjem igen samme Dag, er man til ingenting Dagen efter.

For at komme over den Vanskelighed, anskaffede vi os en Motorcykle. Det var ikke uden Ængstelse, da vi ikke vidste, hvor megen Nytte vi kunde faa af den. Det er jo ikke første Klasses Veje, vi har her, saa det stod os klart, at det skulde være en stærk Maskine, om vi skulde have nogen. Vi købte saa en »Nimbus« med Sidevogn, og den har vist sig at være Arbejdet voksent. Sidevognen er en god Støtte, saa det er en Fornøjelse at køre paa de snirklede Stier mellem Træer og Buske, Græs og Myretuer, gennem Grøfter og Flodlejer saavel som paa de sandede Veje.

Først besøgte vi de Byer, der ligger ved Motorvejen; siden har vi prøvet at køre ud til de Byer, der ligger længere borte fra Vejen. Guyo er en Longudaby, som vi har været i Tvivl om, om den laa indenfor vort Distrikt. Frygten for, at vi ikke kunde køre gennem Krattet, holdt ogsaa tilbage. En Dag prøvede vi det, og det gik over al Forventning. En Del af Vejen ligner mest af alt en Køkkenhave med meterhøje Hindbærbuske. Kun en af Buskene nægtede at bøje sig tilstrækkeligt, saa vi kunde passere, ellers bøjede de sig pænt ind under Sidevognen. Da vi naaede Guyo, viste Spidometeren 7 km fra Floden. Vor Grænse er 8 km.*) Paa Kortet ligger Byen 12 km fra Floden. Derfor var Glæden stor, da det viste sig, at det kun var paa Kortet, Byen laa 4 km udenfor vor

*) Regeringen har kun givet Tilladelse til at besøge Byer, der ligger indtil 8 km fra Floden til begge Sider. Red.

Grænse. Der er en Række Longuda Byer, som vi sandsynligvis har Lov at komme til, da de vist ligger i Linie med Guyo. Saalænge Broen over Gongolafloden holder sig oven Vande, kan vi med Motoren besøge flere Byer paa en Dag og endda komme hjem i god Tid.

Paa denne Side Floden har vi kun 2 à 3 Landsbyer foruden Shellem, som vi har Lov at besøge; ingen af dem kan vi naa med Motor uden større Risiko. Jeg har været i Riwriwi en Gang, men det var for daarlig Vej, da Regnen har omdannet Vejen til en Grøft, der ikke er ufarlig at følge med Motoren. Selv om der ikke skete noget, og »Nimbus« klarede det stolt, er der dog en Grænse for, hvad man kan byde den.

Naar vi en Gang kan faa Lov til at komme ind i Yangur Stammen, har vi jo den lige Landevej dertil, saa det vil blive en let Sag at besøge den herfra Shellem, indtil vi kan faa en Station der. For Tiden har vi en Masse Patienter fra den Stamme. De er glade for at høre Evangeliet. Gid vi maa være rede til at gaa ind i de Stammer, der vil blive aabnede for os. Der er ingen Tvivl om, at det ikke vil vare ret længe, før vi kan faa Lov. Er vi da rede?

De kærligste Hilsener fra Eders hengivne

Petrine og *Erland Kjær.*

Uddrag af Brev fra Missionær Thompson.

Arbejdet her i Lamurde er bleven rigtig godt holdt vedlige under vor Fraværelse i Hjemmet, langt bedre end vi havde haabet. De indfødte Lærere har klaret Skolearbejdet rigtig godt, i hvert Fald læser og skriver Børnene meget bedre nu, end de gjorde for et Aar siden. Vi var bange for, at de fleste af vore Træer vilde være gaaet ud; men jeg maa sige, de er bleven passet godt. Jeg tror ikke, de kunde være blevet passet bedre, om jeg havde været her. Vi har ogsaa været bange for, at Termiterne skulde have ødelagt vore Huse, da der jo ikke har været nogen Missionær her ret meget af Tiden; men jeg kan slet ikke forstaa, hvorledes de kan være i saa

god Tilstand, som de er, næsten lige saa gode, som da vi rejste. Vi er meget taknemmelige, fordi Hr. Engskov og Hr. Villesen sammen med vor Arbejderformand og Lærerne har passet det hele saa godt.

Men det bedste af det hele er, at det aandelige Arbejde heller ikke har lidt. Pwanahumo (Theodor) fortalte om en gammel Mand, som var hørt op med at ofre til Aanderne, hvorledes han en Dag passerede forbi et af Aandehusene uden at strø Jord paa sine Skuldre, idet han gik forbi. Nogle Mænd, som saa ham, raabte til ham, at dersom han ikke strøede Jord paa sine Skuldre, vilde Aanden dræbe ham. Han var ikke gaaet ret langt, førend han følte Svimmelhed og syntes, at alt kørte rundt for ham; men han satte sin Lid til Gud og blev ved at bede, at han maatte blive bevaret. Dette skete for nogle Maaneder siden; men Aanden har endnu ikke dræbt ham.

Forleden Mandag kom der en Mand her op paa Stationen og bad mig vise sig Vejen til Gud. Han sagde, han havde tænkt paa dette, lige siden han i 1922 var os behjælpelig i Byggearbejdet, og han begyndte aldrig noget Arbejde paa sin Mark uden først at bede. Han vilde gerne være en Kristen; men han sagde, at han var saadan en stor Synder, han tvivlede om, at der kunde være nogen værre end han. Vi talte længe sammen og bad med hinanden, og jeg tror, han fik Forvisningen om, at han er et Guds Barn. Man siger, at han har været trofast til at komme til Møder. Jeg haaber, De vil bede for ham og for alle, som søger; thi jeg tror, der er adskillige, som ønsker at blive Kristne.

Villesen rejste i Tirsdags, og Frøken Dagnæs ankom samme Dag, saa nu er vi alle tre tilbage i vor Gerning. Vi vilde gerne have beholdt Villesen; men Bundgaard behøver ham meget mere end vi.

Vi har haft en Del Regn her i Lamurde, og alt ser godt ud; dette er i Sandhed et smukt Sted, vi er glade for at være her.

Hilsener til alle. Deres

A. Thompson.

En Forflyttelse.

Der findes indenfor enhver Virksomhed Personer, hvis Navne ikke saa ofte nævnes, og hvis Arbejde derfor bliver lagt mindre Mærke til, end det fortjener. Endskønt Sognepræst Joh. Olsen, Ejstrupholm, næppe kan henregnes iblandt de mindre kendte Personer indenfor Sudan-Missionen, blandt andet fordi han i en Aarrække utrættelig har holdt Møder rundt om i Landet for den Sag, maa det dog antages, at kun de færreste blandt Missionens

SOGNEPRÆST JOH. OLSEN OG HUSTRU

Venner ved, hvor nøje Pastor Olsen har været forbundet med Sudan-Missionen igennem dens hele Udvikling.

Vi kan ikke og maa ikke udtale os om den aandelige Betydning, enkelte Mennesker har haft i en saadan Gernings Tilblivelse. Gud alene ved, hvad han ved sin Hellig Aand har kunnet virke igennem den enkelte. Men vi kan og maa danne os en Mening om en Mands praktiske Værdi indenfor et Foretagende, og her behøver vi kun at nævne nogle faa Ting for at vise, hvorledes Pastor Olsen fra Begyndelsen har stillet sine Evner til Raadighed og lagt sig i Selen for Guds Riges Skyld i Sudan.

Pastor Olsen havde den Lykke — tror jeg han selv vilde sige — at være med ved Sudan-Missionens Stiftelse i Aalborg i November 1911. Hvor faa af os, der egent-

lig nogensinde oplever at være iblandt de Indbudne, hvor vor Herre og Mester fylker sine Tropper til et nyt og mægtigt Fremstød!

Dansk Forenet Sudan-Mission blev et saadant Fremstød i Herrens vidunderlige Krig, og mange Mennesker i Danmarks Land regner det som en Lykke at være med som Jesu Kristi Soldater i den Krig. Men nogle fik betroede Poster, og blandt disse var Pastor Joh. Olsen, som allerede ved Stiftelsesmødet blev meldt ind i Bestyrelsen og nogle Aar senere indenfor denne valgtes til Næstformand, en Stilling han endnu beklæder.

Som bekendt udgiver Sudan-Missionen foruden Blade og Skrifter tillige en Del Bøger. Pastor Olsen har staaet som Leder for den Virksomhed lige siden den beskedne Begyndelse i 1913, et Arbejde som sikkert har lagt ikke ringe Beslag paa hans Tid. Hertil kommer, at han redigerede Bladet »Sudan«, indtil Pastor Flintholm overtog det i Oktober 1919.

Naar nu Pastor Olsen og hans Hustru staar i Begreb med at flytte fra deres mange Venner i Ejstrupholm til Hyllested, Venslev og Holsteinborg Menigheder paa Sjælland, hvor Indsættelsen vil finde Sted d. 10. August, da vil Sudan-Missionens Venner følge dem med gode Ønsker og i inderlig Forbøn. Maa Gud velsigne dem i deres nye Virkefelt, og maa de faa Naade til ogsaa dèr at fortsætte deres Arbejde for Guds Riges Sag i Sudan.

Niels H. Brønnum.

Mødet i Aarhus den 8. Juli.

Som meddelt i forrige Nummer af Bladet havde Hovedbestyrelsen indbudt Kredsforbundsstyrelserne til Møde i Aarhus den 8. Juli.

Alle Kredsforbundene med Undtagelse af Sydsjællands Kredsfb. var repræsenterede. Det blev en velsignet Dag, hvor vi ret fik Lov til at mærke, at Kærligheden til den fælles Sag endnu er stærk og levende, baaret af Guds gode Hellig Aand. Det mærkedes ogsaa klart, at Offervilligheden ikke er bleven ringere; saaledes bragte en af

Deltagerne Hilsen fra sin Kreds, at Missionen maa regne med eet Tusinde Kroner fra den Kreds alene i Løbet af et Aar. Fra et andet Sted, et Pastorat paa Landet, meddeltes det, at man havde paataget sig at underholde sin egen Missionær, og Midlerne kommer ind rigeligt.

Hvad er Hemmeligheden ved dette?

Hemmeligheden er, at der lægges Vægt paa Fællesbønnen for den fælles Sag, og der gives Kredsmedlemmerne Lejlighed til at lægge en Gave ved hvert Kredsmøde. Ingen bliver fattigere ved dette; men den Pengekasse, Vor Herre Jesus raader over, bliver meget rigere.

Kl. 9 om Morgenen aabnedes Mødet med Andagt ved Formanden, Sognepræst Anton Pedersen. Efter Fællesbøn gik man over til det første Punkt paa Dagsordenen:

Forhandling om den nuværende Situation, indledet af Sekretæren.

Hvis Djævelen mener gennem de senere Tiders Begivenheder at have tilføjet Sudan-Missionen et Banesaar, da har han for en Gangs Skyld forregnet sig, det viste denne Forhandling. Med absolut Enighed billigede Forsamlingen Bestyrelsens Handlemaade, og med samme Sind besluttede man at slutte Kreds om vore kære Missionærer, som efter de Vanskeligheder, de har gennemgaaet, mere end nogensinde trænger til Kærlighed og Forbøn.

Spørgsmaalet om Betimeligheden af Sekretærens paatænkte Rejse til Missionsmarken blev behandlet indgaaende. Formanden nævnte, at Bestyrelsen var enig om at bede Sekretæren rejse ud paa det nuværende Tidspunkt, da der er en hel Mængde Sager, som Spørgsmaalet om Hvilehjem paa Buea, Aabningen af en Kostskole for Piger, Skolevæsenet som Helhed, Udvidelse af Arbejdet og Anbringelse af de nye forhaandenværende Kræfter med mindst mulig Bekostning, o. m. a., som skal ordnes paa Missionsmarken, og hvor Bestyrelsen føler Ønskeligheden af at være repræsenteret. Det fremhævedes samtidig, at Dr. Brønnum rejser ud i sin Egenskab som Sekretær og ikke blot for at genoptage Gerningen som Missionær.

Efter at mange af Repræsentanterne havde givet deres Tilslutning hertil til Kende, vedtoges det enstemmigt (ved at Forsamlingen rejste sig), at Dr. Brønnum som Mis-

sionens Sekretær besøger Missionsmarken og paa Vejen overværer Konferencen i London.*)

Om Eftermiddagen indledede Prokurist P. M. Nielsen, Horsens, en Forhandling om Emnet: *Kredsforbundenes Inddeling og Andel i Hjemmearbejdet.*

Det fremhævedes i Forbindelse med Spørgsmaalet om Kredsforbundenes Inddeling, at adskillige af Forbundene er uforholdsmæssig store, medens der i flere Dele af Landet slet ikke har fundet nogen Sammenslutning Sted. Dette trænger til Revision.

Med Hensyn til Hjemmearbejdet, da kan dette grupperes under fem Hovedpunkter:

1. Udbredelse af Kendskab til Missionen.
2. Dannelse af Kredse og Opretholdelse af disse.
3. Indsamling af Midler.
4. Anlæg af Missionens Budget.
5. Administration af de indkomne Gaver.

Noget af dette udføres af Bestyrelsen og dertil ansatte Funktionærer. Kredsforbundene spørger: Hvor meget af Hjemmearbejdet kan vi udføre? Dette ud fra den Forudsætning, at der maa spares. Det mest mulige Arbejde maa udføres med den mindst mulige Bekostning. Taleren hævdede, at Kredsforbundene bør paatage sig noget af Hjemmearbejdet.

Under den paafølgende Forhandling blev det bl. a. paavist, at Sudan-Missionen i Sammenligning med andre Missionsselskaber af lignende Størrelse ikke kan siges at bruge uforholdsmæssigt meget af sine Indtæger paa Hjemmearbejdet. Den kan endogsaa siges at indtage en smuk Stilling i saa Henseende.

Der blev nedsat et Udvalg, som skal forhandle nøjere om de fremsatte Spørgsmaal og indgive Forslag til Bestyrelsen. Udvalget bestaar af følgende Medlemmer: Prokurist P. M. Nielsen, Horsens; Overofficiant Christensen, Aalborg; Postfører Madsen, Venø; Bogholder Juul, Herning, og Købmand Nielsen Torp, Lemvig.

Om Aftenen havde Aarhusvennerne arrangeret en Kaffefest i Missionshuset »Carmel« for Mødets Deltagere.

*) Se herom andet Steds i Bladet.

En talrig Forsamling nød et indholdsrigt Samvær, ved hvilket mange gode Ord blev talt. Hvem glemmer saaledes Formandens Tale, hvori han viste, hvor stort et Arbejde der kan udføres selv indenfor et lille Distrikt, naar man blot vil være lydig og bruge de forhaandenværende Midler.

Aarhusvennerne viste Mødets Deltagere megen Venlighed og Gæstfrihed, og de fortjener Tak for den Helhjertethed, hvormed de gjorde det muligt for os at holde et saadant Møde. —*b*—

Mission og Kultur.

(Fortsat).

6. Nu har vi altsaa de Synspunkter, hvorfra vi kan tage Stilling til vort Spørgsmaal om Mission og Kultur. Helst vilde Missionen overfor hvilketsomhelst andet Folks Kultur indtage den samme Stilling som i de Aarhundreder, da den gammelkatolske Kirke voksede til; den vilde forsøge at assimilere Indiens og Kinas Kultur, at gennemtrænge den med Evangeliets Surdejg og genføde den indefra og derved bringe den til ny Blomstring. Derudfra forklares Tilbøjeligheden hos den evangeliske Mission til overalt at pleje det forhaandenværende folkeejendommelige og behandle det, som en forstandig Gartner tager sig af en vild Rosenbusk, paa hvilken han ofrer sin Kunst og Kraft, idet han omdanner den til at bære ædle Blomster. Denne hensynsfulde, skaanende Behandling ligger endnu bestandig til Grund for de indgaaende og samvittighedsfulde Overvejelser om Missionens Stilling overfor de for os saa fremmede og tidt saa frastødende Livsformer hos de hedenske Folk.

Men Missionens Opgave er som Helhed nutildags ikke mere saa simpel og klar som i den gammelkristelige Tid. Kristendommen er smeltet sammen med den antike Kultur og er bleven saa forbunden med den, at Kristendom og evropæisk Kultur maa forekomme Hedningefolkene som Størrelser, der ikke kan skilles fra hinanden, ja endog som identiske.

Dertil kommer endnu tre Forhold, som gør denne Tilstand endnu mere indviklet:

a. Vor Tids store Missionsmuligheder beror i høj Grad paa det overvældende Indtryk, som Evropas kulturelle Overlegenhed gør paa de ikke-kristne Folkeslag og paa deres Ønske om at tilegne sig denne Kultur. De tager da Kristendommen som en til denne Kultur hørende Bestanddel med i Købet.

b. Verdensmagternes nuværende Kolonialpolitik er med Forkærlighed ikke Magt —, men Kulturpolitik; under Henvisning til Delagtiggørelsen i det paagældende Riges udmærkede Kulturgoder bliver de gyldne Lænker til en Ære for de underkastede Folk. I denne Kulturs Rammer betoner man stærkt Identiteten af Kristendom og Kultur. Kulturen har sin Grund i Bibelen og er fremvokset af den. Gennem Skolen og Kirken bliver Barbaren en Gentleman, et dannet Menneske.

c. Det er vel en Følge af en aarhundredlang Særudvikling, at Gennemsnitsenglænderen og -Amerikaneren som oftest betragter det engelske eller det amerikanske Liv som det ideelle og egentlig menneskeværdige. Idet nu Angelsakserne har faaet Ledelsen i den protestantiske Missionsbevægelse og det engelske Verdensrige ved sine langt ud over den gaaende Interessesfærer afgiver Rammen for den, har Opfattelsen af, at Protestantismen er det samme som angelsaksisk Kultur, faaet en særlig Betydning.

7. Men Missionen bringer jo selvfølgelig, især den nutidige evangeliske, Kultur i videste Omfang. Missionæren anlægger i den afrikanske Urskovs øde Egne en Station med Boliger, Kirke, Skole, Haver, Værksteder, Vandledning o. s. v. og bygger og vedligeholder alt dette saavidt mulig ved de Indfødtes Arbejdskraft, hvorved disse paa denne praktiske Maade bliver vænnet til mange af Kulturens Færdigheder. Missionæren lærer sig sit Missionsfolks Sprog, gør det til Skriftsprog, skaber i det en ny Literatur for Kirke og Skole og opdrager sig et indfødt Hjælpepersonale; han samler og udgiver Folkets Sagn, Eventyr, Sange og andet af dets aandelige Eje for selv at trænge ind og være sine Medarbejdere behjælpelig med at trænge ind i dets inderste Sjæl. Missionæren kan ikke lade sine omvendte blive i Hedenskabets urene og dovne Liv; sammen med Flerkoneriet og Slaveriet omstøder han de sociale Grundordninger i Hedenskabet; ved sine Bestræbelser for i Stedet for de meningsløse Stamme-

fejder at indføre fredelige Tilstande berøver han Mændenes Liv dets tidligere Indhold, som drejede sig om Krig, Jagt, Konekøb, Trolddom og de evindelige Forhandlinger i Høvdingshytten; han maa give dem et nyt Livsindhold og -Formaal. Han bringer dem Klæder, Ploven, nye værdifulde Planter, Træer og Husdyr, ny Metoder for Agerbrug og Erhverv. Han maa ønske, at enhver Kristen paa selvstændig Vis kan tage Del i det kirkelige Liv, altsaa læse sin Bibel og Sangbog; det maa ligge ham paa Hjerte snarest mulig at vinde nogle af de Indfødte til aandelig modne Hjælpere i Skole og Kirke, som kan lette ham for en Del af det hurtigt voksende Arbejde; han maa derfor oprette højere Skoler og Seminarier. Han forbinder Saar og giver Medicin til de syge o. s. v. Alt dette er Kulturydelser, der særlig hos de primitive Folk nødvendigvis vokser ud af Missionsarbejdet.

(Fortsættes).

Tekst til Kredsmødet i August.

Sang Nr. 11. — *Tak* Gud for dagligt Brød, ogsaa hans Rigsarbejde. *Bed* om Føde gennem Ordet i Aften.

Fader vor. VI.

4. Bøn: ***Giv os i Dag vort daglige Brød.*** Matt. 6, 11.

Denne Bøn er Grundtonen i Fadervors »jordiske Fireklang«. *Tre* Bønner — *først* om Guds-Riget; *fire* Bønner — *derefter* — om vore Fornødenheder.

Hedningers Bønner kender kun den jordiske Fireklang, ikke den himmelske Treklang.

1. *Dagligt Brød* (jvfr. Luthers Forklaring): »Alt, hvad der hører til Livets Ophold, saasom: Mad, Drikke, Klæder, Sko, Hus, Hjem, Mark, Kvæg, Penge, Gods, god Ægtefælle, gode Børn, godt Tyende, god og trofast Øvrighed, god Styrelse i Landet, godt Vejrlig, Fred, Sundhed, gode Sæder, Ære, gode Venner, trofaste Naboer og deslige«.

Men: Lad os ikke glemme Ordet i Matt. 4, 4.

2. *I Dag* = for denne Dag! D. e.: *Nutiden.* »En Dag ad Gangen«, Matt. 6, 34. Ingen ved, om han trænger til dagligt Brød i Morgen.

3. Giv *os:* Fadervor er en »*Fællesbøn*« og en »*Forbøn!*« — »*os*«, ikke »*mig!*«

Dette gælder alle de ssdste Bønner.

4. *Giv:* Ikke »*laan*« eller »*sælg*«, men »*giv!*« Jak. 1, 17.

Vi har intet at betale tilbage med eller at købe for. Ogsaa her gælder det: »*Alt* er Naade«.

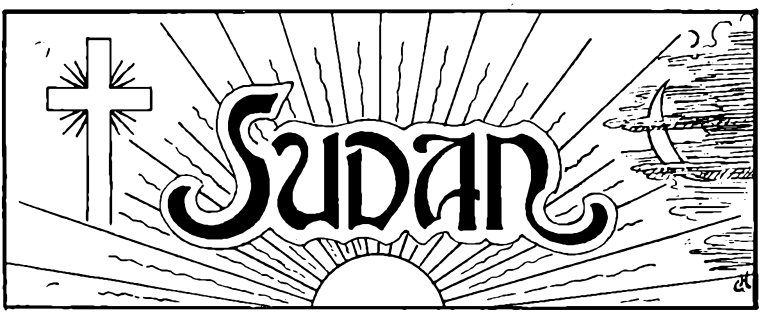
Den 4. Bøn, bedet med Henblik paa vort Missionsarbejde, bliver en Art Udvidelse til den 2. Bøn!

Til Bedemødet:

Bed om dagligt Brød for Guds Riges Arbejdere, hjemme og ude. Matt. 7, 8. Sang Nr. 30, 17. *L. R.*

»Sudan« udkommer hver Maaned og koster 2 Kr. aarlig i Indlandet, 2,70 Kr. i Udlandet. Bestilles hos Postvæsenet og i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg. Redigeret af *N. H. Brønnum*, Klostervang 7, Roskilde.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 9	SEPTEMBER 1924.	12. Aarg.

„Saa iforer eder da som Guds udvalgte, helligede og elskede inderlig Barmhjertighed, Godhed, Ydmyghed, Sagtmodighed, Langmodighed, saa I bære over med hverandre og tilgive hverandre, dersom nogen har Klagemaal imod nogen; ligesom Kristus tilgav eder, saaledes ogsaa I! Men over alt dette skulle I iføre eder Kærligheden, hvilket er Fuldkommenhedens Baand."

Col. 3, 12—14.

Fra Fjern og Nær.

Missionærernes Rejser.

Missionær Thompson og Hustru ankom til Lamurde d. 10. Maj.

Missionær Villesen har været en Tur i Pella og besøgt Missionær Bundgaard i Juni Maaned.

Frk. Kathr. Graversen kan snart ventes hjem paa sin første Ferie.

Dødsfald.

Timotheus Tayi, en af de Kristne i Shellem, har mistet sin lille Søn. Barnet blev døbt, inden det døde. Moderen er ikke en Kristen.

Den finansielle Situation.

En Sammenligning af, hvad der kom ind til Missionens Arbejde i de 7 første Maaneder af 1923 og 1924 ser saaledes ud:

Indtægter:	1923	1924
Januar	23,445,59	18,496,71
Februar	10,914,21	10,754.40
Marts	19,357,44	8,077,44
April	14,442 79	14.115,97
Maj	14,447,27	19,713,66
Juni	38,884,55	37 899,17
Juli	20,675,91	18,120.82
Ialt .	142,167,76	127,178,17

Ved første Øjekast ser disse Tal ikke videre opmuntrende ud. Vor Indtægt har været med et rundt Tal Kr. 15,000,00 mindre end i det samme Tidsrum i Fjor — i Gennemsnit en Nedgang paa godt Kr. 2000,00 pr. Maaned. I Juni Maaned i Aar fik vi den store Gave paa tyve Tusinde Kroner. I samme Maaned i Fjor modtog vi en Arv paa knapt femten Tusinde. Vi har altsaa i Aar af ekstraordinære Gaver modtaget fem Tusinde mere end i Fjor, hvilket gør Regnestykket endnu værre, idet vi ved at fradrage disse uforudsete Gaver, der ikke kan regnes som ordinær Indtægt, faar en Nedgang paa ca. Kr. 20,000,00. I ovennævnte Tidsrum i Fjor blev der imidlertid optaget et Laan paa Kr. 10,000,00, saa at den egentlige Nedgang i ordinære Indtægter i disse syv Maaneder bliver ca. Kr. 10,000,00.

For Tiden indkommer Gaverne meget sparsomt, og Missionær Brisson og Hustru meddeler, at de venter med Længsel paa at blive sendt ud. Vi takker de Kredse, der har begyndt at indsende Bidrag hver Maaned. Det er sikkert en Fremgangsmaade, der vil bringe Velsignelse.

Under Sekretærens Fraværelse.

Hovedkontorets og Kassererkontorets Adresse forbliver den samme som hidtil. Korrespondance, Arrangement af Møder o. s. fr. vil blive varetaget som hidtil ud fra dette Kontor. En af Missionens gode Venner, Hr. Kasserer A. Meincke, Haarlev, har lovet at overtage Ansvaret som Kasserer — uden noget Vederlag. Vi er Kasserer Meincke meget taknemmelige for dette, som i høj Grad letter os Arrangementet. Kontorgerningens Varetagelse vil som hidtil være i Hr. Assistent Foss-Pedersens Haand.

Næstformanden, Hr. Sognepræst Johs. Olsen, Hyllested pr. Dalmose, har godhedsfuld paataget sig Ansvaret for Redaktionen af Bladet »Sudan«, en Gerning han igennem Bladets seks første Leveaar varetog med sjælden Interesse og Dygtighed.

Sekretærens Afrejse finder Sted, om Gud vil, en af de første Dage i September.

Ved Kredsmødet.

I Missionær Axel Pedersens Brev staar Maryamu omtalt. Denne unge Kvinde har gennemgaaet meget. Hendes Mand er gaaet tilbage til Hedenskabet, og hun kan ikke blive skilt fra ham og gift igen paa lovformelig Vis. Hun fik et uægte Barn, som imidlertid er død. Nu har hun ladet sig forlede til at flytte sammen med en saakaldt kristen Kontorist i Nigerkompagniets Tjeneste. Hun, der stred som en ung Løvinde for sit Barn imod Hedenskabet iblandt Yangurfolket, staar i Fare for at fortabe sin Sjæl. Hun er en lille stakkels Kvinde, der suges nedad i Livets stormfulde Vande. Saa sandt vi selv haaber paa Tilgivelse, lad os komme denne Søster til Hjælp. Lad os bede for hende! *N. H. B.*

Uddrag af Breve fra Missionær Axel Pedersen.

Numan, den 10. Juni 1924.

Villesen rejste til Pella forrige Mandag; han tilbringer saa 14 Dage dèr og kommer ned rimeligvis sammen med Bundgaard. Kjær skrev til mig i sidste Uge, at to af deres Drenge, Garba og Wajo, har bedt om at komme i Daabsklasse; de er vist et Par gode unge Mænd og har været i Bibelklasse i lang Tid. Desuden skrev Kjær, at de havde maattet nøddøbe Timotheus' lille Dreng, da han var meget syg.

Gbeleno gaar stadig til Daabsforberedelse, og han synes at love godt. Hans Kone, som for nogen Tid siden fødte en Dreng, gaar nu til Forberedelse hos Frøken Tillisch. De bor jo paa Kostskolen. Kort Tid efter, at Drengen

var født, bad Gbeleno om, at Drengen maatte blive døbt. Jeg talte med ham om det, og vi blev da enige om, at Drengen ikke skulde døbes før sammen med sin Fader eller forhaabentlig sammen med begge sine Forældre. Hvornaar det kan lade sig gøre, ved jeg ikke; det kommer mest til at afhænge af, hvor hurtigt Konen gaar frem. Frøken Tillisch har endnu ikke kunnet danne sig nogen Mening om, hvordan hun er.

Jeg har min Bibelklasse paa ni unge Mænd, og den gaar nogenlunde. Min Kone har begyndt Bibeltimer for Kvinder, der forstaar Hausa, og de kommer ogsaa ret

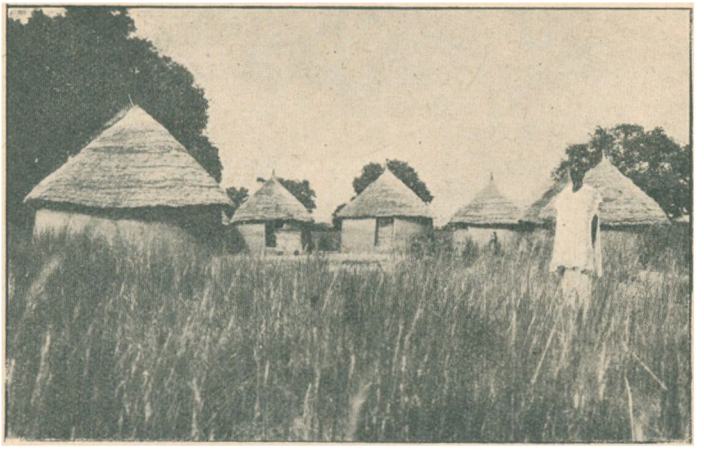
Shellem-Missionærernes »Sommerhuse« ved Flodhestedammen.

godt. Frøken Tillisch har Møder for Kvinder i Kirken i Byen Søndag Aften, og der har været op til 50 Kvinder.

Maryamu rejste jo ned sammen med Frøken Rose sidste Efteraar. For nogle Maaneder siden kom hun tilbage, fordi hun ventede sin Nedkomst.

Der har i den sidste Tid gaaet Rygter om, at Bullus søgte sig en Kone (han er jo i Forvejen gift med en hedensk Kvinde). Jeg havde ham oppe hos mig og talte med ham, men han vilde intet indrømme. Det var Iguda, der fortalte mig det, og jeg havde saa dem begge oppe hos mig i Dag, og her maatte han straks indrømme, at han havde givet en ung Pige Gaver; men da hendes Forældre satte sig imod, at hun modtog Gaver fra Bullus, fik han dem tilbage igen. Han sagde, det var med senere

Giftermaal for Øje, han havde indledet Forbindelsen med hende, og at hun gerne vilde have ham; men Forældrene syntes altsaa ikke om Forbindelsen. Jeg lod Iguda gaa og talte med Bullus alene. Han sagde da, at Grunden til, at han søgte sig en Kone til, var, at hans nuværende Kone ikke havde født ham noget Barn. Hans Hensigt var, sagde han, at hvis den nye Forbindelse kunde være kommet i Stand, da vilde han have skilt sig fra sin nuværende Kone paa det Tidspunkt, da den nye Kone skulde være flyttet ind til ham. Jeg forklarede ham, at det, at han søgte sig en anden Kone, var Synd, og desuden, i det

Hospitalshytterne ved Shellem.

Øjeblik han begyndte at betale til hende, vilde Folk i Byen sige, at han havde to Koner. Jeg talte saa med ham om det Ansvar, *de* Kristne har, der bor iblandt Hedningerne, eftersom deres Vidnesbyrd er det eneste, mange af Hedningerne har om, hvordan Guds Vej er. Han sagde derefter, at han vilde lade være med at søge den unge Pige; det at hendes Forældre er imod Forbindelsen, gør ham det jo mindre vanskeligt. Gud kan jo ogsaa her hjælpe at gøre ham det lettere; det kan blive svært nok for ham endda.

Numan, den 23. Juni 1924.

Timotheus' Dreng, der blev nøddøbt, er død, og han blev begravet nede paa Kirkegaarden.

Jeg har lige haft Post fra Pella. Villesen rejser derfra i Dag og vil altsaa være her førstkommende Lørdag.

I sidste Uge flyttede vi ind i vort nye Hus. Det er et godt Hus, der er absolut solsikkert, men det har jo ogsaa kostet noget mere, end vore Huse i Almindelighed plejer at koste. Dette tænker jeg kan staa i adskillige Aar uden Reparation. Hele Resten her skal have en ordentlig Reparation i den kommende Tørtid, skønt det kun er eet eller to Aar, siden de tre Europæerhuse fik nyt Tag. Det er næsten uudholdeligt evindeligt at skulle reparere Huse. Men der er jo ikke andet at gøre, end at vi først og fremmest maa være Reparationshaandværkere i Tørtiden, saa længe vi ikke bygger lidt bedre Huse. Ved Konferencen har jeg tænkt, vi skulde have lavet en Oversigt over, hvad der skal bygges og repareres i den kommende Tørtid, saa vi kan have et lille Overblik over, hvad vi skal bruge.

Frøken Madsen flytter hen i det Hus, vi flyttede ud af, men det maa repareres først. Myrerne har været slemme ved det paa et enkelt Sted, og det trænger til lidt mere Straa; det fik nyt Tag sidste Aar.

En god Bog.

Samuel M. Zwemer: *Opfordring til Bøn.* — København 1924 (Lohse). 84 S. Kr. 1,50. Oversat af Sognepræst Anton Pedersen.

Dette er ikke en almindelig Bog, der i jævne, kendte Vendinger opfordrer til det, vi alle ved, er vor Pligt som Kristne. Det er snarere et Trompetstød, der gjalder ud over Verden, piskende mod alle Landes Kirkemure.

»Manden med Trompeten« er velkendt indenfor Missionskredse Verden over. Igennem en længere Aarrække har han staaet som Muhammedanermissionens mest fremragende Personlighed. Dr. Zwemers Pen synes aldrig at løbe tør, og han skriver og virker kun for een Sag: Evangeliets Udbredelse i den muhammedanske Verden. I ovennævnte Bog fremtræder han som en ægte kristen Muezzin, hvis Kald til Bøn lyder fra en Aandens Minaret i Toner, der vil give Genlyd i ethvert troende Menneskes Hjerte:

De ikke-kristne Folkeslag har Ret til at faa Del i Evangeliets Velsignelse. Men Kristi Sendebud skal være Korsets Sendebud, ellers er de aldeles ikke hans Sendebud. Vi staar overfor en ny Æra i vort Forhold til Muhammedanerne. Plovmanden har gjort sit Arbejde, og Sæden er bleven udsaaet igennem Aarhundreder. Timen til at høste Frugten er nu inde. Men hvilken Fremgangsmaade skal vi bruge? Nogle hævder, at vi skal fjerne fra vort Vidnesbyrd alt, hvad der støder Muhammedanernes Sind, undgaa at give Anstød, — søge at komme over, hvor Gærdet er lavest. Dr. Zwemer vil kæmpe med aaben Pande. Han ser et Svælg mellem Kristendommen og Muhammedanismen; men han vil ikke benytte kødelige Vaaben. Han sætter ingen Lid til verdslige Regeringers Hjælp. I Lighed med Raymundus Lullus er han overbevist om, at det eneste Vaaben, som Kristne har Lov at benytte i Kampen mod Islam, er Bøn og Kærlighed. Men dette Vaaben er ogsaa tilstrækkeligt. »En Verdens, ja selve Guds Kræfter er til Raadighed for den bedende.« Forbønnen er et mægtigt Vaaben. Vi maa gribe fat i Gud (Es. 64, 6), saa skal vi erfare, at selv de lukkede Døre aabner sig. Kristus kom, da Dørene var lukkede (Joh. 20, 19), ogsaa vi skal gaa ind ad lukkede Døre — — — en dristig, men fuldt ud bibelsk Tanke.

Bogen er særdeles godt oversat og er forsynet af Oversætteren med mange nyttige Forklaringer og Henvisninger til Literatur. Den anbefales paa det varmeste til enhver Missionsven.

Niels H. Brønnum.

Et Budskab fra Oliebjerget.

Det er Dr. John R. Mott, der fortæller det, og det var i Jerusalem, det skete, nu i dette Foraar, 3.—7. April. Deputationer var mødt fra Arabien, Irak, Persien, Turkestan, Kina, Indien og de ostindiske Øer. Desuden var der Repræsentanter fra Lilleasien, Nordafrika, Centralafrika og fra Missionsbestyrelser i Evropa og Amerika. Der var ialt ca. 80 Missionærer, Ledere af indfødte Kirker, fremragende indfødte Kristne (omvendte fra Muhammedanis-

men) og Repræsentanter for Missionskomitéen, samlede til Konference. Aldrig før har en saa repræsentativ Forsamling i Fællesskab studeret Problemerne, der er forbundet med Mission iblandt Muhammedanere, siger John Mott.

De mødtes paa Oliebjerget! Den græske Kirkes Patriark gav Tilladelse til, at Møderne holdtes i den skønne, græske Kirke paa dette historiske Sted.

Konferencen var vel forberedt, og man fik meget tilendebragt under de faa Dages Møde. Noget af det vigtigste var maaske, at der dannedes et Fællesraad, repræsenterende de kristne Organisationer i Nordafrika, Ægypten, det norlige Sudan og Abyssinien, Syrien og Palæstina, Tyrkiet og Balkanhalvøen, Arabien og Mesopotamien, samt Persien, i Lighed med de nationale kristne Raadsforsamlinger i Kina, Japan og Indien. Den foreløbige Komité, som bestaar af 21 Medlemmer, nedsatte et Forretningsudvalg, der indeholder nogle af de bedste Navne fra ovennævnte Missionsdistrikter.

Et af de Emner, der blev behandlet under Konferencen, var:

Hvad har Kristus at bringe Muhammedanerne, som de ikke kan faa gennem deres egen Religion eller fra nogen anden Kilde?

En Komité var samlet for at gøre et Udkast til en Resolution, der skulde forelægges den samlede Konference. Da man imidlertid ingen Vegne syntes at komme med Forhandlingerne, foreslog Komitéens Formand, Biskop Gwynne, at man skiltes og hver for sig bad om den Hellig Aands Lys over Emnet. Da man atter samledes, gik det bedre med Arbejdet, og man opstillede en Erklæring, som blev enstemmigt vedtaget af Konferencen. Dr. Mott tilføjer, at det var det eneste blandt alle de over forskellige Emner udarbejdede Forslag, der blev vedtaget uden nogen som helst Ændring. Erklæringen er af overordentlig stor Vigtighed og gengives her i forkortet Form:

Den eneste aandelige Kraft er den korsfæstede og opstandne Frelsers levende Aand. Hele den muhammedanske Verden venter paa, at denne levendegørende Kraft skal udløses. Dette sker igennem aandsfyldte Mennesker, der vidner om Jesu Kristi Kors som Livets og Troens Midtpunkt. Vi tror, at denne aandelige Kraft efter Guds

Villie altid er til Menneskers Disposition; men Kirkens Erfaring viser, at Aabenbaringen af den Hellig Aands Kraft efter Guds Villie altid er til Menneskers Disposition; men Kirkens Erfaring viser, at Aabenbaringen af den Hellig Aands Kraft i Menneskers Liv opnaas kun igennem Selvovergivelse og Bøn. Vi mener derfor, at der i Missionsgerningen blandt Muhammedanerne tiltrænges Forandring i følgende Retninger:

En ændret Opfattelse af, hvad

1. *der bør lægges Vægt paa indenfor det Liv, der leves af Missionæren og dem, der har Fællesskab med ham.*

(a) En Missionsstation tenderer under Nutidsforhold hen imod at blive et Centrum for Organisation og gode Gerninger. Vi henstiller, at den i lige saa høj Grad bør være et Bønnens Centrum, selv om dette betyder, at man kommer til at give Afkald paa anden Slags Tjeneste.

(b) Vi henstiller, at man hellere skal lade Arbejde ligge urørt, end lægge saadant Beslag paa en Mands Tid, at han kun faar sine »trætte Stunder« til Samfund med Gud og til Forbønnens Tjeneste.

(c) Vi henstiller til Ledere indenfor Missionen, at man med Glæde ansætter saadanne Arbejdere, hvis Kald særlig gaar i Retning af Bønnens Tjeneste, og giver dem Lejlighed til at følge dette Kald.

(d) Vi henstiller, at ikke blot privat Bøn, men ogsaa Fællesbøn bør have en central Plads i Missionæren og hans indfødte Medhjælperes daglige Gerning, at der dannes mindre Bønneforeninger (prayer circles) og holdes Sammenkomster (conventions), at man til visse Tider kommer sammen og i Fællesskab venter i Tavshed paa Gud.

2. *En ændret Opfattelse af, hvad der bør lægges Vægt paa i Hjemmestyrelsernes Fremgangsmaade.*

Vi henstiller til Bestyrelserne i Hjemmet:

(a) At Tilbedelse er lige saa vigtig som Handling indenfor enhver Kreds af Missionsvenner. Bestyrelserne bør tage Hensyn hertil i Fordeling af Stab og gøre det muligt for Arbejderne at faa Tid tilovers for dette.

(b) Eftersom et Liv i Selvovergivelse og Bøn, ikke mindst i muhammedanske Omgivelser, sammen med Glæde tillige bringer Lidelse og Kamp mod Ondskabens aande-

lige Hær i det himmelske, henstiller vi, at Missionærers Uddannelse indbefatter bestemt Lære om og Disciplin i Brug af Andagtsstunder (seasons of devotion).

Forslaget slutter med en Paragraf om Virkningen, der kan ventes af saadanne Forandringer: Der vil udgaa et stærkt Vidnesbyrd fra den Station, der er et Bønnens Centrum. I Samfundet med Gud vil Forskelligheder mellem Østens og Vestens Folk tabe deres Betydning. De, der tilbringer megen Tid hos Jesus, bærer Mærker heraf i deres Liv, som vil gøre stærkere Indtryk paa Ikke-Kristne end nok saa meget Arbejde.

— — —

Denne Erklæring, som er affattet med Henblik paa Muhammedanermission, har ogsaa i høj Grad Bud til os, der er optaget hovedsagelig af Arbejde iblandt Hedninger. Fra det hellige Sted, hvor vor velsignede Frelser stred og sejrede i Bønnen, idet han gav sig hen til Faderens Villie, kommer Opfordringen til et Liv i Selvovergivelse og Bøn med forøget Alvor. Det er ikke blot paa Missionsmarken, at dette kan og bør praktiseres, men ogsaa herhjemme. Om Sudan-Missionens Folk kunde danne en Forening af Mennesker, der satte disse to Ting øverst paa deres Arbejdsliste: Selvovergivelse og Bøn!

Niels H. Brønnum.

De 20000 Kr.

Kære Sudanvenner!

Hvor var det en stor Glæde for os alle i sidste Nr. af »Sudan« at faa at vide, at en anonym Giver skænkede vort Arbejde ovenstaaende betydelige Sum og derved med eet Slag hjalp os ud af den trykkende økonomiske Stilling! — Jeg synes, at den kære Giver bør have en rigtig inderlig *Tak* fra alle os Sudanvenner for denne store Gave! Hvor har han ved den gjort os hjertensglade! — Ikke sandt! Lad os sende ham mange taknemlige Tanker — og takke Gud for ham! — Aarsmødet i Esbjerg i Fjor var et *Bønnemøde* for den økonomiske Side i vort

Arbejde. Nu har Gud bønhørt! — og givet Svar — rigeligt! — Aarsmødet i Aar vil sikkert blive et *Takkemøde* for al Guds Godhed imod os!

L. R.

Kære Venner!

Vi vilde gerne have Lejlighed til at sende Venner en hjertelig Hilsen med Tak.

Herren har ledet os ad andre Veje, end vi fra første Begyndelse tænkte; men det gælder jo om, at vi er lydige overfor Herrens Villie, saa langt som vi ser den.

Sidste Tur i Afrika har paa mange Maader været en grumme svær Tid for os, men ogsaa en Tid, da Herren som aldrig før kunde tale til det inderste i Hjertet. En Tid, da Bønnen kom til at indtage den rette Plads i vort Liv. Vi erfarede daglig, at »Hans Kraft fuldkommes i Skrøbelighed«, og som »Dagene er, skal din Styrke være«. I de sværeste Stunder erfarede vi, at mange bad for os og holdt os oppe baade til Legeme og Sjæl. Derfor priser vi vor himmelske Fader.

Kærligheden til Sudan og selve Arbejdet her er ikke blevet mindre hos os. Tværtimod. Vi siger Herren Tak, at vi fik Lov til at være med, og betragter det som et Privilegium, at Herren kunde bruge os til sit store Arbejde. Herrens Ærinde har Hast, og Tiden er ikke for os, Hans Børn, at bejle til Verden, eller hvad den byder.

Det var ikke let at sige Farvel til vore kære indfødte Venner, men det lettede dog, at vi for fleres Vedkommende vidste, at de var overgangne fra Døden til Livet. Hjemme hos Herren skal vi mødes med dem. Det sværeste var dog at sige Farvel til dem, som vi var kommet til at holde af, men som endnu ikke havde gjort Skridtet fuldt ud. Maatte vi findes tro i at bede for dem.

Een Ting vil vi gerne lægge hen til Venner: vær endelig trofaste til at bede for de indfødte Kristne. Om muligt nævn dem ved Navn daglig for Naadens Trone.

Alle de mange Venner rundt i Landet, kendte og ukendte, sender vi vor inderligste Tak for Tiden, der

svandt. Maatte Herren gøre os tro hver paa sit Sted i den Gerning, Han giver os. Es. 26, 3.

Deres i Herren forbundne

P. og *P. Jensen.*

Mission og Kultur.

(Sluttet).

Hos Kulturfolkene er det et Problem, der atter og atter kræver at overvejes, hvorledes man med Evangeliet skal kunne naa enten Folket i Almindelighed eller enkelte vigtige Dele af Folket. Hvor det gælder om at overvinde en dyb Mistro og Fremmedhad, som i Kina og de islamitiske Lande, har en omfattende Lægemission vist sig at være et vigtigt Hjælpemiddel til at vinde Tiltro og Indgang. Da man med Rejseprædiken for det meste kun kan naa de lavere Folkelag i By og paa Land, har man med stor Alvor stillet sig selv det Spørgsmaal, hvorledes man mest virksomt kan bringe Evangeliet til Mellemstanden og de højere Lag i Folket. Hidtil er det hovedsagelig tre Veje, man er slaaet ind paa: at udvikle Skolevæsenet, særlig Mellemskoler og højere Skoler, et omfattende literært Arbejde med energisk Kolportage og Oprettelse af K. F. U. M.-Foreninger med disses vidtforgrenede Arbejde. Netop disse meget krævende Forsøg paa at bringe Evangeliets Prædiken til de forskellige Folkeklasser, har lagt paa Missionen et tungt og indviklet institutionelt Apparats Byrde, som paa en ejendommelig og lidet glædelig Vis adskiller vort nutidige Missionsarbejde fra den apostoliske Tidsalders. Det sker ofte, at bibelkyndige Kristne, som har sat sig ind i Apostelen Paulus' Liv, kommer til at staa fremmede og forvirrede og tilbøjelige til Kritik, naar de beskæftiger sig med vore Dages komplicerede Missionsforetagender. Det lader sig heller ikke nægte, at der i alt dette kan være ikke liden Fare for, at det dog tilsidst ikke naar sit Maal, virkelig at naa Hedningene med Evangeliets Prædiken. Missioner, som lægger deres Arbejdes Tyngdepunkt i Omsorgen for og Konsolideringen af de af dem samlede kristne Menigheder, og i Opbyggelsen af den kommende Folkekirke — hvad der fremfor alt gælder de kontinentale Missioner —

bør overfor denne truende Byrde af Institutioner være paa deres Post. Men man maa ogsaa ærlig tilstaa, at hvor det gælder at overvinde Fremmedhadet i Kina eller den fanatiske Afvisning i Islams Verden er nutildags Lægemissionen, Missionsskoler, kristelige Foreninger og Bogdepoter ganske uundværlige, hvis man skal naa Middelstanden og de højere Stænder i alle de asiatiske Kulturlande. Det drejer sig her om Hjælpemidler, overfor hvilke man Tid efter anden maa tage Spørgsmaalet op til Overvejelse, om de *fremdeles* er nødvendige.

Indenfor de fremvoksende Folkekirker opstaar der nye og mangfoldige kulturelle Krav. Tidligere eller senere maa der skabes Former for det hjemlige kirkelige Liv, særlig da for den indre Mission: Ungdomsforeninger, Foreninger for Mænd og Kvinder af forskellig Art, Opdragelsesanstalter for Drenge og Piger, Huse for Fattige, Syge, Blinde og Vanføre. For at imødegaa de ejendommelige Vanskeligheder, som det indiske Kastevæsen medfører, er mange Missioner blevet tvunget til at oprette omfangsrige industrielle Virksomheder, Teglværker, Væverier, mekaniske Værksteder og lignende, for at give dem, der ved deres Overgang til Kristendommen er blevne brødløse, Mulighed for en ny og betrygget Eksistens. Andre Steder har man for lignende Formaals Skyld oprettet Landbrug eller Spare- og Laanekasser. I Afrika var det en ligefrem Nødvendighed, at man ved Siden af Agerbruget og Kvægavlen, som i alle de af Tsetsefluen hjemsøgte Egne kun i indskrænket Maalestok kunde udøves, søgte nye Erhvervsgrene for de Kristne, og man oprettede Haandværkerskoler af forskellig Art. Overalt drejede det sig om det Problem, at det ikke var nok at prædike Evangeliet for Hedningene og bringe dem til Daaben, man maatte ogsaa hjælpe dem til at føre et sundt kristeligt Menighedsliv, og da de i deres hedenske Omgivelser og under deres ugunstige Samfundsforhold ikke selv var i Stand dertil, maatte man paa mangfoldig Maade hjælpe dem dertil.

Efter Tidens og Forholdenes Art fremkom ogsaa andre Krav, som nødte Missionærerne til anden Slags Kulturarbejde. En lille Kirke som Brødremenigheden paa 42,000 Sjæle saa sig, overfor sit uforholdsmæssig store Missionsarbejde i alle Verdensdele og sit Missionsbudget paa mere

end 2 Millioner Mark, allerede i Zinzendorfs Dage nødsaget at skaffe en Del af Udgifterne til Missionærerne ved Købmandsforretninger af forskellig Art. I de Tider og i de Egne, hvor Skibsfartsforbindelserne var uregelmæssige og sjældne, lod Missionen sig ikke opretholde uden egne større eller mindre Skibe, og saaledes fremkom der en Missionsflaade paa til Tider nogle Hundrede Fartøjer, Købmandsboder maatte etableres dels for at skaffe Missionærerne deres Varer, dels for at beskytte de Indfødte mod Udplyndring og mod Brændevinens Ødelæggelse. I flere af de tropiske Lande er Spedalskheden meget udbredt, og da der hidtil ikke er fundet noget sikkert Lægemiddel mod denne frygtelige Sygdom, er det en kristelig Kærlighedspligt at samle de Spedalske i Asyler for at pleje de ulykkelige til deres Død og værne deres Børn og Omgivelser mod Smitten. Da Evropas kristelige Folk ulykkeligvis har bragt det kinesiske Folk Opiumens forfærdelige Forbandelse, er det ikke mere end rimeligt, at de soner i det mindste en lille Del af denne Skyld ved ivrig Deltagelse i Kampen mod Opiumsondet og ved Oprettelse af Opiumsasyler.

Saaledes lader Listen over de Kulturarbejder, som Missionen, eftersom Tiden og Forholdene har ført det med sig, har set sig nødsaget til at tage op, forlænge ikke saa lidt. Men man tør med god Samvittighed sige, at disse Kulturarbejder under de særlige Forhold med indre Nødvendighed er vokset ud af den jævne og ligefremme Evangelieforkyndelse. At netop saa ægte og tilforladelige Missionærer som Brødremenighedens og Baselermissionens staar midt i et saa stærkt kompliceret institutionelt Missionsarbejde, er et Bevis for, at det er uundgaaeligt.

Det samlede Billede, som frembyder sig for os, er mærkelig forvirret: Paa den ene Side ser Missionen ud fra dens Arbejdes indre Nødvendighed sig tvunget til at optage Kulturarbejder og paatage sig Byrden af mere eller mindre vanskelige Virksomheder, der ved første Øjekast synes at have ringe Lighed med Paulus' ligefremme Missionsmetode eller Jesu jævne Evangelium. Og alt dette ser i de forskellige Missioner og paa de forskellige Egne i høj Grad forskelligt ud: Her bestaar det i Forvaltning af Hundredtusind Tønder Land, dèr i vidtforgrenede Købmandsforretninger i forskellige Verdensdele, dèr i indu-

strielle Foretagender og store Fabriker, dèr i Skolevæsen lige op til akademiske Anstalter, medicinske Fakulteter og Handelshøjskoler, dèr i hele Rækker af Sygehuse, Polikliniker o. s. v. Paa den anden Side ser vi, i hvilket Omfang Missionen faar Udseende af at være en Del af den almindelige evropæiske Kulturekspansion og bliver betragtet som saadan af de ikke-kristne Folk. At Kristendom og Mission har Værdi i sig selv, ja rummer absolute Værdier, som har Evighedsbetydning, bortset fra den Klædedragt, hvori de kommer, bliver derved somme Tider ikke en Gang Missionærerne, og endnu mindre Hedningene bevidst.

Man véd ikke ret, om man ikke snarest skal misunde den apostoliske Missions usammensatte Simpelhed, ved hvilken Evangeliet kom som en Guds Kraft til Frelse fra de foragtede og kulturfattige Jøder til Hedningene og viste sig virksomt overfor Hjerterne til Trods for al Hellenernes Kulturhovmod, eller om man skal være taknemmelig for, at den stedse stærkere vaagnende Trang til Kultur i Hedningeverdenen bestandig aabner nye Veje for Missionen til at bringe det store Budskab til de hidtil utilgængelige Folkeslag eller Samfundsklasser.

Nye Bøger.

Vi har faaet tilsendt:

Estrid Hoff: *Unge, der vandt* —. Helsingør 1924 (Sparre Ulrich). 51 S. Kr. 1,50.

En Række smukke, bibelske Digte med følgende Overskrifter: Ester, Ved Jabok, Jonatan, Rut. — Fru Estrid Hoff, der som bekendt arbejder i D. M. S.'s Tjeneste i Indien, har sikkert mange Venner rundt om i Landet, som med Glæde vil købe og læse denne lille Bog, hvis Indhold er præget af Dybde og Forstaaelse. Men ogsaa andre vil kunne læse den med Glæde og Fordel. Bogen egner sig i høj Grad til Brug som Foræring til unge Mænd og Kvinder.

N. H. B.

Nylig udkommet paa D. F. S. M.s Forlag, i Hovedkommission hos O. Lohse:

Samuel M. Zwemer: *Opfordring til Bøn.* København 1924. 84 S. Kr. 1,50. Oversat af Sognepræst Anton Pedersen.

Niels H. Brønnum: *Negerracen, dens Historie og Fremtidsmuligheder.* — Et Foredrag holdt ved Studenterforbundets Møde i Roskilde. — København 1924. 23 S. Kr. 0,50.

Bøgerne faas i alle Boglader.

Tekst til Kredsmødet i September.

Sang Nr. 20. — *Tak* Gud for, at al vor Skyld er udslettet. *Bed* om, at vi maa blive flittige til at øse af »Forladelsens Kilde« — ogsaa i Aften.

Fader vor. VII.

5. Bøn: ***Forlad os vor Skyld.*** Matt. 6, 12.

Denne Bøn er den anden Tone i den »jordiske Forklaring«: *Vor Skyld!* — Den 4. Bøn omhandlede vore legemlige Fornødenheder. Den 5. Bøn omhandler vor *Sjælenød!* Denne Bøn finder sin Forklaring i Lignelsen om den gældbundne Tjener.

Vor Skyld = Vor Syndeskyld! Den er stor! Sml.: Den gældb. Tjener: Matt. 18, 24—25. a) 10000 Talenter = 40000000 Kr. — Dette Beløb i Enkroner, anbragte Side om Side, faar en Udstrækning af ca 80000 km = Jorden 2 Gange rundt — b) Tælles Beløbet med 1 Kr. hvert Minut, Nat og Dag, Uge efter Uge — varer Tællingen 27778 Dage — 76 Aar. — c) Beløbet anbragt til 5% Rente — giver 231 Kr. i Rente *pr. Time!* Hvilken svimlende Gæld! Hvorledes skal den kunne afbetales? Umuligt!

2) *Forlad os:* Det er den eneste Mulighed for Gældens Udligning! Gælden er ført paa to Konti: 1) *Overtrædelsen:* Es. 59, 2. Sl. 37, 38. 2) *Undladelsen*: Matt. 25, 41—45. Det er disse, der er fældende ved Dommen.

Men: Skyldbrevet *er* borttaget: Kol. 2, 14. Hvilken uendelig Naade! Det er et Evangelium!

Mærk: Den gældb. Tjeners *Undladelse* bragte paany Gælden til Gyldighed.

3) *Bønnens 2. Halvdel er Frugt af 1. Halvdel*: Matt. 6, 15.

Til Bedemødet:

Bed om det tilgivende Sind, og om det Sind, der vil udbrede hans Naade imod dig til andre — baade hjemme og ude.

Sang Nr. 25. *L. R.*

Missionærernes Adresser:

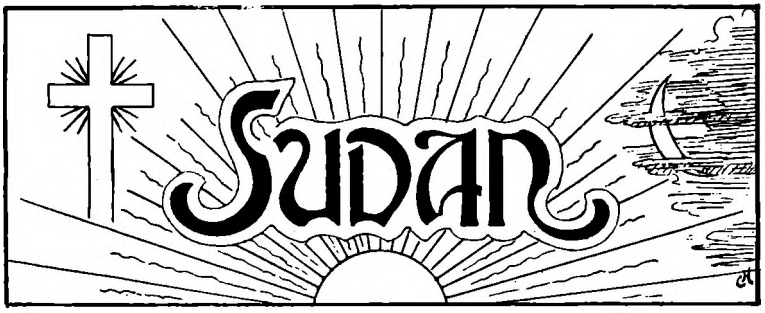
Missionærens Navn
Sudan United Mission.
Numan via Jos.
Northern Provinces Nigeria.
British West Africa.

Missionærerne i Lamurde, Shellem og Pella faar deres Breve tilsendt ved privat Bud fra Numan og har derfor samme Postadresse.

Hjemmearbejdernes Adresse:

P. Andersen, Nordre Tværvej 5, Randers.
Johs. Ejersted, Dannebrogsgade 24, København B.
H. Juul, Rødekro, Sønderjylland.
A. Sørensen, Aulum.
Westergaard-Nielsen, Villa »Saron«, Kastetvej, Aalborg.

»Sudan« udkommer hver Maaned og koster 2 Kr. aarlig i Indlandet, 2,70 Kr. i Udlandet. Bestilles hos Postvæsenet og i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg.
Redigeret af *N. H. Brønnum* Klostervæng 7, Roskilde.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 10	OKTOBER 1924.	12. Aarg.

„Gør eder Venner ved Uretfærdighedens Mammon, for at de, naar det er forbi med den, maa modtage eder i de evige Boliger." Luc. 16, 9.

Aarsmødet

i Herning den 10.—11. September blev, som det plejer at være, et velsignet Møde. Der var indtegnet godt 200 tilrejsende, som Herning med stor Gæstfrihed tog imod til Indkvartering. Der vil blive trykt en udførlig Beretning om Mødet, som kan faas ved at indsende 1 Krone til Sudan-Missionens Kontor, Roskilde. Her skal derfor kun meddeles nogle Hovedtræk og enkelte Taler, særlig Beretningerne af Dr. Brønnum om Hjemmearbejde og Regnskab.

Den første Dag.

Morgenandagt ved Pastor *Krarup* ud fra Johs. 10, 41: »Johannes gjorde vel intet Tegn, men alt hvad han sagde om Jesus, var sandt.« I Talen fortalte han følgende Legende. En Gang, da Kristus var kommen hjem og vandrede i Paradisets Have, mødte han Gabriel. Denne spurgte Kristus: »Var det ikke en svær Tid, da du vandrede paa Jorden?« »Jo, det var det,» svarede Kristus. »Men, Herre, hvem har du nu dernede paa Jorden til at fortælle om din fuldbragte Gerning??« »Jeg har Peter og Johannes og alle mine Disciple ned gennem Slægterne.« »Ja, men hvem har du til dine Budbringere, dersom de

skulde svigte?« Da bøjede Kristus Hovedet og sagde: *Jeg har ikke andre, men jeg stoler paa dem!*

Derefter bød *Formanden* Velkommen. Dette Møde skal være et Takkemøde. I Fjor bad vi ved Aarsmødet om, at Gud vilde hjælpe os ud over store økonomiske Vanskeligheder, og Gud har hørt os paa forunderlig Maade, saa derfor skal dette Møde være baaren af Taksigelse. Nu skal vi dernæst arbejde hen paa herhjemme at staa paa Højde med Udviklingen ude i Sudan; vi kan komme til det, naar vi helt vil bøje os ind under Guds Førerskab. Lad os ligne Menigheden i Antiokia, hvor Hedningemissionens Vugge stod. Der var Kanaler for Guds Aand, nemlig Profeterne; der var Liv i Menighederne og ikke Dødvande. Helligaanden talte, og de fastede og bad. De havde aandelig Kraft til at bære Missionærerne.

Dr. *Brønnum* aflagde saa Beretning om Hjemmearbejdet saaledes:

Aaret 1923 i Hjemlandet.

Et Missionsselskabs Hovedformaal kan kortelig siges at være dette, at faa Hedninger omvendt til Gud samt at hjælpe de saaledes omvendte til at leve et kristent Liv under de bedst mulige Vilkaar. Til Opnaaelse af dette behøves der et vist Apparat, som indbefatter Missionæren, dennes Bolig samt de nødvendige Institutioner (Kirker, Skoler etc.) og Missionærernes Rejser frem og tilbage. Saa længe Penge, der gives til Missionen, bruges til Vedligeholdelsen af dette »Apparat«, føler Giveren, at de bruges paa forsvarlig Maade.

Nu er det desværre saaledes, at en Tikrone grundet paa Valutatab kun er 7 Kroner værd, naar den naar ud til Sudan, og det er forstaaeligt, dersom Giveren beder sig fritaget for, at den yderligere beskæres. Og dog viser det sig at være nødvendigt at gøre dette; thi ligesom det er nødvendigt at have et Apparat paa Missionsmarken, gennem hvilket Tikronen omsættes i Arbejdet for Sjæles Frelse, viser det sig uundgaaeligt at have et Apparat i Hjemmet, ved Hjælp af hvilket man først og fremmest faar fat i Tikronen og dernæst faar den sendt ud til den rigtige Adresse. Dette »Apparat« kaldes Hjemmearbejdet.

Vi, der har haft med Hjemmearbejdet at gøre, har undertiden følt, at mange af Vennerne ikke tillagde

dette Arbejde nogen videre Betydning. Man har ment, at naar der er Missionærer paa Missionsmarken og en Bestyrelse i Danmark, saa er hermed det nødvendige Apparat tilstede, og dette vilde være rigtigt, dersom Folk, der sender Penge til Missionen, altid vilde huske at gøre dette til rette Tid, og Pengene selv kunde finde Vej, nogle til Afrika, andre til Firmaer, der leverer Varer til Missionærerne, atter andre til Skibsrederier etc. etc.; men dette lader sig jo ikke gøre, lige saa lidt som et Hønseæg, der kommer til Verden i en dansk Bondegaard, finder Vej til Forbrugeren i England udenom et større Maskineri, der indbefatter Opkøbere, Eksportører, Mellemhandlere i England o. s. fr., til Vedligeholdelsen af hvilket en Del af Æggets Værdi gaar. Det vil være indlysende for de fleste, at Hjemmearbejdet ikke blot har sin Berettigelse, men er et nødvendigt Led i hele Arbejdet, og at det derfor trænger til Vennernes Forstaaelse og Forbøn.

Missionen har vanskelige Problemer at behandle paa Missionsmarken; men de rigtig store Vanskeligheder ligger for Tiden i Hjemmet. Der er aabne Døre og hidtil ukendte Muligheder for vore Udsendinge i Sudan. Der er en Skare uddannede Mænd, som venter paa at blive sendt ud; men Hjemmet sakker bagud. Den nødvendige Kapital kommer ikke ind. Sudan-Missionen spørger med Bæven, om den skal raabe Holdt! til Missionærerne, fordi Guds Kasse er ved at løbe tom. Eller kan der indskrænkes herhjemme? Kan noget af Hjemmeapparatet undværes?

Der er Administrationen, hvorunder falder Kontoret, Sekretærens Virksomhed, Kassererposten, Redaktionen af »Sudan«, Udgivelse af Kredsbreve, Planlæggelse af Møder, hjemmeværende Missionærers Rejser etc. Kan vi undvære dette? — — Det maa tilstaas, at man møder Folk rundt om i Landet, der synes at mene, at dette, om det ikke helt kan undværes, dog i hvert Fald saa nogenlunde kan passe sig selv. Men de fleste vil vel nok mene, at en Virksomhed ikke kan eksistere, uden at der er nogen, der tager sig af den. Indenfor denne Afdeling har Missionen to lønnede Funktionærer, nemlig Sekretæren og Kontorassistenten, af hvilke førstnævnte tillige holder en Del Møder.

Eller skulde det være iblandt Rejseprædikanterne, at man kan foretage Indskrænkningerne? Missionen har fem saadanne, der rejser for Hovedforeningen, og to kvindelige Arbejdere, der rejser for Yolaforeningerne. Kan der foretages Indskrænkninger her? Vil »Tikronen« finde Vej til Kassererens Skrivebord uden nogen Bestræbelse fra Missionens Side? — — Vi har mange kraftige, levedygtige Kredse, der holder Møde hver Maaned og hyppigt sender Bidrag til Kassereren; men vi har ogsaa mange, der er angrebet af Svindsot. Nogle synes at have faaet Sovesyge, holder ingen Møder og lader aldrig eller sjældent høre fra sig. Andre er afgaaet ved en stille Død. Hvorledes vil det gaa, dersom Kredsene ikke jævnligt besøges af en Hjemearbejder, eller dersom der ikke mere er nogen, hvis Bestilling det er at opildne Folk til at danne nye Kredse? For to Aar siden, da dette Spørgsmaal var fremme i København, lød Svaret fra Repræsentanterne, at vi snarere skulde fordoble Antallet af Hjemmearbejdere end formindske det. De fem Hjemmearbejdere, hvoraf den ene kun giver en Del af sin Tid til denne Gerning, har tilsammen holdt ca. 750 Møder i Aarets Løb. Hvad vil ske, dersom der ikke mere holdes Møder for Sudan-Missionen?

Kommer Repræsentanterne til det Resultat, at man ikke kan foretage Indskrænkninger i Hjemmearbejdet uden samtidig at skade Missionen, da er der kun eet Sted, hvor der kan foretages Indskrænkninger, nemlig paa Missionsmarken. Da maa der der raabes Holdt til Missionærerne, — — med mindre vi tør gøre følgende Ord af William Carey til vore:

»*Jeg beder og bønfalder Jer der hjemme om ikke at tænke paa en saadan Spækhøkerplan som Indskrænkning af Antallet af Missionsstationer efter Størrelsen af Jeres nuværende Indtægt, men derimod at sætte al Jeres Opmærksomhed og Bestræbelse ind paa at forøge Jeres Indtægter, saaledes at I kan klare alle de Udgifter, Arbejdets voksende Muligheder fordrer. Hvis Jeres Maal er stort, vil Offentligheden hjælpe Jer til at naa det; men indskrænker I Maalet, vil Offentligheden indskrænke sin Hjælp i samme Forhold.*«

Dette er den menneskelige og, om man saa maa sige,

fornuftige Side af Sagen; men der er en anden, endnu vigtigere Side:

Vi maa ind i noget af det, der lyder til os fra den nylig afholdte Konference paa Oliebjerget (se »Sudan« for Sept. d. A.: *Selvovergivelse og Bøn.* Var der indenfor denne Forsamling mange, der vilde give det Løfte til Gud, ved hans Naades Kraft at give sig hen til Arbejde og Bøn for denne vor Gerning i Sudan! Vi har en Ring af bedende Kredse rundt om i Landet, og det er herligt og stort. Det, der her tænkes paa, er en Ring af bedende Individer, Mænd og Kvinder, der vil gøre det til *en Regel* daglig at nævne vore Stationer og vore Missionærer ved Navn for Guds Ansigt. Hvilken Velsignelse det dog vilde være for Sudan-Missionen, om der kunde dannes en Bedeforening af saadanne. Der er sikkert mange, der allerede beder saaledes; men en Sammenslutning af disse vilde virke styrkende og vilde sikkert blive en betydelig Kraft i Sudan-Missionen.

Regnskabet

blev derefter fremlagt for 1923 i revideret Stand og senere godkendt af Forsamlingen.

INDTÆGTER

Gaver, personlige, ved Møder og Testamente	136,428	39
Kredsbidrag	24,448	89
Sudanposer	3,071	03
Ved Udsalg	30,269	28
Af Kr. Himmelfartsdags Kollekt	7,991	19
Lægm. for Ydre Mission	4,430	88
Fra Yolaforeningerne	6,508	00
Diverse Indtægter	1,031	80
Renter	58	85
Laan	10,000	00
Beholdning 1. Januar . . . 4,721 77.	Ialt 227,238	16

UDGIFTER

Missionens Drift i Afrika	154,387	95
Missionsskolen	8,509	78
Yderligere Uddannelse af Missionærerne	1,877	03
Hjemmearbejdet	50,695	79
Næstformandens Rejse til Amerika	2,046	94
Diverse Udgifter	2,905	76
Renter	939	96
Afdrag paa Gæld	5.053	00
Pensionsfond for Missionærer	1,885	18
Beholdning 31. December . 3,558 54.	Ialt 228,401	39
Balance . . . . . 231,959 93.		

Kassereren, Dr. *Brønnum,* knyttede hertil følgende Bemærkninger:

Enkelte af Posterne trænger maaske til Forklaring: Under »Diverse Indtægter« findes Hospitalsfondet overført med 876,80 Kr. I Forbindelse med »Næstformandens Rejse til Amerika« bedes bemærket, at Indsamlinger foretaget af Pastor Olsen i Amerika dækker Størstedelen af Omkostningerne, men er indgaaet under »Gaver«. Under »Diverse Udgifter« findes bl. a. Bankprovision, Brændsel til Kontorerne. Kurstab paa norske Kroner, Pasvisa, Kontorinventar, lovpligtig Ulykkesforsikring, Brandassurance, Leje af Værelse til Sudan-Missionens Musæum etc. etc.

Ved Sammenligning med Regnskabet for forrige Aar vil det ses, at Udgiften i 1923 har været med et rundt Tal 55,000 Kroner større end i 1922. Dette er en forbavsende Forskel, naar det tages i Betragtning, at der kun er udsendt een ny Missionær i Aarets Løb, nemlig Missionær Villesen, og der ikke er aabnet nogen ny Station. Forklaringen er imidlertid ganske naturlig: Hovedparten af Forskellen falder paa Posten: »Missionens Drift i Afrika, Missionærernes Rejser, Udstyr og Gager« og her igen særlig paa »Drift og Gager«. Her har der i 1923 været en Merudgift paa Kr. 45,000. Af disse er ca. 25,000 Kroner forøget Valutatab, idet vi i 1923 maatte betale ca. 4 Kroner mere for et Pund Sterling end i det foregaaende Aar. De resterende 20,000 Kroner kan dels tilskrives Variation i Driftsomkostninger (herunder specielt Udgift til Bygningernes Vedligeholdelse), dels Merudbetaling i Gager. Der foretages ikke Afregning med Missionærerne Aar for Aar. Undertiden skylder vi dem en hel Del, til andre Tider mindre. De øvrige 10,000 Kroner falder paa Udgifter i Hjemlandet. Af disse er ca. 5000 Kroner Renter og Afdrag paa Gæld, 500 Kroner maa skrives af paa Næstformandens Rejse til Amerika, og 1400 Kroner er udbetalt til Pensionsfond mere end i 1922. Det forklarer de 7000 Kr., saa er der 3000 Kr. tilbage. Ved Sammenligning af Udgifterne til Hjemmearbejdet for de to Aar finder vi, at disse i 1923 androg ca. 3000 Kr. mere end i 1922. Da Funktionærantallet har været det samme og Udgifterne hertil altsaa ikke større end før, maa denne Merudgift paa 3000 Kr. tilskrives den

Omstændighed, at vi paa et Tidspunkt i 1923 igennem to Maaneder havde 7 Missionærer paa Rejse rundt om i Landet for at holde Møder. Deres Rejseudgifter er anført under »Hjemmearbejdet«. Dette forklarer altsaa hele Differencen.

Missionen har arbejdet under et bestandigt økonomisk Tryk i 1923. Der var i 1922 allerede blevet optaget et Laan paa Kr. 19,500,00. I Begyndelsen af 1923 blev der atter optaget et Laan paa Kr. 10,000. Ganske vist kunde vi mod Aarets Slutning tilbagebetale i Renter og Afdrag ca. 5000 Kroner; men vi stod dog ved Regnskabets Afslutning med en Gæld paa godt Kr. 24,000. Det, der mere end noget andet vanskeliggjorde Situationen, var Kronens nedadgaaende Værdi. Paa Kr. 154,000, som omtrent alle er udbetalt i Sterling, har vi, dersom vi regner Kursen til 25, tabt ca. 43,000 Kroner. Hertil kommer, at 1923 økonomisk set var et meget daarligt Aar i Danmark — vel nok det allerdaarligste vi har haft. Naar Sudan-Missionen ikke desto mindre var i Stand til at klare alle Skær, ja endog udbetale Kr. 55,000 mere end i det foregaaende Aar, da forstaar vi, at der er Grund til at takke Gud samt til at fatte nyt Mod.

Budget for 1924.

Vort Budget for 1924 ser saaledes ud:

Missionens Drift i Afrika, Missionærernes Rejser, Udstyr og Gager	165,000 00
Hjemmearbejdet	50,000 00
Pensionsfondet	2,000 00
Diverse Udgifter	3,000 00
Renter og Afdrag	21,000 00
Ialt	241,000 00

Naar den sidste Post ikke er højere, da er det fordi vi haaber at kunne stryge Resten af Gælden, derved at vi faar en brugt Staalpram i Afrika billigere end beregnet. Indtil 1. September d. A. har Missionens Indtægt beløbet sig til Kr. 138,914,50. Efter Budgettet skal vi derfor i Aarets sidste fire Maaneder have Kr. 102,085,50 eller Kr. 25,500,00 pr. Maaned. En Del af disse Penge vil gaa til Rejser. Vi venter endnu hjem Frøknerne Rose og Graversen samt Missionærerne Bundgaard og Engskov. Desuden er der min forestaaende Rejse samt Missionær Bris-

sons og Hustrus og Frøken Kristiansens Udrejse for Haanden.

Hvis jeg til Slut skulde sige nogle Ord i al Almindelighed om den økonomiske Stilling, saa vil jeg sige, at saa vidt jeg kan se, var Missionens økonomiske Tilstand i Tilbagegang op til et bestemt Tidspunkt, en bestemt Tildragelse. Siden da har der været Fremgang. Dette Vendepunkt falder sammen med sidste Aarsmøde. Tynget af Bevidstheden om den forholdsvis store Gæld, som Missionen havde, medens adskillige Missionærer gik og ventede paa at blive sendt ud, og der var Underskud i Pengekassen paa Missionsmarken, bøjede Aarsmødets Deltagere Knæ og bad Himmelens Gud om tage denne Byrde fra Missionen. I Beretningen fra Aarsmødet findes følgende:

»Derefter bøjede Forsamlingen Knæ. Og det var en hellig Stund, den helligste af de Timer, vi oplevede paa Aarsmødet, — en salig Stund, hvor Guds Børn rørte ved Guds Almagtshaand. Og en Forvisning lagde sig sikkert i mange Hjerter, at Herren arbejdede! Pengene *var* undervejs. Ad *hans* Veje og i *hans* Tid vil de komme.«

Pengene kom. De kom ikke faldende ned gennem Skorstenen. Der gik mange Maaneder, hvor der maatte regnes og spares. Vi kom ovenpaa med Leverancerne til Missionsmarken og fik Missionærerne sendt ud. Vi fik ogsaa afbetalt noget paa Gælden, men endnu stod denne for os som noget uoverkommeligt. Vi spurgte: «Hvordan skal vi komme tilbage til Aarsmødet, uden at Herren har hørt vor Bøn?« Saa faldt da den store Gave ned paa os. Pastor Münster, som redigerer »Hjemlandsposten«, kom en Dag med Kr. 20,000 fra en af sine Abonnenter, — en Mand, som ønsker at forblive ukendt. Gud velsigne den Mand, der blev valgt som det lydige Redskab, og Gud velsigne det lille Blad, der bragte Bud *til* ham fra Sudan-Missionen og velsignet Svar *fra* ham til Sudan-Missionen.

Sammenligner vi, hvad der er indkommet i Aarets første otte Maaneder i Aar med Indtægten i samme Tidsrum i Fjor, da finder vi, at der i Fjor indkom Kr. 156,712,17. Altsaa er der i Aar indkommet Kr. 17,797,67 mindre end i Fjor. Fradrager vi her Kr. 10,000,00, som blev optaget som Laan i Fjor, bliver Differencen knapt 8000 Kroner.

Samtidig har Udgifterne været ca. 13,000 Kroner mindre i Aar end i Fjor, og dog har vi været i Stand til at udbetale i Renter og Afdrag ca. Kr. 21,000. Vi har derfor i Aar til Missionsgerningen udbetalt ca. Kr. 34,000,00 mindre end i Fjor (Laanet fraregnet) i Aarets otte første Maaneder. Har de virkelige Indtægter derfor været mindre (nemlig Kr. 8000,00), da bliver de virkelige Udgifter til Arbejdet ogsaa mindre (nemlig Kr. 34,000,00), og dette til Trods for, at vi i Aar har maattet betale omkring ved 27 Kroner for et Pund Sterling. Alt i alt kan det derfor siges, at Udsigterne er nogenlunde lyse.

Efter at *Sekretæren* havde aflagt en Beretning om Arbejdet i 1923 paa Missionsmarken, og Pastor *H. P. Nielsen* havde talt om Missionsskolen, foretoges der *Bestyrelsesvalg.*

Efter Tur afgik Pastor *Krarup,* Forstanderinde Frk. *Bahnson* og Pastor *Olsen.* Stemmerne faldt saaledes:

Pastor Olsen, Hyllested, 111 Stemmer.
Pastor Krarup, Thisted, 102 St.
Bogholder Juul, Herning, 56 St.
Forstanderinde Bahnson, Aalborg, 48 St.
Købmand Nielsen Torp, Lemvig, 38 St.

Da Pastor Krarup blev valgt til Æresmedlem af Bestyrelsen paa Grund af sin høje Alder og utrættelige Arbejde for Sudan-Missionen, blev dermed de afgaaede genvalgt og Bogholder Juul nyvalgt.

Foruden disse bestaar Bestyrelsen af Præsterne *Anton Pedersen,* Vallekilde, *H. P. Nielsen,* Hunborg, *G. Münster,* Dalby, Frk. *Wormark,* Odense, Skolebestyrer *Bjerregaard,* København, Missionær *Juul,* Rødekro, og Murer *Madsen,* Viborg.

Om Eftermiddagen talte *Formanden* om: »Missionstanker hos Paulus og deres Anvendelse paa vor hjemlige Missionsmenighed«. Derefter var en lang, alsidig Forhandling. Om Aftenen talte Pastor Münster i Kirken med Provst *Smidt* som Indleder. Disse Taler vil komme særskilt i senere Numre af Bladet.

I Kirken indkom c. 2400 Kr.

Næste Nr. vil bringe Referat af Mødets anden Dag.

Brev fra Missionær Kjær.

Shellem, den 15. August 1924.

Kære Venner!

Skolearbejdet i Banjeram er jo standset, og Hytterne, David havde bygget, revet ned. Han havde været uforsigtig nok til at bygge paa en gammel Offerplads. Selv om der ikke ofres der nu, vakte det Misfornøjelse blandt Folket. Dertil kom, at han var lønnet af os; havde han ikke været det, havde Regeringen maaske ikke taget saa haardt paa det. Fra vor Side var der begaaet den store Fejl, at vi ikke stod paa Lovens Grund. Det var jo vor Tanke kun at prøve, om det vilde slaa an og i saa Tilfælde søge Regeringens Tilladelse. Skolen kom i Gang, og da den gik godt, og ingen gjorde Indvending, fortsatte vi. Den Regeringsmand, der kendte Begyndelsen, rejste bort, og Afløseren kendte jo ikke noget til de Samtaler, der havde fundet Sted. Han fandt Skolen og undersøgte Sagen; da den var ulovlig, blev Arbejdet standset og Hytterne revet ned.

Siden da har David boet et andet Sted i Banjeram og holdt en Del Møder der og i Omegnen. Nu er der Haab om, at vi atter kan begynde, da Folket har ønsket at beholde David. Denne Gang bliver det ikke, før vi har Regeringens fulde Tilladelse.

For Tiden er der en Del Sygdom i Shellem By. Det er vist Lungebetændelse. Folket mener, at det er nogle Hekse, der vil tage Livet af dem. Der er dem, der har mødt en saadan Heks med Menneskekød i sin Haand. Heksen rakte Kødet imod ham, men han blev bange og løb sin Vej. En af dem, der skyldes for at være en Heks, har arbejdet hos os; der er dog faa, der er bedre end ham, men nu skal han altsaa være en Heks. Det var jo ikke Manden selv, de mødte, det var hans Aand eller Skygge. Manden nægter jo at være en Heks. Efter Landets Skik skal det konstateres ved Giftprøve, om han er Heks eller ikke. Der findes et Træ, hvis hvide, mælkeagtige Saft bruges til en saadan Prøve. Den mistænkte skal saa drikke Saften; er han en Heks, vil han svulme op, og Aanden vil fylde ham med Græs og Sand, saa han dør. Er han ikke Heks, vil han kaste det hele op og

ikke have nogen Men af det. De har vist en Anelse om, at Regeringen ikke billiger den Prøve, saa der har været Tale om, at de vilde prøve en anden Maade. De skal da gaa til en anden By, hvor der er et Træ, hvoraf der bliver taget to smaa Stykker, et for hver Part. Disse Træstykker kastes i en Skaal Vand; det ene vil da synke og det andet svømme ovenpaa. Derved kendes Skyld og Uskyld. Jeg kender ikke disse Prøver i Enkeltheder, saa jeg kan ikke beskrive dem nærmere.

Der er en lille Dreng, der har haft ondt for Brystet. Han fik Medicin hos en Medicinmand. Siden den Tid har han haft en Mavelidelse. En Dag kom en Mand og saa ham; denne siger til Drengen: »Det er jo dig selv, der søger at blive en Seer, og derfor vil de andre Seere dræbe dig.« Da Moderen hørte det, vilde hun ikke have noget med Barnet at gøre, saa tog Bedstemoderen sig af det, og nu er de begge her hos os, om Drengen mulig kunde blive rask igen.

En Seer er en Mand, der menes at være i Besiddelse af Magt over Mennesker, der har to Legemer og kun een Sjæl. Denne »Hyrde«, som han ogsaa kaldes, kan paa mange uforklarlige Maader skade dem, han har Magt over. Er et saadant dobbelt Menneske syg, spørges han om Grunden, og han ved altid Besked; somme Tider lyder Forklaringen paa, at han har slaaet den Syges Dyrelegeme. Af de to Legemer er det ene altid et Dyrelegeme, og det kan ogsaa være f. Eks. en Møllesten.

Da det er vanskeligt at træffe Folk hjemme i denne Tid paa Grund af Markarbejde, benytter vi Lejligheden til at oversætte Markus Evangelium til Kanakuru. Vi er tre om det, Andreas, der forstaar Hausa og jo selv er Kanakuru, og Twikindi, der kun kan Kanakuru.

I Aftes havde vi Maaneformørkelse. Selv om jeg i Forvejen havde fortalt Folk i Byen om det og forklaret, at det nok skulde gaa over igen, troede de alligevel, Maanen skulde dø. De mener, at Solen vil dræbe dem. De slog paa Tromme og lavede al den Støj, de kunde, af Frygt for hvad der kunde ske.

Der er megen Overtro knyttet til en saadan Formørkelse; bliver et Menneske under Formørkelsen stukket af en bestemt Myreart, hvis Stik giver Svie, og klør sig selv,

vil det medføre Døden. Faar han derimod et Menneske med Navlebrok til at klø sig, skader Stikket ikke.

Kærlig Hilsen! Eders heng.

Petrine og *Erland Kjær.*

Brev fra Fru Kjær.

Shillem, den 23. Juni 1924.

KæreVenner!

Onsdag den 11. ds. om Formiddagen Kl. 10½ kom en Dogari (indfødt Politibetjent) fra Gelingu med Ilbud fra Missionær Gordon-Beacham fra »Sudan Interior Mission«. Brevet var skrevet Kl. 1 om Natten. Fru Beacham ventede sig et lille Barn om en Maaned, men havde pludselig faaet høj Feber, og det kunde se ud til, at Fødselen vilde indtræde snarest. De bad os sende Bud til Numan, hvis der var en Læge eller Sygeplejerske, som vi troede, vilde hjælpe dem. De ventede deres egen Læge, Dr. Stirret, og en Sygeplejerske, men de kunde først være der om ca. 10 Dage. Efter dette Brev kunde vi forstaa, at de trængte til hurtig Hjælp, saa jeg pakkede mine Sager sammen og drog af Sted lidt over tre om Eftermiddagen. Havde det været fjorten Dage før, kunde vi have kørt paa Motorcykle til Kombo, men Broen over Gongolafloden var væk, og desuden vidste vi heller ikke, om de øvrige Broer til Kombo var i Orden, saa jeg red. Gongo var med som Hestepasser, tre Mænd bar min Seng og mine Kasser. Da vi var kommen et Stykke paa Vej, blev vi enige om at bede Dogari ride i Forvejen til Kombo og bestille Mad til sig selv og Folkene; men da vi lidt før 7 kom til Bobuni, var han der. Han forsøgte at faa os til at tro, at han ikke vidste andet, end det var Kombo. Pludselig optraadte en stor Mand i lang Kavaj og talte Engelsk; han gjorde et ret ubehageligt Indtryk, men maaske var det mig, der misforstod ham. Han var paa Vej til Yola med en Snes Æsler belæssede med Salt og Stoffer, Varer, Emiren i Yola havde købt, da han var i Lagos.

Lidt over 9 drog vi videre; det var det dejligste Maaneskin; Gang paa Gang kom Ordet til mig: »Han kommer

os til Hjælp i betimelig Tid« og: »Han er vor Hjælp paa Nødens Dag«. Det slog heller ikke fejl. Lidt før 12 naaede vi Kombo; i Stedet for at gaa til Rasthuset tog vi ind til Gongos Far. Vi aftalte at gaa videre præcis Kl. 4, men henad 3 begyndte det at tordne og lyne, saa Klokken blev henad 5, før vi kom af Sted. Her i Kombo fik vi en Mand til at vise os Vej, da ingen af mine Folk kendte Vejen til Gelingu. Hvor var der kønt; den ene Bjergkæde afløste den anden, saa langt Øjet kunde række. Kl. 10½ om Formiddagen naaede vi Gelingu; lige fra det Øjeblik, de havde sendt Bud, havde de ventet Fødselen. Det var saa dejligt at mærke deres fulde Forvisning om, at Herren vilde hjælpe dem. Jeg sagde dem straks, at jeg ingen Jordemoderuddannelse havde, men at ogsaa jeg var vis paa, at Herren vilde hjælpe os, og vi blev heller ikke skuffet. Kl. 3 om Natten fødte hun en dejlig lille Dreng, deres første Barn. Det var en lidt vanskelig Fødsel, men Herrens Navn er »Under«, og det fik vi Lov at opleve paa en ny og herlig Maade dèr.

Om Aften ved 11-Tiden kom en Storm med Lyn, Torden og Regn; men de har rigtige Vinduer og Døre i deres Hus, saa vi mærkede intet til det; det skønner man paa, naar man er vant til, at Støv og Sand fyger en om Ørerne, selv om man er inde i sin Stue. Først en Uge efter Fødselen begyndte Feberen at aftage, og næste Dag kom Doktoren og Sygeplejersken, som skulde have plejet hende; nu kunde vi sammen sige Gud Tak for hans underfulde Hjælp.

Samtidig med, at Mr. Beacham den Nat skrev til os, havde han ogsaa afsendt Telegram til Doktoren, men det varede flere Dage, inden han fik det; der er 2 Dagsrejser til deres nærmeste Telegrafstation. Mr. Playfair skulde have kørt Doktoren derud; men hans Motorcykle var gaaet i Stykker, saa maatte de have Bud ud til en anden Station efter en Bil, men 3 Dagsrejser fra Gelingu var Vejen for daarlig til, at Bilen kunde køre længere, saa de maatte tage det sidste Stykke af Vejen pr. Hesteryg og Hængekøje.

Selv om der er 65 Kilometer til Gelingu, synes vi nu, at vi er kommen hinanden saa nær. Deres Missionsdistrikt er meget tæt befolket; op og ned ad Klipperne og ud over Dalen laa Hus ved Hus; hver Familie boede i

sin lille Gaard, som er indhegnet med en lav Stenmur. De har den store Fordel ikke at have Hausaer eller Muhammedanere dèr uden lige Kongen og hans Folk. Sidste Aar havde deres Høst slaaet fejl, saa der var stor Mangel paa Fødevarer; de lever næsten udelukkende af Rødder og forskellige Planter, som de graver op. Lungudaerne bringer af og til lidt Korn, men de tager dobbelt saa høje Priser for det som her, saa det kneb for Folk at faa Raad til at købe selv en ganske lille Portion.

Da jeg nu ikke behøvedes mere deroppe, vilde jeg gerne hjem til Søndag, og da min Cykle var sendt til Kombo, vilde jeg prøve at gøre Rejsen uden at overnatte paa Vejen.

Klokken blev desværre 11, inden vi kom af Sted. Loilakindi var gaaet før Daggry for at naa hjem og melde vor Ankomst. Han kunde gaa via Guyo, den Vej er meget kortere, men vi har ikke Lov at færdes der, saa Gongo og jeg drog af Sted til Kombo. Kl. 4 naaede vi dertil; jeg spiste lidt Smørrebrød, og 4½ drog jeg videre paa Cykle. Gongo fik Lov at blive lidt i sit Hjem, han skulde saa komme senere med Hesten i Tilfælde af, at noget skulde hænde med Cyklen. Snart kom jeg til en lille Sidearm af Gongolafloden; der havde været en Bro over, men den var skyllet væk, og nu stod jeg der ene med min Cykle. Et Stykke henne gik nogle Kvinder og Børn og fiskede; jeg kaldte og vinkede ad dem. »Vi kan ikke høre, vi forstaar det ikke,« svarede de og løb i vildeste Flugt; men saa opdagede jeg en Mand, der gik og vogtede Køer; han havde heldigvis Mod til at komme; han tog først Cyklen og derefter mig paa sine Skuldre og bar mig over. Resten af Vejen var god, naar man undtager, at der var sandet, og at det var op ad Bakke et langt Stykke af Vejen. Som jeg var lige ved at naa Toppen af Bakken, kom Dogari (min Mands Hestepasser) ridende mig i Møde, og ved Bubuni kom min Mand cyklende. Vort Drikkevand var sluppet op, men Dogari red over til nogle Fulaner og fik dem til at bringe en Skaal Mælk, det smagte vidunderligt. Nu var det efterhaanden bleven mørkt, kun Stjernerne lyste for os, saa at vi lige akkurat kunde se Vejen; men nu var det til Gengæld køligt og friskt. Da vi kom til Gongolafloden, var der en Baad til at færge os over, det var rarere end at skulle ride over den rivende Strøm.

»Nu skal du hvile en hel Uge,« sagde sagde Wuyali (min Medhjælper ved Sygeplejen) til mig, for saa vilde han gerne have fri nogle Dage i den kommende Uge, kom det bagefter.

2. Pinsedag havde Timotheus og Tilli den Sorg at miste deres lille Barn, som var godt 4 Maaneder. Det havde været sygt længe og blev for en Tid siden hjemmedøbt med Navnet Samuel. Tilli er jo ikke Kristen, men hun vilde alligevel selv bære Barnet til Daaben. Det var dejligt i Bønnen bagefter at høre Timotheus sige til Gud: »Ske ikke vor, men din Vilje«; men det var alligevel svært for dem i Øjeblikket, da Gud tog ham hjem, og Slægten mildnede ikke Sorgen, de var meget vrede over, at Barnet blev begravet paa vor Kirkegaard og ikke nede i Byen under en Kornbeholder efter god gammel Skik. »I har solgt Liget til Europæerne,» sagde de til dem. »I tør ikke andet, fordi I faar Penge for at være der.« Saa lidt vi tit aner om, hvad Forfølgelse vore Kristne har; det er kun glimtvis, vi faar det at se, for de beklager sig ikke; men de trænger til megen Forbøn om at blive bevaret urokkelig fast i Herren — og vi trænger alle til Forbøn om aandelig Vækst.

Med kærlig Hilsen! Eders

Petrine Kjær.

Kredsforbundet for Midtjylland.

Søndag den 27. Juli d. A. afholdt »Kredsforbundet for Midtjylland« sit aarlige Repræsentantmøde i Bjerringbro.

Dagen var rigt velsignet af Gud. Vejret var straalende fra Morgenstunden, hen paa Dagen kom en enkelt Regnbyge.

Efter at Repræsentanterne fra Kredsene var indkvarterede hos Vennerne, begyndte Dagen med Gudstjeneste og Altergang i iKrken. Stedets Præst holdt Skriftetalen. Missionær Brisson talte over Dagens Tekst og talte varmt for Sudanmissionen og fortalte forskellige Træk fra Missionsmarken, bl. a. om de indfødte Medhjælpere. Altergangen forrettede Stedets Præst, og Missionær Brisson hjalp til.

Repræsentantmøde afholdtes Kl. 2, hvor Formanden aflagde Beretning om Virksomheden og Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som enstemmigt godkendtes.

Fodermester Mortensen, Kjellerup, genvalgtes til Bestyrelsen; i Stedet for Fru Møgelbjerg, Viborg, valgtes Vejassistent Bertelsen, Viborg.

Kl. 3 var der offentligt Møde i Missionshuset, hvor Købmand Højlund, Bjerringbro, bød Forsamlingen velkommen; derefter indledede Missionær Brisson en Forhandling over Emnet: »*Den nuværende Situation*« og holdt sig især til Situationen ude paa Missionsmarken. Efter Indledningen var der adskillige af Forsamlingen, der havde Ordet, og der rettedes mange Spørgsmaal angaaende Arbejdet derude. Spørgsmaalene besvaredes særdeles udførligt og tilfredsstillende af Missionær Brisson.

Kl. 7½ Aften var der Møde ved Hjemmearbejder Andersen, Randers, og Missionskandidat Hansen, Bjerring.

Andersen talte først ud fra Luk. 12, 47—53. Det gælder om at gøre Guds Villie, først ved at omvende sig, og dernæst ved at vinde Sjæle for Kristus baade hjemme og ude paa Missionsmarken. Maatte den Ild, Kristus har tændt i vore Hjerter, komme til at brænde i lys Lue, saa vi ret maatte være med i Arbejdet for Sjæles Frelse.

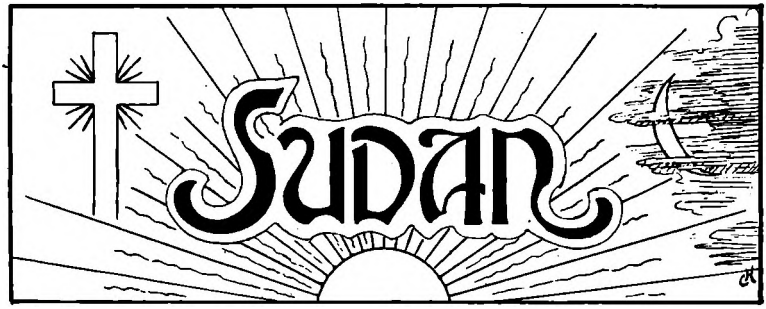
Kandidat Hansen sluttede Mødet ud fra Ordet til den makedoniske Menighed: »De overgav sig helt til Herren og til os efter Guds Villie.«

Til Sudanmissionen indkom i alt 404 Kr. 11 Øre samt en særlig Gave paa 27 Kr.

Gud havde i rigt Maal hørt vor Bøn om at velsigne Dagen, det var en herlig Dag, hvor vi mærkede, at Guds Aand var tilstede, og vi blev velsignet. Maatte det saa sætte Frugter udadtil, saa det maa blive til Sjæles Frelse, og vi selv derigennem blive velsignede og komme Gud nærmere.

En hjertelig Tak til Vennerne i Bjerringbro for den udviste store Gæstfrihed. Mange flere burde have gjort Brug af Gæstfriheden. Der var ventet mange flere, end der kom.

From.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 11	NOVEMBER 1924.	12. Aarg.

Dersom to af Eder bliver enige paa Jorden om hvilken som helst Sag, hvorom de ville bede, da skal det blive den til Del fra min Fader, som er i Himlen.

Matt. 18, 19.

Oversigt.

Missionærerne Frk. *Rose, Bundgaard* og *Engskov* er alle vel ankommen til Danmark og befinder sig vel. Frk. *Graversen* opholder sig i England for Tiden paa Hjemrejse, men ventes først til Danmark henad Jul.

Med Hensyn til *Udrejse* af vore Missionærer lægger stadig Mangelen paa Penge i Kassen Hindringer i Vejen. Yolakassen har dog Penge til Udsendelse af deres Missionær, Frk. *Kristiansen,* der ventes at afrejse i sidste Halvdel af December. Vi vilde meget gerne have Missionær *Brisson* og *Hustru* af Sted. Men det er en Regel, som Bestyrelsen ikke tør afvige fra, at vi ingen sender af Sted, som vi ikke har Rejsepenge til. Vi *vil* ikke ind i ny Gæld, da vi ikke tror, det er ret for Gud, men vi venter som Svar paa de troendes Bønner, at Pengene vil være til Stede i Løbet af kort Tid, saa de to Missionærer kan komme af Sted til Arbejdet i Sudan i den nærmeste Fremtid.*) Bed derom, send en Gave til Hovedkassen og saml ind hos Venner og Bekendte. Penge til Ophold for de Misionærer, som *er* ude, maa jo være Nummer et.

*) Lige før Bladets Trykning er indløbet Meddelelse om, at Billetterne til Afrejse i November er bestilt.

Missionskandidat *Chr. Hansen* blev ordineret i Roskilde den 26. September og vil blive indviet til den hellige Tjeneste i Bjerring Kirke den 28. Oktober. Det er saa Tanken, at han skal have et Ophold i England til Sprogstudium i 3 til 6 Maaneder, og ventes saa udsendt til Foraaret.

Dr. Brønnum er afrejst til Sudan i Slutningen af September og er formentlig i Afrika nu. Bed ogsaa for ham, at han maa føre Velsignelse med sig, hvor han kommer. Han rejser over *Buea* (Kamerum-Bjærget) for at undersøge Spørgsmaalet om Hvilehjem dér for Missionærerne og vil saa rejse videre til Numan.

Flere af vore *Missionskandidater* venter længselsfuldt efter at komme af Sted, men vi mangler Penge dertil. Maatte Herren dog kunne danne hans Venners Hjærter saaledes, at det fornødne maa komme ind, saa i al Fald nogle kan afrejse i det nye Aar.

Husk *Udsalget* i Grundtvigs Hus 11.—13. November. De fleste Sudanvenner ud over Landet kan jo ikke selv komme med, men alle kan vi sende en Gave. Alt modtages med Tak. Send en Fællespakke fra din Kreds med f. Eks. Frugt og slagtede Høns, Industriartikler og Husflid, Haandarbejde og en And. Se den specielle Artikkel derom.

Under Afrikas Sol 1924, vort Julehefte, vil udkomme straks i Begyndelsen af November, rigt illustreret og lidt større end i Fjor. Prisen er den samme, 1 Krone. Heftet vil blive sendt til de Kredse, som ikke hidtil har tilbagesendt Hefterne eller frabedt sig dem sendt til Salg. Endvidere faas de hos Hjemmearbejderne, i Boghandlen og hos Missionærerne. Hvis Formanden for en Kreds ikke midt i Maaneden har faaet nogle Hefter sendt, bedes vedkommende selv skrive efter nogle fra Ekspeditionen i Aalborg.

Brønnums Bog: Negerracen, er udkommet i andet Oplag.

Bedemøder.

[1]) Bed om, at de fornødne Penge maa komme ind til Arbejdets Fortsættelse og *Udvidelse.*

[2]) Bed om, at den første Kærlighed ikke maa vige fra Sudanmissionen, fordi den er bleven ældre og større.

[3]) Bed om, at Guds Aand maa faa Lov til at lede Missionærerne ad de af Gud forudbestemte Baner, saa Velsignelsen ikke skal udeblive.

[4]) Bed om, at Dr. Brønnums Rejse til Sudan maa bringe ny Velsignelse til Missionsmarken og Hjemmet.

MISSIONSUGEN

11.—13. November i Grundtvigs Hus, København.

Efterhaanden er der flere og flere Udsalg for Sudanmissionen forskellige Steder i vort Land. I 1923 har den samlede Indtægt været over 30,000 Kroner. Det er en glædelig Ting med saadan voksende fast Indtægt for Missionsgerningen.

Det kan maaske derfor synes underligt, at Sudanvennerne her i København kalder paa alle Landets Sudanvenner, naar det gælder Missionsugen her i November. «Vi har jo vort eget Udsalg»! kan da Vennerne med en vis Ret sige. Ja, men ogsaa kun med en vis Ret; thi her i København i Missionsugen i Grundtvigs Hus samles alle Missionsselskaber med hver sin Taler og hver sit Udsalg, og her strømmer Missionsvennerne fra hele København sammen i de tre Dage, som Missionsugen varer.

Derfor har det sin store Betydning, at Sudanmissionens Udsalg kan hævde sig godt. Dertil har hjulpet meget de gode Varer og Gaver, som vi har faaet ind fra Venner ude paa Landet. Det er som Vennerne dèr ved meget bedre, end vi her i København, hvad der har god og varig Værdi.

Hidtil har vi — takket være Vennernes gode Hjælp — hævdet os smukt og godt.

I Aar beder vi indtrængende Sudanvenner fra hele Landet om at sende os Gaver. C. 4000 Kroner har vi faaet ind i de foregaaende Aar. Nu trænger Missionen mere end nogensinde, saa derfor vil vi gerne naa de 5000 Kr. Jo bedre og flere Varer, vi faar at sælge, jo sikrere naar vi dette Resultat. Købere er der nok af!

11.—13. November er Missionsugen. Gaver (særlig strikkede Sager, Frugt, Fjerkræ, Kartofler) bedes sendt forinden under Adresse: Sudanmissionen. Grundtvigs Hus, Studiestræde. Kbhvn. B.

Med kærlig Hilsen
paa Københavns Kredsforbunds Vegne
Otto Schrøder.

Brev fra Missionær Mikkelsen.

Kære Venner!

Efter ca. to Maaneders Rejse ankom jeg lykkelig og vel hertil Lørdag den 16. August. Bundgaard — den ensomme, hvide Mand — havde længe ventet paa mig. Han havde hørt om Tidspunktet for min Afrejse fra Danmark, men vidste intet om, at jeg blev opholdt otte Dage i England og derefter kom med en meget langsomt gaaende Damper, der endvidere lagde til mange Steder paa Afrikas Kyst, hvilket forhalede Rejsen betydeligt. Hver Ventedag bliver lang for den, der er ene paa en Station langt fra andre hvide Mennesker.

I Numan skulde jeg jo have hele min Bagage pakket om i Bylter, egnet til at blive baaret paa Hovedet af indfødte Bærere den seks Dages lange Rejse til Pella. Opholdet i Numan blev temmelig langt, for det er ikke saadan at faa snakket færdig med sine Venner, særlig naar man ved, at om føje Tid maa man lukke af for alt, hvad der hedder Dansk.

Jeg tog fra den sidste Lejrplads før Pella Kl. 12 om Natten for at naa Maalet i god Tid. Det var en vidunderlig Nat, som jeg red gennem den tavse Skov, hvor Stjernerne tindrede og lyste gennem det mørke Løv. Tankerne gaar saa vide, og Sindet er saa underlig stemt under en saadan Nattefærd gennem en afrikansk Skov. Om det er Buskadsets egen Mystik, der stemmer Sindet, ved jeg ikke; undertiden føler man sig som eneste Menneske i Verden midt i en storslaaet, uberørt Natur. Men Synet af de funklende Stjerner langt borte i Universets svimlende Dyb skænker en forunderlig Tryghedsfølelse i Sjælen, som de vidner om den almægtige Guds evige Aarvaagenhed og Omsorg for al Skabningen. Kun en Lyd eller en Be-

vægelse nu og da fra en Hestepasser, der lydig følger en paa nøgne Fødder, vidner om et andet Menneskes Nærværelse.

Da jeg henad Morgenstunden red over et Højdedrag, brød Solen frem over Pellas Klippe, der tegnede sig som blaasort Skygge mod den lyse Morgenhimmel. Der laa Skyer eller Dis over de øverste Toppe. Den mægtige søjleformede Klippe Zugume (en hellig Klippe for Pellàdalens Beboere) saa ud, som om den var skaaret midt over. Man føler sig i et saadant Øjeblik saa betaget af et saadant Natursyn, at man uvilkaarligt vender Hjertet i Andagt mod al Naturens forunderlige Skaber.

Bundgaard havde ogsaa været tidligt paa Færde; han mødte mig til Hest langt uden for Klipperne; jeg havde nemlig sendt en Mand i Forvejen for at meddele, hvilken Dag jeg kunde være i Pella. Det var en gensidig Overraskelse, da vi pludselig stod Ansigt til Ansigt. Skovvejens eller rettere Stiens Slyngning havde hidtil skjult os for hinanden. En Del af mine Venner fra Pella kom mig ligeledes i Møde med smilende Ansigter og mange Velkomsthilsener. Da vi red ind mellem Klipperne og saa Hytten paa Skraaningen paa den anden Side Dalen, spurgte Bundgaard, om jeg ikke kunde se noget rødt og hvidt. Det var Dannebrog, der vajede paa en lang Flagstang. Foran Hytten var samlet en Skare Mennesker for at byde Velkommen. En Flok Drenge og unge Mænd sprang raabende omkring vore Heste.

Det er en Glæde at se, hvordan Arbejdet her er begyndt at antage faste Former. Hver Formiddag udfoldes en formelig Hospitalsvirksomhed, hvor Folk kommer med disse store, hæslige Tropesaar for at faa dem rensede og forbundne, og det kan i Sandhed ogsaa gøres nødigt; flere stinker af grøn Materie og usundt Blod. Det er lykkedes for Bundgaard at faa flere saadanne Saar helbredede, og at de helbredede er glade og taknemmelige siger sig selv. Denne Virksomhed er en god Vej til at vinde Folkenes Tillid.

Hver Dag er der regelmæssig Skolegang, men Elevantallet svinger dog hver Dag. Der har været flere Drenge hos Bundgard og bedt ham om at tage dem i Huset hos sig, men han har jo maattet afvise dem, hvilket dog er lettere sagt end gjort. Der har allerede meldt sig et Par

hos mig ogsaa. Vi begynder at føle Trangen til en Kostskole, hvor vi kan samle saadanne Drenge.

Der er bleven hængt en lille ny Kirkeklokke op under min Fraværelse. Det greb mig forunderligt den første Søndag Morgen efter min Ankomst, da jeg hørte den sende sine Toner ud over Dalen for at kalde Folk sammen til Gudstjeneste. Man begynder at lære at følge dens Kalden; der kommer vel ikke mange endnu, men dog en pæn lille Skare, hvad vi takker Gud for.

Ja, maatte Gud nu lægge sin Aands Røst i den lille Klokkes Klang, saa den maatte blive et Samlingsmærke for hele Kilbastammen.

Med venlig Hilsen

Petrus D. Mikkelsen.

Fra Aarsmødet.

Hvorledes er Udsigterne?

Prædiken af Pastor *Münster*, Dalby, ved D. F. S. M.s Aarsmøde i Herning Kirke 10. September 1924.

Salmebog: 113. Tekst: Es. 21, 11—12.

Det er Spørgsmaalet om Udsigterne! Dem vil vi Mennesker jo gerne have Klarhed over! Derfor banker vi paa Barometret derhjemme! Derfor læser vi Høstvejrsmeldingerne! Og saaledes med mange Ting, blot for at faa Klarhed over Udsigterne! —

Hvorledes er Udsigterne for Missionen? Og for vor lille Mission i Afrika? Lad det være Spørgsmaalet her i Aften:

Hvorledes er Udsigterne for vor Mission i Afrika?

Hedenskabets Nat med alle dens Rædsler har jo i Tusinde Aar hvilet over disse Mennesker! Og er det underligt, at den mørke Nat vanskelig lader sig bryde af Morgenstjernen i Guds Rige? Det er, som en døbt Neger sagde, da han blev sat i Rette: »Husk paa, at I tænker hvidt, men vi tænker sort!« Han følte det: Hedenskabets dybe Sjælemørke sad inderst inde i hans Sjæl endnu! Er det underligt, at der er Nat, naar der i det store franske Landomraade kun er en ganske lille evangelisk Mission! — og naar det katolske Belgien og Portugal hindrer

evangelisk Mission! Og naar England har maattet love de muhammedanske Fyrster ikke at tillade kristen Mission! Er det saa saa underligt, at det er Nat? —

Muhammedanismen vælter sig ned fra Nord! Jernbaner skaber Byer, som suger særlig de unge hen til sig, og der stilles de overfor en Blanding af Muhammedanisme og Navnkristendom! Pavens Kirke kommer mange Steder med rigelige Kræfter og Midler og søger at ødelægge en blomstrende evangelisk Mission! Og de evangeliske Stationer er endnu saa faa paa Afrikas Kort. For de mangler Missionærer, og de mangler Midler til at sende flere ud for! — Er det saa saa underligt, at det er Nat? —

Satan ødelægger! Ogsaa i det Indre! Skuffelser møder os af de indfødte Kristne og af Missionærernes indbyrdes Forhold, som jo ogsaa derude skal kendes af Verden, at de er udsendt af Gud!

Jo! — Det er Nat! Og lad os ikke tro, at der er begyndt at komme Morgen! Men — der *kommer* Morgen! Har vi ikke lagt Mærke til, at naar Morgenen bryder frem, saa betyder det ikke alene dette, at Lyset bryder frem, men ogsaa dette, at Skyggerne bliver længere og skarpere! Det er, som Mørket ruster sig til den sidste Kamp mod Lysets Fremtrængen. Naar Lyset truer med at komme, saa fortætter Mørket sig! Har du ikke lagt Mærke til, at dengang Lyset var ved at trænge igennem i din egen Sjæl, da blev Mørket ogsaa tættere! — Men: Modstanden derude er ved at brydes ned! Der er enkelte Lysstraaler at pege paa!

Embedsmændene derude opdager, at Kristendommen egentlig er en Forbundsfælle for dem! Skatterne kommer ind, og de indfødte lærer at arbejde, naar de bliver Kristne! Og som en Læge skriver: Naar man møder Hedninger og kristne Negere, saa er det ikke de samme Ansigter! I den Grad forandrer Kristendommen et Menneske! — Eller en anden Straale! Islam bryder sammen over hele Verden i vore Dage. Og der er ingen Tvivl om, at naar det sker rundt om Sudan, saa vil det ogsaa snart ske, hvor vi har vor Mission! Naar det ikke *er* sket der, vil det kun sige, at vor Missionsmark er saa afsides, at det ikke er naaet dertil endnu. — Endelig er der det store derude, der sker blandt Hedningerne! Der er Steder, som sender Bud til de Kristne: Send os en Lærer, der

kan forkynde os om eders Gud. Og der er Steder, hvor de bygger Kirker, Skoler, Missionærboliger, for saa mener de, der er mere Mulighed for, at de kan faa et Sendebud. Og: der er store og forunderlige Vækkelser paa visse Steder i Afrika! — Det er *Lysstraaler* derude fra! Ja, der er jo da en Del endnu! Der er de 30 døbte Hedninger paa *vor* Missionsmark! Der er vore Elever paa Kostskolen og de fire Stationer, der ligger som Stationer for Lys og Kraft midt i Hedenskabet! —

Men — der er ogsaa Lysstraaler herhjemme fra.

Der er mange Guds Børn herhjemme, som elsker Arbejdet derude! Og gid dog alle Guds Børn maatte komme til det! Og dernæst saa har Sudan-Missionen skjulte Venner! Det er ogsaa Lysstraaler! Men de stærkeste Lysstraaler har vi i Forjættelserne i Guds Ord! Vi kender jo Fortællingen om Missionæren i Indien, der paa Spørgsmaalet om, hvorledes Udsigterne var, skrev hjem: »De er saa lyse som Guds Forjættelser!«

»Jeg er med eder«, har Jesus sagt! Tænk! *Med* i eders daglige Gerning, *med* ved Konferencerne, *med* eder, naar I samles til Møder, *med* i Bestyrelsen o. s. v. Kan der tænkes nogen mere straalende Forjættelse?

I Gamle Testamente finder vi Forjættelserne! I Herrens Ord til Abraham: »— — alle Jordens Slægter...« Og hos den sidste Profet, Malakias: »Herrens Navn skal prises ogsaa af Hedningerne!«

Og i det nye Testamente: f. Eks. Ap. Gern.: »Saa har da Gud givet ogsaa Hedningerne Omvendelse til Tro.« —

Disse Forjættelser lyser! »Det skal blive Morgen.« Saa maa vi fremad, Venner! i Tro til Gud! Det er jo ham, der har skabt Sudanmissionen, og han har været med indtil disse Dage! — Vi ser, hans milde Ansigt »lyser over os«! Og det lyser ogsaa over vore Missionærer og de indfødte Kristne derude.

Saa vil vi gaa frem! Ikke i Tillid til egen Kraft eller egen Dygtighed, men i Tillid til, at han gaar foran! Og vi maa gaa efter! Saa hver en Hindring bliver til Vej!

John Mott bad om 1000 ny Missionærer og 1000 indfødte Missionærer til. Og dernæst bad han om 1000 Mennesker hjemme i Kristenheden, som er fyldt med Guds Aand og med Jesus Kristus. Faar vi disse *sidste* Tusinde, faar vi alt det andet ogsaa! Er du klar over det? — Et-

hvert Guds Barn, der ikke vil lade sig fylde af Guds Aand, men som staar fast paa sit eget, paa Ønsker, Tanker, Meninger, Villie, Længsler — — han er den største Hindring for, at Lyset kan falde ind til Mennesker derude. Men den, der lader sig fylde af Guds Aand, han er en Kanal, hvorigennem Lyset kan skinne, — ogsaa derud. — Det gælder kun om et eneste: at der er Mennesker, der er bange for Synd — og som kun *vil* et eneste, nemlig Gud! Giv Sudan-Missionen saadanne Mennesker! Giv dig selv som et saadant Menneske! Saa skal Sudanmissionen gro! — Sjæl efter Sjæl! Stamme efter Stamme!

— — —

»Morgenen oprinder«. Vi er vel over Midnat! Morgendæmringen skimter vi derude! Vi vil lade os fylde af Guds Aand; saa kan vi synge:

»Herren han har besøgt sit Folk —
Natten, den blev til Morgen.«
Amen.

(Ved *E. R.*)

Til Formanden for Dansk Forenet Sudanmission!

Sudankredsen i Kolding samlet til Møde Mandag den 6. Oktober. Efter Referatet fra Aarsmødet udtrykker Kredsen sin Misbilligelse i Anledning af, at Penge, som bliver ofret til bestemte Formaal, i dette Tilfælde de 2000 Kroner fra Aarhus til Missionær Brissons Udrejse, bliver brugt til andet.

Kredsen mener i høj Grad, at det vil slappe Offerviljen, dersom Vennerne Landet over ikke faar saa megen Garanti for deres Gaver. Herren har sikkert lagt Missionær Brisson og Hustru hen til mange Venners Hjerte, ligesom Frøken Madsen er lagt hen til de københavnske Kredses Hjerter og udsendt ved disses Gaver. Missionær Brisson burde ske samme Ret!

Ovenstaaende er ikke i Forbindelse med Dr. Brønnums Udrejse.

Sudankredsen i Kolding.

Denne Henvendelse fra Sudan-Missionens Venner i Kolding vidner om, at de har megen Nidkærhed for Guds Riges Udbredelse i Sudan, og derfor skal de have Tak.

Med Hensyn til Sagen selv henviser jeg til Sekretærens Udtalelser Side 21 i Aarsberetningen*): »Det er umuligt for os at lade Penge ligge hen til bestemte Formaal, naar Kassen er tom. Vi lever fra Haanden og i Munden og maa derfor bruge Pengene, eftersom de kommer.«

Kolding-Vennernes Henvendelse giver mig Lejlighed til at fremføre en Tanke, jeg længe har næret.

Da Missionspræst Dam Mikkelsen blev ordineret i Vallekilde Kirke, slog følgende Tanke ned i mig, mens jeg stod paa Prædikestolen: »Dam Mikkelsen har hverken Fader eller Moder. De er begge døde. I, Guds Børn, her i Vallekilde-Hørve kunde jo være hans aandelige Forældre, d. v. s. antage ham som eders egen Missionær, bære ham paa Bønnens Arme, staa i særlig Brevveksling med ham og financielt bære ham.« Det varede ikke ret længe, før der kom et fuldtonende Ja. — Missionspræst Dam Mikkelsen er vore Sudan-Venners Missionær i Vallekilde-Hørve.

Hvordan praktiserer de saa dette?

Lørdag Aften fra 7½—8½ regelmæssige Bedemøder, hvor alt Sudanarbejde bæres frem i Bøn, og Dam Mikkelsen i Særdeleshed. — Mon Forbønnen har den rette Plads i vore Sudankredse? Jeg mener Fællesbønnen.

Men hvorledes tager saa Vallekilde-Hørve Sudanvenner sig af den finansielle Side af Sagen?

I indeværende Aar har de ved Kredsmøder indsamlet 3078 Kr.

Den 16. Oktober afholder de desuden Udsalg, ved hvilket de venter en Indtægt af c. 6000 Kr. Dette Beløb er fra selve Sognene.

For at nu ingen skal mene, at jeg ved disse Linier vil herliggøre mig selv, skal jeg ikke undlade at tilføje, at det er Sudanvennernes egne Tanker, deres eget Arbejde, deres egen Kærlighed til Sudan, der ligger bag alt dette.

Kunde andre Kredse ikke gaa i det samme Spor? Vov i Tro til Herren — Markus 11, 22 — at sige Ja, og Arbejdet vil vokse i Kredsene, og Velsignelsen følge.

Anton Pedersen.

*) Faaes à 1 Kr. fra Sudan Missionens Kontor, Roskilde.

Efterskrift: Jeg forstaar i og for sig godt, at Venner ønsker at samle ind til Særformaal, og ogsaa jeg anerkender det varme Hjerte, der staar bagved. Men nu staar vi for Eks. lige for Tiden med et Telegram »i Haanden« fra Missionsmarken saalydende: Send Penge! Enhver kan let sætte sig ind i, at det er svært at mangle Penge for vore Venner i Afrika. Nu har Telegrammet ligget i 10 Dage, og vi har ingen at sende. Vil det saa være forsvarligt, at det blev almindelig Skik, at alle Gaver, der blev indsendt, havde Særbemærkningen: til det og det Formaal, for Eks. Udsendelse af nye Missionærer. De Penge maatte saa ikke røres. Samtidig lammes vore Missionærer i Sudan af Pengemangel. Missionsmarken maa forsynes som Nr. 1. Jeg beder alle forstaa, at Penge til Missionsarbejdet i Sudan bør ikke indsendes til Særformaal, naar der da ikke er Tale om en særlig Indsamling, vedtagen af Bestyrelsen eller Aarsmødet. Alle Led griber ind i hinanden; et Missionsarbejde er en Maskine, hvor *alt* faar sin bestemte Rækkefølge, der *maa* følges.

Red.

Efterskrift: Pengene til Missionsmarken er nu indkommet og afsendt.

Boganmeldelser.

(Af *M. C. Fl.*)

C. Skovgaard-Petersen: Landet, hvor Kilderne sprang II. Lohses Forlag. Kr. 12,00.

Det er hævet over enhver Tvivl, at denne Bog vil blive meget læst. Sammen med 1. Del vil den blive en uvurderlig Støtte for enhver Bibellæser. Steder og Forhold fra det hellige Land bliver levende for en ved Gennemlæsningen, og de forskellige Synsvinkler, hvorunder Landet ses (som Forhærdelsens Land, Dommenes, Pilgrimmenes og Opstandelsens Land), giver nyt Lys over forskellige Forhold fra gammel og ny Tid. Bogen er overordentlig smukt udstyret, i stort Format og rigt forsynet med Kort og Billeder, baade i Sort og i Farver.

Hjemmenes Bogsamling 1924. Lohse. Kr. 3,50.

I Aar omfatter denne meget læste Bogsamling 3 Bind: *Anna Ølander: Farfarsgaarden,* en fin og ren Skildring af troende Menneskers Liv, hvor der ses mere paa Guds Vilje end paa egen Lyst, og hvor derfor ogsaa Velsignelsen ovenfra gør Livet rigt. — *Ralph Connor: Himmellodsen,* en god gammel Bekendt, der her udsendes i 2. Oplag — og *C. F. Peterson: Gud sejrer,* en frisk og fængs-

lende fortalt Samling af Sømandsfortællinger; jeg har prøvet at læse nogle af dem op i Sømandskredse, og de har faaet det Skudsmaal, at de er ægte.

Josef Blomgren: I Mesterens Haand. 2. Opl. Lohse. Kr. 1,50.

En god Levnedsskildring af den svenske Digterinde Lina Sandell, hvis Sange ogsaa tildels er godt kendt i Danmark. Bedst kendt er vel: „Lev for Jesus!"

Det danske Missionsselskabs Aarsberetning 1923. Kr. 1,00. I Kommission hos Lohse.

Som altid fuld af paalidelig Oplysning om hele det vidt forgrenede Arbejde og en uundværlig Haandbog for den, der vil være kendt med dansk Missionsarbejde.

N. P. Madsen: Undervejs. Lohse. Kr. 1,25.

Pastor Madsen skrev overordentlig meget, og efterhaanden faar vi nogle nye af hans efterladte Fortællinger. Ogsaa disse bærer Vidnesbyrd om hans stærke Vilje til at føre Mennesker ind i Guds Rige.

E. Juhl: Menneskets Aand og Aandeverdenen. Lohse. Kr. 2,50.

Det maa vist regnes for et ubetinget Gode, at Mennesker i vore Dage ikke kan nøjes med det rent materielle længere. Der spørges meget efter det usynlige og efter Sjælens skjulte Liv. Men den Trang maa retledes, og de Spørgsmaal skulde gerne møde Sandheden. Nærværende Bog søger at give nøjagtig Kundskab om en Mængde af Sjælens Fænomener og paa en saadan Maade, at den virkelig besvarer Spørgsmaalene, saa vidt de kan besvares. At den samtidig viser hen til den levende Gud og tillige advarer alvorligt mod letsindig Nysgerrighed overfor Aandeverdenen, er noget af det bedste ved den.

Tekst til Kredsmødet i November.

Sang Nr. 11. — *Tak* Gud for hans bevarende Naade! *Bed* om, at han ikke vil blive træt af os, men bevare os indtil Enden.

Fader vor IX.

7. Bøn: ***Fri os fra det Onde.*** Matt. 6, 13.

Denne Bøn er »fjerde Tone« i den jordiske Firklang. Den omhandler »alt ondt til Legem, Sjæl, Ejendom og Ære (Luther). Nogle Mennesker beder: »Fri os fra den Onde!« — *Det* Onde kommer fra *den* Onde.

1. »*Det Onde*« er: a) Det Onde i os, Matt. 7, 11, 15, 19. Bønnens Tanke er den: Hold det onde i mig *nede*, saa det ikke gør Fortræd. b) Det Onde *udenom os*, 1. Joh. 5, 19, Matt. 18, 7. Bønnens Tanke er den: Hold det Onde *borte* fra mig! — Se dog: 2. Tim. 1, 8 2, 3. 3, 12, 4, 5, m. fl.

2. »*Fri os*« er = Udfri mig! a) Fra Synden i mit eget Hjerte. b) Fra Synden i Verden om mig Jesu bad denne Bøn for sine Disciple i den ypperstepræstelige Bøn, Johs. 17, 15.

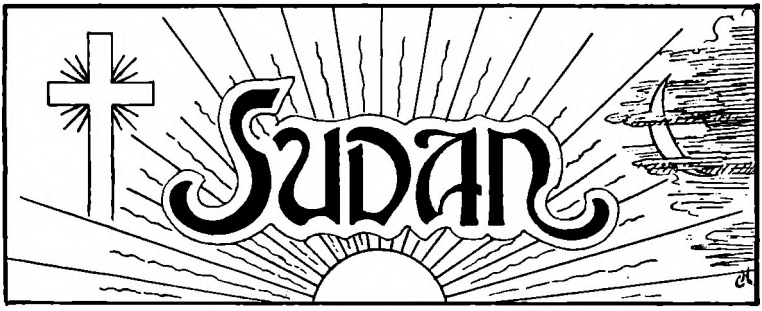
Denne Bøns *Forudsætning* hos Guds Børn er: a) At vi selv er vaagne i Kampen mod Synden *i* os. b) At vi er vaagne i Forsagelsen af Synden *uden om* os. 1. Thess. 5, 22.

Men: Selv *kan vi ikke* fri os fra det Onde. En rig Trøst for lidende Sjæle er det, at Ordet i 1. Mosebog 50, 20, 2. Linie gælder endnu i Dag!

Til Bedemødet:

Bed om, at Herren vil udfri os, sine Børn fra *alt* ondt; — og ogsaa fri sine Tjenere i hans Riges Arbejde — baade hjemme og derude. Sang Nr. 31.

L. R.

Udgivet af Dansk Forenet Sudan Mission

Nr. 12	DECEMBER 1924.	12. Aarg.

Redningerne ere Medarvinger og medindlemmede og meddelagtige i Forjættelsen i Kristus Jesus ved Evangeliet.

For denne Sags Skyld bøjer jeg mine Knæ for Faderen. Ef. 3, 6, 14.

Aarsskifte.

Alle Abonnenter paa »Sudan«, som har bestilt Bladet gennem Postvæsenet, bedes forny det i December Maaned ved at indbetale 2 Kr. til Postkontoret (Postbudet) for hele Aaret 1925.

Nu er forøvrigt Tiden til at anbefale Bladet til Venner og skaffe det nye Abonnenter. Ogsaa det er en stor Gerning i Sudan-Missionens Gerning, thi uden Kendskab er det vanskeligt at holde Kærligheden vedlige. Og Arbejdet maa have nye Venner for at gaa fremad.

De, der faar Bladet gennem Abonnementssamlere, vil af sig selv faa Bladet i det nye Aar, dersom det ikke er afsagt. *Bestyrelsen.*

Oversigt.

Missionens økonomiske Stilling har bedret sig i Oktober. Som det vil ses af Gavelisten, er der indgaaet godt med Gaver. Blandt disse er 5000 Kr. ved Pastor Münster, Dalby; de er fra den samme anonyme Ven, der tidligere indsendte 20,000 Kr. Da vi ikke kender hans Navn eller Adresse, sender vi hermed Missionens

kærlige Tak til ham. Endvidere er der indgaaet godt 5000 Kr. fra Udsalg i Hørve og omtrent 4000 fra L.Y.M. Maatte dette tjene til at opmuntre Sudan-Missionens Venner, saa der maa flyde gode Gaver ind fremdeles, for at vi kan tænke paa at udsende nye Missionærer af vort sidste Missionsskolehold. De længes, og vi længes efter deres Udsendelse.

3. December afrejser Missionærerne *Brisson og Hustru* og Frk. *Kristiansen* fra England og vil være i Afrika omkring den 20. Decbr og paa vor Missionsmark lidt ind i det nye Aar. Aabningen af den nye Jernbane fra Port Harcourt i Guinea-Bugten op til Benuefloden mellem Lokoja og Ibi bevirker, at vore Missionærer nu sparer en Del af den, særlig i Tørtiden, trættende Flodrejse og ligeledes spares der Tid. Medens den hurtigste Rejse tidligere tog 6 Uger til Numan fra England, rejste Frk. Kristiansen hjem paa 1 Maaned fra Numan til Esbjerg.

Den første Missionskandidat af det sidste Hold, *Kr. Hansen,* er, som meddelt i sidste Nr., bleven ordineret og blev indviet til Tjenesten ved et skønt Udsendelsesmøde i Bjerring Kirke mellem Viborg og Langaa. Se den særlige Artikkel derom. Han er afrejst til England for Sprogstudiums Skyld. Han ventes udsendt til Foraaret, forudsat at de fornødne Midler er til Stede.

Der er indgaaet faa Meddelelser fra Missionsmarken. Ad telegrafisk Vej ved vi, at der er købt en brugt *Staalpram* af Regeringen. Dermed er formentlig denne Sag i Orden.

Vi ved, at Dr. *Brønnum* er naaet Afrika, men egentlige Meddelelser foreligger ikke endnu fra hans Haand.

Opmærksomheden henledes paa den Radering, der sælges til Fordel for Sudanmissionen og som faas à 10 Kr. hos Boghandler Sparre Ulrich, Helsingør. Der har tidligere været Prøvebillede af det i Bladet. Egner sig til Julegave. *Johs. Olsen.*

Julen og Sudanmissionen.

Det vigtigste af disse to Ord er Julen, thi uden den var der jo ingen Mission i Sudan. Men ligesom alt i Tilværelsen er bleven til ved Kristus (Johs. 1, 3), saaledes

er ogsaa Missionen bleven til ved Kristus. Vi tror, at Gud selv ved Kristus har skabt Sudanmissionen, derunder ogsaa det danske Arbejde dernede. Vort Arbejde er at bringe Jul til Afrika, ikke en Solfest, men en Fest for »du Soles Sol fra Bethlehem«; det viser sig da ogsaa, at Julefesterne paa den danske Missionsmark hører med til det, der griber de indfødte mest. Negrene ved godt, at der er en Gud og en Skaber til — at de ikke tilbeder ham, er en anden Sag — men de ved ikke, at der er en Kristus til, en Konge over de onde Aander, en Offerpræst, der ofrede sig selv, en Profet, som ejer Livet, det evige Liv i sig selv. Dybest set prædikes der derfor Jul hele Aaret paa Missionsmarken. Maatte vore Tanker, omsat i Forbøn, ogsaa i den nu kommende Jul, være hos vore Brødre og Søstre, der staar dernede i vort Sted, og som vel netop i Juletiden savner Hjemmet allermest.

Men har saa Julen og Sudanmissionen noget særligt at gøre med hinanden herhjemme? Det forekommer mig. Julen er jo Hjemmenes Fest, blandt andet af Hensyn til Aarstiden. Der bliver derfor Lejlighed til at arbejde med Sagen i Bøn og Læsning. Der læses jo meget ved Juletid. Maa jeg henstille til alle vore Venner at udbrede vort Julehefte: Under Afrikas Sol 1924. Brug det til Julehilsen (se nærmere om Heftet paa dette Blads Omslag). Og brug Sudan-Missionens Bøger til Julegaver. Bedre Bog til Julegave end for Eks. Mary Slessor (3 Kr. 50 Øre, indb. 5,25) findes næppe. Ligeledes Forsyth (2 Kr.), Brønnums Bog: Folkeliv i Sudan (3 Kr.), Khama (3 Kr.), Kampen for Kronen (1,50), Opfordring til Bøn af Zwemer (1,50) o. s. v. Paa Bagsiden af vort November-Nr. af »Sudan« findes Boglisten. Bøgerne faas i alle Boglader (udsendt fra Lohse), hos alle Missionærer, hos vor Ekspedition (Algade 67, Aalborg). Ved at benytte vore Bøger til Julegaver støtter man Missionen og udbreder Kendskab til Missionen. Gør det. I Stedet for at bruge Postkort, køb saa et Antal af afdøde Pastor Fabers Bog: »Vor Gæld til Negrene« (50 Øre) og udsend dem. *J. O.*

Muhammedanismen i Nigeria.

Kære Pastor Olsen.

I Pastor Münsters Prædiken i Herning Kirke ved Aarsmødet, som denne er refereret i Sudanbladet for November, er fremkommen nogle Sætninger, som synes i Modstrid med hinanden, og jeg kunde tænke mig, at der er flere Venner ud over Landet, som kunde ønske at faa disse nærmere belyst.

Først staar der: Muhammedanismen vælter sig ned fra Nord, Jernbaner skaber Byer, som suger særlig de unge hen til sig, og der stilles de over for en Blanding af Muhammedanisme og Navnkristendom, o. s. v. Er det saa underlig, at der er Nat?

Lidt længere nede staar der angaaende Lysstraalerne: »Eller en anden Straale! Islam bryder sammen over hele Verden i vore Dage« o. s. v. Jeg tror, at en Klargørelse af Tanken, der ligger bag ved, vilde være paa Plads, da vi ude i Kredsene forstaar den første Tanke langt bedre end den sidste. Muligt kunde Spørgsmaalet og Svaret blive behandlet i Sudanbladet for December.

Med kærlig Hilsen

Deres

N. P. Madsen,

Fmd. for Sudan Kredsen i Silkeborg.

— — —

Til ovenstaaende skal jeg bemærke:

Det første er en *gammel Bevægelse.* I mange Aar er Muhammedanismen ustandselig fra Nordafrikas muhammedanske Lande trængt mod Syd ned i Sudan, og ogsaa vor Missionsmark i Provinsen Yola er i høj Grad hjemsøgt deraf, i Byen Numan er der jo saaledes et stort muhammedansk Kvarter — og denne Bevægelse er langt fra at være gaaet i Staa.

Det andet derimod er *en ny Bevægelse,* først fremkommen efter Krigens Ophør. Ved de Konferencer, som John Mott i Foraaret afholdt i Nordafrika, Syrien og Palæstina med Muhammedanermissionærer alle Vegne fra, konstateredes det, at Muhammedanismen er i Opløsning over hele Linjen: i Kina, Indien, Persien, Syrien, Arabien, Nordafrika, Østafrika, Vestafrika, »undtagen maaske i

det nordlige Nigeria« (hvori Provinsen Yola ligger) tilføjes der i Beretningen. Denne overraskende Bevægelse er en Frugt af mange Faktorer: Muhammedanismens Fallit i Krigen, hvor Muhammedanere kæmpede mod Muhammedanere paa de forskellige Fronter, det gensidige Had mellem Tyrkere, Arabere, Ægyptere m. fl., som sprænger Fællesskabet i Religion, Afskaffelsen af Kalifatet, Muhammedanismens stærke Fællesmærke o. m. m. — Den muhammedanske Ungdom har opdaget, at Muhammedanismens Omraade ikke er ensbetydende med hele Verden, og staar spørgende, videbegærlig, modtagelig for al Slags Paavirkning udefra, som den tidligere var ganske utilgængelig for, og Muhammedanismens Ledere er raadvilde og fortvivlede. Derfor er det Nye Testamente i adskillige muhammedanske Byer den Bog, der sælges lettest af alle, muhammedanske Børn sendes i Tusindvis til den kristne Missions Skoler og de unge til dens højere Skoler, adskillige gaar aabenlyst over til Kristendommen og forkynder uden Risiko Kristus for deres Landsmænd, altsammen Ting, der var ganske utænkelige før Krigen, — ja paa de hollandske Øer i Østindien og i Abessinien kan man endog tale om Vækkelse blandt Muhammedanerne.

Men med alt dette er Muhammedanismen langt fra at være knækket, den breder sig stadig rivende i Afrika, og naar Nord-Nigeria med vor Missionsmark endnu staar udenfor hele denne nye Bevægelse, ja Muhammedanerne dèr formodentlig ikke engang ved noget derom, formener jeg, at det beror paa, at det er saa afsides beliggende fra de store Kulturstrømningers Veje.

Hvem der for øvrigt ønsker at vide mere om dette, anbefaler jeg at læse *Sam. Zwemer: Opfordring til Bøn* for den muhammedanske Verden, oversat af Sudanmissionens Formand, udkommen hos Lohse.

G. Münster.

Efterslæt fra Aarsmødet.

Vi var nogle Venner, som paa Rejsen hjem fra Aarsmødet talte om vort Udbytte af Mødet; vi var enige om, at det var et rigt velsignet Møde, og at vi havde haft

større Udbytte deraf, end vi kunde have ventet ved f. Eks. at have været med til et Helliggørelsesmøde.

Dermed faar det nu være, som det vil, men selv om vi var meget glade for at være med, saa var vi ked af, at der var skurrende Mislyde fremme. Jeg tænker paa Ordet: Kritik. Der kan vel skelnes mellem to Slags Kritik; der kan kritiseres af Kærlighed til en Sag, men en saadan Kritik vil sikkert blive fremført i stor Beskedenhed; men der kan ogsaa kritiseres paa en overmodig Maade, hvor man har en Følelse af, at det er, som den, der kritiserer, vilde sige: »Det kunde jeg gøre langt bedre«. Og nu tror jeg saa langt fra, at Bestyrelsen mener sig at være fuldkommen, men jeg vilde gerne hermed sige til alle Sudanvenner, at er der noget, vi synes skulde være bedre, lad os da hellere end kritisere *forvandle det til Bøn*. Og lad os ikke glemme at bede for Bestyrelsen, at den maa faa Visdom til at styre, for saa tror jeg, at der vil blive mindre Kritik og mere Velsignelse over Missionsarbejdet i Sudan.

I. Eggert Hansen,
Glamsbjerg.

Selvbiografi.

Jeg er født i Bjerring den 19. August 1894 og er Søn af Landmand Martin Hansen og Hustru Else Marie. Gennem mit Hjem førtes jeg saa langt, det kunde føre mig; men særlig gennem min Farbroder droges jeg allerede tidligt mod Guds Rige.

Da jeg var 11 Aar, blev jeg taget afsides, idet jeg maatte ligge paa Sygehuset i 8 Maaneder; under dette Ophold oplevede jeg meget med Gud uden dog helt at tage mod Guds Naade; thi da Gud havde gjort mig rask, droges jeg ud i Verden igen; men som ungt Menneske kom jeg med til nogle Møder, som Præsten holdt i Bjerring Præstegaard; nu følte jeg, at Valget maatte gøres, og Herren drog mig afsides til Faarevejle Højskole, hvor jeg fik Troen paa Jesus Kristus i Eje.

Gennem Bøn og ved Læsning af Guds Ord blev det klart for mig, at Herren vilde have mig paa Missionsmarken; hidindtil havde jeg været beskæftiget ved Land-

bruget; men i 1919 tog jeg paa Rønde Kursus, hvor jeg blev klar over, at Herren vilde have mig til Sudan. Den 1. Oktober 1920 blev jeg optaget paa Missionsskolen i Hunborg; dette Ophold var velsignet, særlig det sidste Aar, da vi fik Lov at se Herren gøre sin Gerning blandt unge og gamle.

Før Julen 1923 fik jeg min Eksamen paa Universitetet, derefter opholdt jeg mig i England i 3 Maaneder. Den 26. September blev jeg ordineret i Roskilde Domkirke af Biskop Fonnesbeck Wulff.

Den 28. Oktober var der Udsendelsesmøde i Bjerring, hvor jeg i særlig Grad mærkede Vennernes Kærlighed.

Jeg har Grund til at sige Gud Tak, fordi han har ført mig hertil. Tak til Eder, som har været med i Forbønnen; maatte Herren velsigne og styrke os til at være tro, naar jeg, om Gud vil, kommer til at staa i Herrens Gerning derude i Sudan.

Eders Udsending
Martin Kristian Hansen.

Den 3. November 1924.

Udsendelsesfesten i Bjerring.

En dejlig Dag var det, med Højtid over sig. Den begyndte med kærlig Indkvartering af tilrejsende Gæster og med travle Hænders Arbejde med at pynte Kirken og Missionshus til Fest.

Kl. 1½ holdtes Gudstjeneste i Bjerring Kirke, som var fuld af Mennesker. Her talte Missionær *Kr. Hansen* sammen med sin tidligere Lærer, Pastor Nielsen, Hundborg, og Næstformanden, Pastor Olsen. *Pastor Nielsens* Text var Rom. 1, 14: „Jeg er i Gæld til alle." — Ganske vist har Paulus et andet Sted sagt: „Bliv ikke nogen noget skyldig", men tilføjer dog: „uden det at elske" — Kærlighedens Gæld er det, han er i — og *vor* Kærlighedsgæld er i Sandhed stor, særlig til Negrene (jvfr. J. H. Faber: Vor Gæld til Negrene).

Da Paulus havde smagt Guds Naade, forstod han, at han maatte være med til at betale sin Gæld til „Grækere og Barbarer — til vise og uforstandige — til alle". Det er dejligt at betale sin Gæld, det man skylder, naar man har noget at betale med. Lykkeligt er det for os, at vi har Lov at være med til at betale vor Gæld."

Derefter talte den unge Missionær over 2 Mos. 4, 14—15: „Herren skal stride for Eder, men I skal tie." — „Saadan gik det. Israels Børn ved det røde Hav — de kom gennem Havet, over det store Vand, ved Herrens Haand, og saadan maa det være for Missionærerne naturligvis, men ogsaa for dem herhjemme, som skal tage Del i Herrens Gerning; de maa være kommet „over det store Vand" — gennem Omvendelsen. Men lykkeligt er det, at vi ogsaa maa gaa med det Budskab: Herren *har stridt* for Eder paa Korset, og det har vi Lov at vidne, at den Herre Jesus lever den Dag i Dag og gaar i Forbøn for os. Imens vi er paa Vejen, bestaar jo ogsaa vor Helliggørelse i, at Herren strider for os. Derfor er jeg glad ved at gaa ud, selv om jeg er klar over, at der er Vanskeligheder og svære Forhold at komme igennem; men I maa bede for mig — Eders Bøn kan jeg ikke undvære; men jeg har en Sorg i mit Hjerte, og det er dette, at mange herhjemme i Bjerring Sogn endnu lever uden Jesus — uden „at være kommet over det store Vand" — og den Sorg tager jeg med mig ud.

Endelig talte *Pastor Olsen:* „Som hos Paulus Kærlighed og Sandhed hører sammen, saaledes ogsaa hos os. Ikke alene maa vi være Sandheden tro i Kærlighed, men ogsaa Kærligheden tro i Sandhed. I maa se sandt paa Eders Missionær — ikke anse ham for en Helt, men huske, at han er Kød og Blod af Eders Kød og Blod — og har har sit gamle Menneske at kæmpe med — og kender vi til det herhjemme, hvor langt sværere er det dog saa ikke derude i det strænge Klima. Derfor maa Eders Kærlighed vise sig i, at I beder, ikke blot nu i Begejstringen, men stadigt og regelmæssigt for ham, men ogsaa for hele Sudan-Missionen. Vil I holde Bedemøde mindst een Gang om Maaneden for den Sag? Ogsaa Eders Penge — giv — deri vil Eders Kærlighed ogsaa vise sig."

Efter disse 3 korte Taler skete selve Indvielsen, idet Missionæren traadte frem foran Altret og med Haandspaalæggelse overgaves til Gerningen paa den danske Missionsmark i Sudan under Bønnen fra Hebr. 13, 20—21.

Ved Gudstjenesten, som sluttede med Altergang, indkom som Offergave 529,39 Kr. paa Altret.

Senere paa Eftermiddagen havde Samfundet i Bjerring indbudt til en Fest i Missionshuset. Her fik man Kaffe, og i flere Timer vekslede Sang og Tale, idet der var mange, som tog Ordet for at ønske Kr. Hansen Lykke og Guds Velsignelse over Gerningen, deriblandt Præsterne Nielsen, Olsen, Fibiger Jensen og Missionærerne Engskov og Bundgaard, men ogsaa mange Mænd og Kvinder fra Samfundene i Bjerring og Omegn.

Her skal ikke nævnes Navne paa de forskellige Talere, men man havde en stærk Fornemmelse af, at Kr. Hansen har en stor Plads i de Troendes Kærlighed; og mange Samfund tilsagde ham deres Troskab i Forbønnen for ham og hele Sudan-Missionens Gerning.

At Kr. Hansen nu er naaet saa vidt, at han kan rejse ud til Sudan, opfatter han under den Synsvinkel: „Af Herren er det sket, og det er underligt for vore Øjne". Det var ikke faa, som

takkede Kristian (det lød saa fortroligt, at de nævnede ham ved Fornavn og sagde „du" til ham) for alt, hvad han havde været for dem.

Efter Mødet havde Kr. Hansen samlet sine Venner til en Sammenkomst i sit Hjem i den korte Tid, der var tilbage inden Ungdomsmødet, der holdtes om Aftenen Kl. 8. Ved dette Ungdomsmøde talte Engskov og Bundgaard, den ene om Oplevelser paa Missionsmarken — den anden om Joh. 17, 3. Der var indløbet en Del Hilsener, som oplæstes, og det blev sent, inden denne indholdsrige Dag blev afsluttet ved Pastor Fibiger Jensen, Hunborg.

Trods det, at der var sluttet af, var der et Par af de tilstedeværende i Forsamlingen, der paa de Unges Vegne maatte have sagt Farvel til Kr. Hasen, og deres udrejsende Ven takkede dem for alt og holdt en kort Tale til dem: „Dette har jeg talt til Eder, I Unge; thi I er stærke." —

Efter Salmen: „Herrens Venner ingensinde" skiltes den store Flok, og en dejlig Dag var til Ende. Skal der tales om noget sørgeligt, maa det være dette, at Formanden paa Grund af sin Hustrus alvorlige Sygdom var forhindret i at være tilstede. Ligeledes var Sognepræsten paa Grund af Sygdom fraværende.

Forsamlingen vedtog under stærk Tilslutning at sende de to fraværende en Hilsen. *Fibiger Jensen.*

†

Kirstine Foged.

En trofast Ven af Sudanmissionen, en af de ældste paa Lolland, Fru *Kirstine Foged,* Rørbæk, er gaaet hjem. Hvor havde hun et varmt Hjerte og en aaben Haand for denne Gerning, hvor var hun trofast i Forbøn for den, og hvor var det hende en Glæde at kunne yde Gæstfrihed mod dens Arbejdere, baade dem derude og dem herhjemme.

Gid der maa kunne siges om slige Venner: »for de gamle, der faldt, er der ny overalt«.

Velsignet være hendes Minde! *Kirstine Wormark.*

Ved Testamente har Fru Foged tillagt Sudanmissionen 1200 Kroner. *Red.*

Brev fra Ingeborg Dagnæs.

S. U. M. Lamurde, 18. September 1924.

Kære Venner derhjemme!

I Juli var vi alle samlet i Numan til Konference; det var dejlige Dage, vi havde sammen; det var den bedste Konference, jeg endnu har været med til i Numan. Vi her fra Lamurde havde den korteste, men værste Vej at passere; det meste af den fortjener ikke Navnet Vej, for det var kun Mudder og Vand; nu er „Vejen" værre end i Juli; Posten, der kom i Dag, var vaad, men Manden, der bar den, havde ogsaa gaaet i Vand, som gik ham helt op til Munden.

Lad mig fortælle Eder om vor Gudstjeneste her sidste Søndag Aften; det var noget af en stor Oplevelse at være til Stede der. Hele Mødet formede sig som et Vidnesbyrd-Møde, og ikke mindre end 25 stod op og vidnede om, at de nu ikke mere fulgte Aanderne, men Guds Vej, vidnede om, hvad Jesus Kristus havde gjort for dem.

Her er nogle Vidnesbyrd, der lød:

Barji:

„Længe levede jeg ligesom alle I andre her i Lamurde; jeg havde min Mark og ogsaa mange andre gode Ting.

Saa gik jeg engang til Numan, og der besøgte jeg Iguda; han fortalte mig om Gud, indtil jeg forstod, at dette var Sandheden. Foran Eders Øjne, I Folk fra Lamurde, ønsker jeg at sige, at jeg nu følger Guds Vej; og selv om I ler af mig og kalder mig en Daare, følger jeg Gud. Jeg ønsker ikke at følge Satan og Aanderne, men kun Gud alene; dem af Eder, jeg har syndet imod, beder jeg tilgive mig."

Barji har siden Juni 1921 været Arbejderformand her paa Stationen; han har passet sit Arbejde med stor Troskab og et villigt Sind; vi, som kender ham, holder meget af ham; han er vist omkring de 30 Aar.

Magana:

„For flere Aar siden hørte jeg David Kanti prædike i min By Wulpi; jeg forstod ikke alt om Gud, men meget af det; jeg fulgte Aanderne dengang, kastede Jord over mine Skuldre foran Aandehusene. Nu følger jeg Gud; i 3 Aar i Wulpi fulgte jeg ikke Aanderne; mine Slægtninge sagde, at hvis jeg ikke fulgte Aanderne, vild de dræbe mig, men jeg troede paa Gud; jeg arbejdede ikke om Søndagen, jeg troede alt, hvad David havde fortalt; saa kom jeg her for at høre mere om Gud; nu følger jeg Guds Vej helt; jeg ved, jeg er en stor Synder, men jeg ved ogsaa, at Gud kom for at frelse Syndere, ikke retfærdige. I, som kan bede, bed for mig, at jeg maa følge Gud med et helt Hjerte."

Magana kom her i Juni 1921, tror jeg, det var; han er Kok hos Pastor Thompsons; ogsaa han er afholdt; jeg tænker, han er ca. 20 Aar, han er i Daabsklassen.

Bargaren:

„Jeg er den eneste her iblandt Eder fra M-bula; hør efter mine Ord. Fra jeg var ganske lille, fulgte jeg Aanderne, som min Far og Mor lærte mig om. Da jeg blev større, hørte jeg i min By Johannes Markus fortælle os om Jesus Kristus; det var søde Ord for mit Hjerte. Da forlod jeg Aanderne, min Far og Mor og kom saa til Missionen i Numan; ikke fordi jeg vilde tjene Penge hos Missionærerne, mine Forældre er ikke fattige,

saa af den Grund behøvede jeg ikke at forlade Mbula, men kun fordi jeg ønskede at høre mere om Jesus; nu ønsker jeg at følge ham med et helt Hjerte. Bed for mig, dem af Eder, der kan bede."

Bargaren har været hos mig; første Tur var han „Stuepige", denne Gang er han Kok; han er mig en god Hjælp og har kun givet Aarsag til Glæde; han er Ærligheden selv, der mangler aldrig saa meget som en Femøre i hans Regnskab; han er vist ca. 20 Aar.

Naar jeg nu har skrevet disse Vidnesbyrd til Eder, kære Venner derhjemme, saa er det for at sige Eder, at Eders Gerning har ikke været forgæves i de svundne Aar; taler de ikke til os om unge Mænd, der har noget af Filips Sind: „Kom og se, vi har fundet Messias." Til mit Hjerte talte disse Vidnesbyrd om, at den Sæd, vore første Missionærer har saaet i Hjerterne, har spiret og groet, og nu ser vi

„de unge i Flok som Dug i Glans
om Golgatas Kors slaa Krans".

Og skønnere Syn kan vi ikke se.

Hør ogsaa en Røst fra en Mand fra Lamurde By, *Nosembato:*

„Jeg rejser mig foran Eder for at fortælle Eder, at jeg ønsker at følge Guds Vej. Vi Bachamaer lever i Mørket, men nu er Lyset kommet iblandt os; lad os følge det; nu ønsker jeg at følge Guds Vej med helt Hjerte. For en Tid siden var der en Slange, der bed mig, Malam Villesen gav mig Medicin, indtil al Giften var ude. I ved, at hvis en ond Slange bider een, kan man ikke leve; nu takker jeg Gud, fordi *Han* gjorde mig rask. Til Eder siger jeg: følg ogsaa I Gud, vrag ham ikke, selv om nogen ler af Eder, jeg følger ikke Aanderne mere, men kun Guds Vej alene."

Der var flere, der gerne vilde have vidnet, men det var sent, saa vi maatte slutte; efter Bønnen sang vi den dejlige Sang: „Send dine Strømme af Naade".

Jeg tænker, at vi fortsætter en anden Søndag Aften.

Modtag min Tak, fordi jeg ogsaa er med blandt dem, hvis Navne I nævner for Naadens Trone.

De kærligste Hilsener i Jesu Navn.

Eders hengivne
Ingeborg Dagnæs.

Særindsamlinger.

Forretningsudvalget har bedt mig uddybe dette Emne yderligere end sket er i sidste Nummer af Bladet. Jeg forstaar saa godt, at enkelte eller en Kreds af Venner kan faa Lyst til at yde Gaver til et bestemt Formaal indenfor Sudanmissionens snart store Virkefelt, specielt til enkelte Missionærers Udsendelse eller Arbejde, idet vedkommende Kreds er kommet i særlig Berøring med en bestemt Missionær. Det er dog en Kendsgerning, at

store Missionsselskaber udbeder sig Vennernes Forstaaelse af ikke at indsende Gaver med Paategning om bestemt Formaal, med mindre det er en Indsamling, Bestyrelsen selv har sat i Gang; dette har Gang paa Gang været udtalt f. Eks. i Dansk Missionsblad. Det forekommer mig, at vi i denne Sag maa skelne mellem pengeknappe Tider og Tider, hvor der er Overskud. Den første Tilstand har eksisteret i vort Selskab i de sidste Aar; men netop i saadanne Tider kommer der Gaver med Paategning, hvad der hænger sammen med, at man vil fremskynde en eller anden Sag, saa den gaar forud for andre. Nu maa vore Venner tro, at Bestyrelsen øver sig i at ordne Sagerne i en bestemt Rækkefølge efter deres naturlige Vigtighed; det ligger i Sagens Natur, at Bestyrelsen har de bedste Betingelser for at kunne skønne herom; tillige maa Bestyrelsen være streng retfærdig; vi kan ikke udsende en Missionær udenfor den naturlige Rækkefølge beregnet efter Hjemkomsten, selv om der bliver indsendt ekstra Gaver til en bestemt Missionærs Udsendelse; det vilde være uretfærdigt. Det *maa* gaa efter Tur. Og naar Bestyrelsen har skønnet, at Dr. Brønnum maatte afrejse i September, hænger det sammen med, at hans Udrejse har været bestemt lige siden sidste Vinter, saa han den Gang fik sit bestemte Nummer i Rækken. Og selv om Dr. Brønnum er sendt ud for som Selskabets Sekretær at kunne give Bestyrelsen et levende Indtryk af Missionsmarken, ved vi alle, at han som Sudan-Missionens Pionér og som den, der kender Sprogene og Skikkene tillige vil komme til at virke som Missionær. Det kan ikke undgaas. Dertil kommer, at Spørgsmaalet om Hvilehjemmet maa løses, ligesom det vil være langt lettere for Bestyrelsen at tage Stilling til Byggerier og lignende paa Missionsmarken, naar han har været rundt paa alle Missionsstationer. Og hvad Fornøjelse har man af at sætte en Særgave paa 2000 Kr. hen til Udsendelse af andre Missionærer; thi alle er vel klar over, at vi kan ikke sende to Missionærer til Centralafrika for de Penge. Naar det saa er en pengeknap Tid, vilde Følgen blot blive, at alle kom til at vente. Det hele, der er sket i den i forrige Nr. omtalte Sag, er altsaa, at Særgaven til 2 navngivne Missionærers Udsendelse er laant af Selskabet til Udsendelse af een Missionær, som efter Tur skulde af Sted først — og i Bestem-

melser af den Art, hvem der skal ud først, maa Bestyrelsne være bestemmende — og disse Penge er saa erstattet af andre kort Tid efter, saa at de nu alle er afrejst.

Naar der henvises til, at København har sine særlige Missionærer, er det rigtigt; men det maa ikke forstaas saaledes, at Københavns Kredsforbund derved kan opnaa, at en af deres Missionærer sendes ud før andre, naar disse skal først ud. Nej, deres Opgave er at samle Løn o. s. v. ind; Pengene sendes til den fælles Hovedkasse, og deraf betales det hele; men de har deres egen Konto, saa de ved, om de har samlet tilstrækkeligt ind. Ligesaa »Yola«. De havde Penge til deres Missionærs Udsendelse, før hun skulde rejse; de blev saa indbetalt til Hovedkassen, og deraf blev ogsaa anvendt Penge til Brønnums Udsendelse, og saa blev Frk. Kristiansen udsendt efter Tur. Saaledes maa det i alle Tilfælde være, og heri sker ingen Ændring; det er jo det samme Arbejde og den samme Sag, og Rækkefølgen maa holdes. At Kærligheden til Sudan-Missionen skulde slappes derved, er for mig ganske ufatteligt, og jeg tror ikke paa det. Men selv om saadant skulde ske for en enkelts Vedkommende, kan Bestyrelsen ikke fravige at handle efter, hvad den enstemmigt mener er Ret for Guds Ansigt.

Johs. Olsen.

Boganmeldelser.

E. Eilschou Holm: *Uvirkelig og virkelig Kristendom hos vore Børn.* Lohse. 0,25.

Et lille Hefte med en Prædiken fra et Søndagsskolestævne. Med stor Virkelighedssans og Kendskab til Barnenaturen giver det Fingerpeg, der kan være overordentlig værdifulde baade for Søndagsskolelærere og Forældre. Læs Bogen. *M. C. Fl.*

M. Jørgensen: *Helligaandens Gerning.* Lohse. 1,00.

En lille Bog, der grundigt behandler de forskellige Udtryk, vor Bibel bruger om Aanden og Aandens Gerning. Den er velgørende fri for al sværmerisk Tale. Jeg vilde tro, at Afsnittene om Aandens Gerning i og ved Menigheden kunde have et Alvorsord at sige til Menigheden. *M. C. Fl.*

Kristelig Afrivningskalender 1925. Udgivet af Brødremenighedens danske Hedningemission. Brødremenighedens Ekspedition, Kristiansfeld. 1,75.

Til hver Dag i Aaret er der Bibelsprog, en opbyggelig Be-

tragtning, Bedeemner med mere. Jeg ved, at den bruges mange Steder til daglig Husandagt og egner sig fortrinlig dertil. Der er rig Henvisning til Hedningemissionen. Ingen vil fortryde at købe den.

A. Fibiger: *Hans Nielsen Hauge i Danmark.* En Materialsamling. Lohse. 2,00.

Bogen indeholder de faa og ret ufuldkomne Efterretninger, vi har om den kendte norske Vækkelsesprædikants to Besøg i Danmark. Dertil er knyttet nogle Træk fra Hundredaarsdagen for Hauges Død. Bogen er forsynet med gode Billeder.

Marie Rasmussen: *Nogle Tanker om vort Ansvar for de unges Moral.* Lohse. 0,50.

Et godt Foredrag om Hjemmets og Samfundets Opgaver overfor de unge i moralsk Henseende.

Frank P. Bullen: *Paa Havet med Herren.* Lohse. 2,50.

En ung Sømands Historie. Bogen giver et godt Indblik i Sømandslivets Farer paa alle Maader. Bogen, der er oversat af Gunner Engberg, egner sig fortrinlig til Højtlæsning.

De unges Julebog. Lohse. 1,00.

Dette Hefte, der er redigeret af Svend Rehling, vil faa et let Salg. Særlig vil jeg fremhæve en skøn Oplevelse om Guds Førelse af Missionær Einar Prip, en særdeles original fra svensk oversat Beretning om en afsides boende, troende Mand, der oplever to voksne Sønners Omvendelse kort før deres Død, dybt og gribende skildret, saa man ikke glemmer det; endvidere dybe Oplevelser fra Indien af Fr. Bjørk om dannede Hinduers Dragelser mod Kristus samt et kombineret Jule- og Nytaarsstykke af Redaktøren. Heftet er smukt i Omslag og forsynet med Billeder.

De gamles Julebog. 0,75. Lohse.

Dette Hefte, der er redigeret af Provst Biering, indeholder gode Smaastykker for de gamle, der vil læse dem med Glæde.

Juleklokken. Lohse. 1,00.

Et fornøjeligt Julehefte for ganske unge. Der er en smuk Fortælling om et Armenierbarn, der flygter fra Araberne og finder sin Broder i Aleppo, nogle Drengehistorier, som Drenge selv vil finde virkelighedstro, og andre gode Ting.

Klokkerne kimer. Det danske Missionsselskab 2,00.

Dette Hefte bringer Bud fra Hedningemissionen i Indien og Kina. Fru Missionær Hoff indleder smukt om at arbejde paa Guds Plans Virkeliggørelse ved at hver gør sit, bygget paa et Hverdagsbillede fra Væveriet i Indien. Derefter fortælles om vor gamle danske Koloni Trankebars Præstegaard og Mission og om D. M. S.s Delegations Besøg der i 1923, alt meget interessant og fængslende. Pastor Løgstrup og Missionær M. C. Jensen oprulle Billeder fra Kina og taler om kinesiske Skrifttegns Betydning og finder deri Tilknytning til de første Sider af vor Bibel. Missionærerne Jul og Buch fortæller friskt og dygtigt om Missionsarbejdet, og Missionær Baagø om en afdød, indfødt Ungdomsarbejder, der blev af stor Betydning for K. F. U. M., men som døde 1916. Bogen slutter med et Par Artikler af Pastor Hornbech og Baronesse Schaffalitzky. — Udstyret er smukt, baade i Henseende til Papir og Illustrationer, og Heftet er billigt.

Julestjernen, red. af Pastor Matthiesen. Hagerup og Lohse. Pris 2,50.

Jul, red. af Gunner Engberg. Lohse. 3,25.

Hjemmenes Julebog, red. af Provst Vibe-Petersen. Lohse. Pris 2,00.

Børnenes Julebog, red. af Pastor Høher. Lohse. 0,45.

K. F. U. K.s Julebog, red. af Karen Ræder. Lohse. 1,25.

Da jeg først for et Par Dage siden modtog alle Julehefterne, har det været umuligt for mig at faa læst dem alle igennem, og da vort Blad nu skal i Tryk, maa jeg nøjes med at notere, at alle de nævnte Julebøger og Julehefter er smukt udstyret med gode Illustrationer og gøre opmærksom paa, at Redaktørernes Navne borger for et godt, kristeligt Indhold. Iøvrigt har vel alle disse Hefter fra Aar til Aar faaet en saa god Indgang, at Anbefaling er overflødig. *Johs. Olsen.*

Tekst til Kredsmøde i December.

Sang Nr. 8. — *Tak* Gud for al Bønhørelse i Aaret, som er ved at rinde ud! — *Bed* om, at vi maa blive mere tro Bedere i Dagene, som kommer.

Fader vor. X.

Slutningen: ***Thi dit er Riget, Magten og Æren i Evighed, Amen.*** Matt. 6, 13.

Dette er *Bønnernes* Afslutning! En herlig Tekst at hvile paa mod *Aarets* Afslutning. Bønnen er *af* Faderen og *til* Faderen, men maa ogsaa hos os hvile *paa* Faderen.

1. »*Thi*« = derfor! Altsaa: Vor Fader maa bønhøre os — *ikke* for vor Bøns Skyld — men *fordi* Riget, Magten og Æren er hans!
2. *Riget er hans:* Alt, hvad vi i Fader vor har ført frem i Bøn for ham, tilhører *hans Rige!*
3. *Magten* er hans: Han *har* Magt og Villie til at høre og gøre, som vi har bedt.
4. *Æren* er hans: Derfor bliver Æren for alle Ting ogsaa hans!

Mærk hvorledes Moses i 4. Moseb. 14, 15—17 foreholder Gud, at Æren er hans — og Magten!

Maa Herren dog lære *os*, at Magten og Æren **er** hans! Sl. 96, 7—8.

Sml.: Paulus' Højsang i Ef. 3, 21.
Englenes Højsang i Aab. 7, 12.

— — —

Lad os, Guds Børn, give Gud *Æren* for alle Ting i Aaret, som gaar ud — og give ham *Magten* i alle Ting i Aarrt, som stunder til, Dag for Dag, — saa helliges hans Navn; — og saa kommer hans Rige; — og saa sker hans Villie! Amen!

Til Bedemødet:

Bed om, at Gud vil give os sin Helligaand, at han maa helliggøre **os** „ganske og aldeles;“ — og *vore Søskende*, som staar foran i Kampen, baade herhjemme og derude. (1. Joh. 5, 14—15).

Sang Nr 14. *L. R.*

Gaveliste fra Københavns Kredsforbund.

Kredsbidrag: Godthaabs Kreds ved Bogtrykker Spuhr 72,00. — Holmens Sogns K. F. U. K. 100,00. — Malermest. Simonsens Kreds 100,00. — Snedkerm. C. Petersens Kreds 287: 400,00. — 2 Kredsbidrag fra Fru Jess's Kreds 100,00. — Holmens K. F. U. K.

75,00. — Halvaarsbidrag fra K. M. A. Kreds 100,00. — Snedkerm. Andersens og Smedegaards Kreds 120,00. — Missionær Myltofts Kreds 257,48. — 3 Bidrag fra Fru Jess's Kreds 75,00. — Kristians Sogns Kreds 100,00. — Kontorchef Claudi-Hansen: Godthaabs Menighedssamfund 2,00. — *Indsamlet ved Møder:* Ved Missionær Brisson: Møde i Fredens Menighedssal 48,25; Søndagsskolen i Absalonskirken 7,03, Gudstjeneste i do. 68,39; Helligkors vestre Distrikts Msf. 120,00. — *Andre Bidrag:* Frederiksberg Sogns K. F. U. K. 25,00; ved Frk. Laura Madsen: den glade Klub 31,00; Sygeplejerske, Frk. Fabricius, Kommunehosp. 23,00; Helligkorskirkens Msf. 15,00; Læge N. C. Schmidts Kreds 30,00; Direktør Ankjær 20,00; Frk. O. Winding 5,00; Missionskredsen i Aldersro Sogn 100,00. — *Til særligt Formaal:* Til Missionær Mikkelsens Udrejse fra Fru Sommer, Frihavnskredsen 10,00; til Miss. Brissons Udrejse fra Fru Bentzen 20,00; til et „Sudanbarn" fra Fru Christensen og Fru Christiansen 25,00. *A. Langhoff.*

Indkommen til Børnearbejdet i Juli Kvartal.

Ved *Johanne Nielsen*, Bethesda, Aalborg: Møde iLendum 81,75. — Yelaudsalg i Byrum-Læsø 300,00. — Børnefest i Vinding Yolas Part af Børnenes Missionsbøsser 44,00. — Møde i Vinding s. m. Gartner Munch (Halvd.) 51,06. — Drikkepenge 5,00. — Møde i Idom s. m. Frk. Kristiansen 20,50. — Do. i Ørnhøj do. do. 79,00. — En lille Pige i Ørnhøj 1,00. — Børnefest i Straasø s. m. Frk. Kristiansen — Bøsser — 25,00. — Efterslet 3,00. — En lille Pige 1,00. — Yolaudsalg i Horne 500,00. — Børnegudstjeneste i Allestrup 10,00. — Kvindemøde i Søjstrup 28,07. — Efterslet 2,00. — Møde i Rønde 36,35. — Møde i Vrinders 20,00. — Anna Mikkelsens Yolabøsse 2,85. — Børge Mikkelsens do. 1,84. — Peter Mikkelsens do. 1,00. — Nørgaard Mikkelsen 2,00. — Møde i Egens 24,25. — Johanne Ulrich 0,75. — Møde i Grønfeld 40,00. — Efterslet 2,00. — Frk. Foss — til Yola 5,00. — Lille Else 0,25. — Søren Larsen 0,70. — H. Jensens Bøsse 1,25. — Møde i Ingstrup 15,80. — Kvindemøde i Ingstrup 5,00. — Svend Eriks Bøsse 2,00. — Sønderho — til Rejseudgifter 15,00. — Hogager Skole, Bøsser 17,32. — Møde i Hogager 18,74. — Saunstrup Yolakreds 33,00. — Børnegudstjeneste i Hodager, Bøsser 16,99. — Møde i Kilde 48,26. — Børnegudstjeneste i Aulum 26,00. Verners Sparebøsse 3,77. — Kredsmøde i Aulum 28,00. Kvindemøde i Sevel 11,00. K. F. U. K.-Møde i Aulum, til Pigekostskolen 46,00.

Johanne Nielsen,
„Bethesda", Aalborg.

»Sudan« udkommer hver Maaned og kostèr 2 Kr. aarlig i Indlandet, 2,70 Kr. i Udlandet. Bestilles hos Postvæsenet og i Ekspeditionen, Algade 67, Aalborg.

Redigeret af Pastor Olsen, Hyllested pr. Dalmose. Telf. Dalmose 103.